

**Karlsborgs
kommun**

ÅRSREDOVISNING

2015

82 05 12

Karlsborgs kommuns årsredovisning 2015

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige över det gångna årets verksamhet och ekonomi.

Det övergripande syftet med årsredovisningen är att ge kommuninvånarna, kommunfullmäktige och även andra intressenter relevant information om utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Informationen har utformats för att underlätta styrning och uppföljning.

Årsredovisningen sammanställs och produceras av Karlsborgs kommuns ekonomienhet i samarbete med övriga förvaltningar och bolag.

Årsredovisningen fastställs av kommunfullmäktige den 29 mars 2016.

Dokumenttyp: Årsredovisning
Diarienummer: 50.2015
Beslutande: Kommunfullmäktige

Fastställt: 2016-03-29
Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och bolag inom kommunkoncernen
Dokumentansvar: Ekonomichef

Innehåll

ORDFÖRANDENS KOMMENTAR	4
------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

OMVÄRLDSANALYS	5
FINANSIELL ANALYS	8
KOMMUNENS STYRMODELL	12
PERSONALREDOVISNING	14
VÄLFÄRDSNYCKELTAL I KARLSBORG	18
DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING	20
KONCERNÖVERSIKT	23
SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	24
5 ÅR I SAMMANDRAG	27

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING (TKR)	28
KASSAFLÖDESANALYS (TKR)	29
BALANSRÄKNING (TKR)	30
NOTFÖRTECKNING	31
TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER	38

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

KOMMUNSTYRELSEN	39
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	45
BYGGNADSNÄMNDEN	50
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	53
SOCIALNÄMNDEN	57
KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN	64
LÖNENÄMNDEN	66
SÄRREDOVISNING - VATTEN OCH AVLOPP	68
REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2015	71

Ordförandens kommentar:

2015 – ett förändringens år

Politik

Ibland framställs år 2015 som ett "händelsefattigt" år. Jag vill istället kalla det för ett år med sällsynt många händelser och som dessutom påverkade kommunen på många olika sätt. En ny politisk majoritet tog över styret av kommunen.

Det nya styret, bestående av socialdemokraterna och moderaterna, formades inte förrän alldeles i slutet av år 2014 och det innebar en helt ny situation avseende den politiska ledningen.

Vi fick dessutom se två helt nya partier ta plats i fullmäktige. Sammantaget innebar detta den största förändring som någonsin har skett politiskt i vår kommun.

Flyktningmottagning

Flyktningströmmen innebar för vår del att vi gick från att vara en av de kommuner i landet som, proportionellt, tog emot minst antal asylsökande till att bli en av kommunerna som har störst antal. Detta faktum har naturligtvis påverkat kommunen på många olika sätt. Såväl skolan som socialtjänsten ställdes inför en jätteutmaning med flera hundra nya personer att ansvara för. Vid slutet av året är vi i princip på maxnivå av vad vi klarar av att lösa.

Vår personal har utfört ett imponerande arbete för att lösa denna nya situation parallellt med att lösa sina ordinarie uppgifter. Stort tack för alla fantastiska insatser under året.

Jag vill också rikta ett stort tack till alla frivilliga krafter. Utan deras insatser hade vi inte klarat av uppgiften med att ge alla nyanlända en någorlunda dräglig tillvaro.

Personalomsättning

Under de senaste två åren har ett antal chefer slutat sina anställningar. En effekt av det är exempelvis att vi under en stor del av andra halvåret 2015 har varit utan både barn- och utbildningschef och kommunchef. Två verkligt "tunga" befattningar som har fått lösas genom att tjänstemän utöver sin ordinarie tjänst även har fått hantera förvaltningschefskapet. En närmast omänsklig uppgift men som har lösts på ett mycket bra sätt. I början av 2016 tillträder nya chefer för kommunstyrelsen och barn- och utbildningsförvaltningen. Det känns verkligen bra.

Nybyggnation

Under hösten sattes spaden i marken för två nya hus med totalt 53 lägenheter vid Strömmen. Byggnationen vid Strömmen startas inte så lång tid efter att hyreshuset på Mellangatan stod klart för inflyttning. Två offensiva satsningar av vårt duktiga bostadsbolag och en milstolpe för en kommun som tog bort 134 lägenheter så sent som vid millennieskiftet.

Ekonomiskt trendbrott?

För första gången under min tid i kommunpolitiken uppvisar våra nämnder ett sammantaget positivt ekonomiskt resultat. Cirka en miljon kronor i överskott för verksamheten är väldigt glädjande.

I de här sammanhangen är dock ett enskilt år med plus inte så mycket värt men kan vi hålla i det de kommande åren så skapas avsevärt bättre möjligheter för vår kommun att klara av de stora utmaningar som vi ser framför oss.

Jag är övertygad om att vi kan klara det och i så fall kan frågetecknet i rubriken till detta stycke bytas ut mot ett utropstecken.

Peter Lindroth
Kommunalråd

Omvärldsanalys

Samhällsekonomin

Oroligheterna i vår omvärld som driver fram stora flyktingströmmar med asylsökande människor har fått en stor påverkan på hela Europa. Exakt hur denna invandring kommer att påverka Sveriges situation och ekonomi är osäker. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tidigare varnat för att den demografiska utvecklingen med fler barn och äldre kommer att bli kännbar för Sveriges kommuner och landsting. Invandringen späder nu på demografiutvecklingen vilket medför ett troligen kraftigt kostnadstryck på kommunerna.

För att lyckas finansiera dessa ökade kostnader är det av vikt att snabbt integrera nyanlända och få ut dom på arbetsmarknaden så fort som möjligt. Tidigare erfarenheter från Sverige pekar dock på att det tar lång tid innan asylsökande kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Trots oron i vår omvärld så har Svensk ekonomi utvecklats tämligen starkt. En Bruttonationalprodukt (BNP)-tillväxt på över tre procent, ökad sysselsättning, låga räntor och en stark inhemsk efterfrågan har bidragit till denna utveckling. SKL varnar dock för att en långsam integrering av nyanlända kommer att medföra kraftiga kostnadsökningar de närmaste åren vilket kan leda till höjningar av kommunalskatten.

SKL räknar också med att efterfrågan i svensk ekonomi skall växa snabbt de närmsta åren. Då beräknas både offentlig konsumtion och investeringar öka.

I vår omvärld är det oroligt. En hög dollarkurs, låga råvarupriser (framförallt olja) sätter ekonomiskt tryck på flera länder. Samtidigt är det oroligt i Kina där börsen är satt under press och sviktar just nu betänkligt.

Tabell: Internationell BNP-tillväxt, förändring %

	2013	2014	2015	2016
Världen	3,4	3,5	3,3	3,7
USA	2,2	1,5	2,5	2,8
Euroområdet	-0,4	0,8	1,4	1,8
Norden	0,5	1,3	0,9	1,6
Storbritannien	1,7	2,8	2,6	2,5
Tyskland	0,2	1,6	1,7	2,0
Sverige	1,2	2,4	3,2	3,4

Källa: Konjunkturinstitutet och Sveriges Kommuner och Landsting

Konjunkturinstitutets "Barometerindikator" steg 3,4 enheter i december till 110,1, från 106,7 i november. Nivån tyder på en mycket starkare ekonomisk tillväxt för Sverige än normalt. Företagen är fortsatt optimistiska och bland sektorerna i näringslivet bidrog tillverkningsindustri, bygg-

och anläggningsverksamhet och detaljhandel till uppgången.

Kommunernas ekonomi

För året beräknas kommunsektorn redovisa ett resultat om totalt 7 mdr (ca 1,6 % av skatter och statsbidrag). I resultat ingår engångsintäkter via återbetalning från AFA-försäkring med 3,5 mdr. En kraftig försämring jämfört med kommunsektorns resultat år 2014 (10,5 mdr, 2,2 % av skatter och statsbidrag). Främsta orsaken till sektorns försämrade resultat beror på högre kostnader inom förskola, grundskola och hemtjänst.

Enligt SKL får kommunernas kraftigt ökade flyktingmottagande ingen större påverkan på årets resultat. Intäkter från Migrationsverket beräknas täcka ökade kostnader.

Kommunernas pensionskostnader har hittills hållits ner tack var låga prisökningar som givit låga uppräkningsmen i takt med att prisökningar beräknas tillta kommer pensionskostnaderna stiga betydligt de närmaste åren.

Arbetsmarknad och näringsliv

Kommunens näringslivsarbete och arbetsmarknadsenhet bedrivs via Karlsborgs Utveckling AB (KUB), som är samägt av kommunen och näringslivet. Bolaget har också medverkat till utbildningsinsatser, marknadsföring och utveckling i befintliga företag genom återkommande företagsträffar samt rådgivning och stöd vid etableringsfrågor.

I december 2015 var 3,7 % (3,9 % dec 2014) av befolkningen 16-64 år i Karlsborgs kommun öppet arbetslösa och 2,8 % (2,9 %) sysselsatta i program med aktivitetsstöd. Öppet arbetslösa i riket uppgick i december till 4,2 % och sysselsatta i olika program med aktivitetsstöd 3,8 %. Skillnaden i statistiken finns mellan kvinnor och män. Männen ligger högre i statistiken både vad gäller öppet arbetslösa och i aktivitetsstöd.

Karlsborgs kommun har i gruppen ungdomar mellan 18-24 år 4,3 % (4,6 %) öppet arbetslösa och 6,6 % (9,0 %) i aktivitetsstöd under december 2015.

Befolkning

Karlsborgs kommuns invånarantal 2015-12-31 var 6 764 personer. Tyvärr en minskning med 22 personer jämfört med föregående år. 2014 ökade befolkningen med 28 personer.

Orsaken till den negativa befolkningsutvecklingen är ett relativt stort negativt födelseöverskott -48 (-28) personer d v s skillnaden mellan födda och avlidna. Därtill var antalet inflyttade 25 (59) personer fler än antalet utflyttade.

Under år 2015 föddes 54 barn bosatta i Karlsborgs kommun medan siffran för avlidna uppgick till 102. Antalet födda har minskat med -5 och antal döda har ökat med 15 jämfört med föregående år.

Karlsborgs befolkning är i det närmaste jämnt fördelad när det gäller kön, 3 335 kvinnor och 3 429 män.

Medelåldern på kommunens invånare är 46,7 år (46,6), vilket är 5,5 år (5,4) äldre än riket i genomsnitt.

Andelen invånare som är äldre än 65 år uppgår till 1 968 personer vilket motsvarar 29,1 % (28,6) av befolkningen. Motsvarande siffra för riket är drygt 19,8 %.

Diagram: Befolkningsstruktur 2015-12-31

Diagram: Antal invånare

Känslighetsanalys

Karlsborgs kommuns ekonomi kan påverkas kraftigt till följd av händelser som exempelvis konjunktursvängningar, demografiförändringar, statliga reformer eller ändrade lagar och förordningar.

Tabell: Händelsers effekt på Karlsborgs finansiella situation.

	Mnkr
Kostnadsökning löner med 1 %	2,3
Förändrat skatteunderlag med 1 %	2,8
Prisförändring med 1 %	1,7
Förändrad upplåning med 10 mnkr	0,1
Förändrad låneränta med 1 %	0,4
10 platser särskilt boende för äldre	5,2
10 hemtjänsttagare	0,8
10 gymnasieelever	1,1
10 grundskoleelever	0,8
10 platser barnomsorg (förskola)	1,0
10 nya försörjningsstödssärenden	0,3
100 vårddygns institutionsvård, barn- och ungdom	0,4

Viktiga händelser under året

Ett förslag till reviderat kostprogram har antagits av Fullmäktige. Kostprogrammet gäller 2016-01-01 till 2018-12-31. Kostenheten har genomfört en skolmatsenkät. Resultatet kommer att redovisas i februari 2016. Skolelever och brukare av äldreomsorg erbjuds nu en vegetarisk rätt som alternativ. På förskolan Kompassen har det under året varit på försök med eget tillagningskök.

Under 2015 kom många nyanlända barn och ungdomar till Karlsborg. I och med att de flesta klasserna i Karlsborg var relativt små har de nyanlända eleverna fördelats ut på alla skolor där de ofta integreras tidigt. Även friskolan i Karlsborg har tagit emot elever.

Efterfrågan på fiberanslutningar har varit fortsatt stor och Karlsborgs Energi AB har genomfört ett flertal anslutningar.

Under 2015 har kommunens asylplatser för ensamkommande flyktingbarn utökats från 5 till 7, men antalet asylsökande flyktingbarn i december 2015 var ca 60. Sammanlagt har nu Karlsborg ansvar för ca 80 ensamkommande flyktingbarn.

Under året har det tagits fram en ledarskapspolicy, pensionspolicy, riktlinjer för rehabilitering samt en rutin för bisyssla.

Ett nytt samverkansavtal har arbetats fram tillsammans med de fackliga organisationerna, som gäller från och med 2016-01-01. En gemensam utbildning med chefer och fack kommer att genomföras som avstamp för detta samverkansavtal.

Två nya utegym har installerats i Karlsborg och Forsvik. Vandringsleder och motionsspår har tillsammans med Hankens isbana har fått en upprustning.

Beslut har fattats om att Karlsborgs kommun ska medverka i projektet "Samverkan och samordning av besöksmålet Göta Kanal 2015-2017. Projektet ska bidra till ökad tillväxt inom besöksnäringen genom samordnad marknadsföring, hinderröjning med mera.

Årets nationaldagsfirande blev återigen en stor succé med ett uppskattat program med delvis nya inslag med över 40 deltagande föreningar och ca 8-10 000 besökare.

Karlsborgsbostäder har slutfört nyproduktion i centrala Karlsborg. Samtidigt planerar bolaget för ytterligare nyproduktion inom centrala Karlsborg.

Handwritten signature: H. W. R.

Näringslivsklimatet i kommunen har, enligt Svenskt Näringslivs mätning, försämrats från plats 105 till 138.

Inledande etapper i förstudien inom ramen för den IT-strategiska planen ska genomföras i samverkan med Skövde kommun. Förstudien har inte påbörjats under året. Förstudien kommer att påbörjas under första kvartalet 2016.

Utvecklingstendenser

En ny medarbetarpolicy ska arbetas fram för att ge kommunens medarbetare en tydlig bild över förväntningar på medarbetarskap och medarbetaransvar. Kommunen kommer också att påbörja ett mångfalds-jämställdhetsarbete genom en jämställdhetsplan som ska arbetas fram och implementeras.

Inriktningen att stärka kommunens profil som boendeort och besöksmål fortsätter med utgångspunkt i Vision 2020 och den nyligen antagna översiktsplanen. Planen innehåller flera så kallade delprojekt som vid genomförandet kräver resurser.

Oroande är att de senaste årens positiva befolkningsutveckling har vänt och nu återigen visar negativa siffror. Om detta var en engångsnedgång eller en trend med en minskande befolkningsutveckling är för tidigt att säga om. Men att en positiv befolkningstillväxt är en framgångsfaktor för Karlsborgs framtida utveckling är högst troligt.

Landsbygdsutvecklingen fortsätter inom ramen för EU:s nya jordbruksprogram och kommunen medfinansierar Leader Vättern och Leader Nordvästra Skaraborg.

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste 5-10 åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Inom de närmsta 5 åren kommer ca 60 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav de flesta är omvårdnadspersonal. Situationen är likartad i angränsande kommuner, vilket bedöms medföra att konkurrensen om arbetskraft kommer att öka. Behovet kvarstår för kommunen att fortsätta utveckla sin IT-miljö för automatiserat informationsflöde och e-tjänster, som en förberedelse för e-samhället. Karlsborgs Energi AB fortsätter satsningen på utbyggnad av fiber och AB Karlsborgsbostäder fortsätter sin strategi med färdigställande av nya lägenheter. En annan utmaning kommunen står inför är det fortsatta integrationsarbetet för de personer som kommit hit från andra länder. Integrationsverksamheten i samtliga förvaltningar måste intensifieras för att våra nya

medborgare ska kunna etablera sig på arbets- och bostadsmarknaden.

Kulturen tenderar att vara en allt viktigare del av besöksnäringen och därmed av stor betydelse för utvecklingsarbetet. Forsviks bruk har en fortsatt stor utvecklingspotential i detta sammanhang. Kommande år fortsätter plan- och projekteringsarbeten för ny- och ombyggnationen av skolor enligt beslut från utredningen Skola 2016.

Karlsborgs kommun har erhållit två olika tillfälliga statsbidrag. Ett tillfälligt statsbidrag för mottagning av flyktingar samt ett extra stöd för utbildningsverksamheten i kommuner med många nyanlända elever.

Statsbidraget för mottagning av flyktingar uppgår för Karlsborgs kommun till 19,4 mnkr. Fördelningen är beräknad efter antal nyanlända/asylsökande i de olika kommunerna. Bidraget redovisas som ett generellt statsbidrag och ska ses som ett resurstillskott som ska intäktsföras under åren 2015 och 2016.

Enligt rådet för kommunal redovisning (RKR) ska i första hand en tidsmatchning ske från beslutstidpunkten, det vill säga från december 2015. Redovisningsmässigt hamnar då en trettondel på 2015 (1,5 mnkr) och 12 trettondelar på 2016 (17,9 mnkr).

KO AL

Finansiell analys

Årets resultat

Karlsborgs kommun uppvisar för år 2015 ett positivt resultat på 9,9 mnkr (år 2014 14,4 mnkr), vilket motsvarar 3,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Budgerat resultat för år 2015 var 6,7 mnkr.

I resultatet ingår flera obudgerade poster av engångskaraktär: återbetalning av premier från AFA-försäkring 2,9 mnkr, tillfälligt statsbidrag för mottagande av flyktingar 1,5 mnkr (1/13 av 19,4 mnkr, resterande 2016) samt avvecklingskostnader för personal -2,1 mnkr.

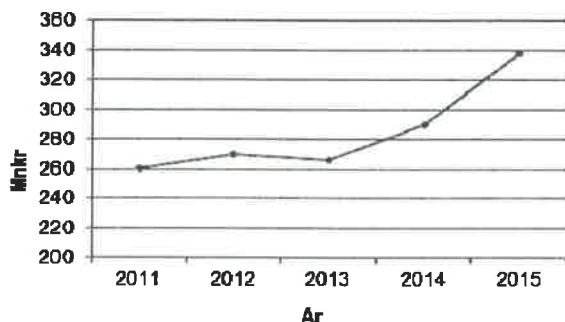
Resultatet bortsett från dessa engångsposter (7,6 mnkr) ligger på samma nivå som förra årets resultat rensat från större obudgerade poster och ligger även då över budgeterat resultat.

Under 2015 har kommunen infört komponentavskrivningar inom gata-parkenhetens verksamhetsområde. Införandet medförde en resultatpåverkan om + 0,8 mnkr. År 2016 införs komponentavskrivningar på resterade områden, fastighet samt vatten och avlopp. Om även dessa områden varit klara 2015 hade det givit en resultatförstärkning med 0,3 mnkr.

Positivt utfall i förhållande till budget är finansiella kostnader (ränta på lån) + 1,3 mnkr. På grund av en lägre räntenivå än budgeterat.

Negativt utfall i förhållande till budget är pensionskostnader - 2,0 mnkr samt lägre skatteintäkter, - 1,5 mnkr, på grund av en sämre konjunkturutveckling än prognostiserat.

Diagram: Balansomslutning

God ekonomisk hushållning

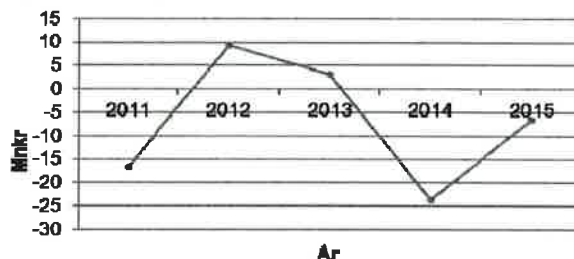
Lagen om god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting innebär att Sveriges kommuner ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten, som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska fastställas, efterlevas, följas upp och utvärderas.

Åtgärdsplaner ska upprättas för att komma tillrätta med eventuella avvikelser.

Karlsborgs kommuns mål för god ekonomisk hushållning redovisas under perspektivet "Ekonomi" i respektive styrkort för fullmäktige och nämnder.

Utfallet för ekonomiperspektivet för året blev att kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kultur och fritidsnämnden, socialnämnden samt byggnadsnämnden uppfyllde målen. Barn- och utbildningsnämnden lyckades inte uppfylla ekonomimålet på grund av ett större budgetöverskridande (-2,8 mnkr).

Diagram: Rörelsekapital

Finansnetto

Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader, uppgår till +/- 0,0 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år (+0,2 mnkr). Oförändrade räntekostnader men lägre ränteintäkter jämfört med föregående år är orsaken.

Diagram: Likvida medel

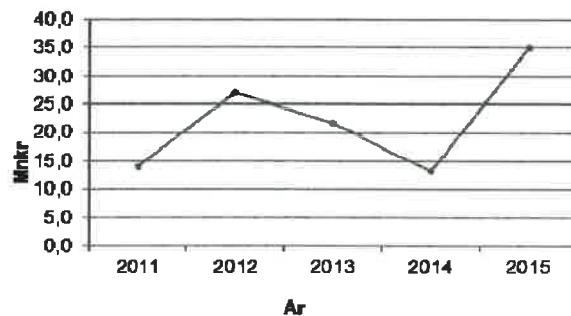
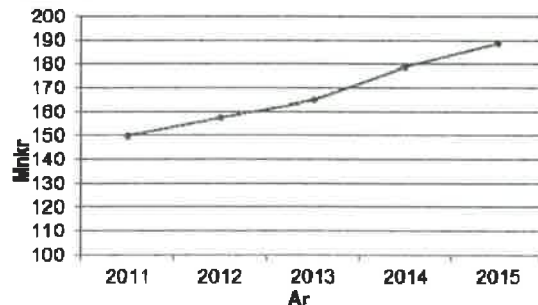

Diagram: Eget kapital

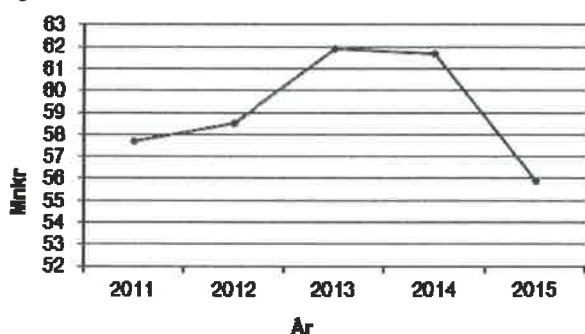
Handskrift: R. O. de

Soliditet

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten har, trots ett starkt resultat som ökat det egna kapitalet, minskat till 55,9 % (2014: 61,7 %).

Att soliditeten har minskat beror på att balansomslutningen har ökat kraftigt, främst på grund av utbetalningarna av tillfälliga statsbidrag om 22,5 mnkr. I budget- och verksamhetsplanen för 2015 var bedömningen att kommunen skulle nå en positiv soliditet även när pensionsförpliktelserna som ligger utanför balansräkning medräknas. Glädjande nog så hamnade soliditeten med pensionsförpliktelserna inräknade på + 4,9 %.

Diagram: Soliditet

Skattesats

Skattesatsen har varit oförändrad och uppgick till 21,32 öre per skattekrona. Medelskattesatsen för kommunerna i Västra Götalands län uppgår till 21,25.

Risk

Med hänsyn till förändringen mot föregående år av kommunens omsättningstillgångar, kortfristiga skulder samt avtalad checkkredit (50 mnkr), har den kortfristiga betalningsberedskapen förbättrats. Likvida medel ökade kraftigt i slutet av året då de tillfälliga statsbidragen betalades ut.

Migrationsverkets utbetalningar, som har växt kraftigt i omfattning, har lång handledningstid, vilket dock medför att kommunen får ligga ute med stora summor. Detta har en kraftig negativ påverkan på likviditeten. Det är av vikt för framtida likviditetshantering att denna ledtid kan kortas.

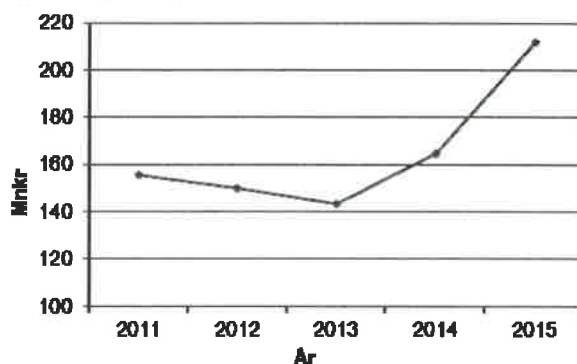
Kommunens aktuella (nyttjad) borgensåtagande har ökat och uppgår totalt till 211,7 mnkr (164,5 mnkr). Av detta belopp avser 169,6 mnkr borgen för kommunens bolag och 42,0 mnkr solidarisk borgen för Kommuninvests samtliga förpliktelser. Därutöver ingår ett mindre belopp 0,1 mnkr angående kommunala ansvarstaganden för egna hem. Till

detta skall läggas beviljad men ej nyttjad borgen om 98,6 mnkr.

Orsaken till att borgensåtagandet har ökat är främst att AB Karlsborgsbostäder är inne i ett expansivt läge men flera förvärv och nybyggnationer. Detta har skett till delar med lånade medel vilket har medfört ett ökat borgensåtaganden från kommunen.

För att minimera finansiella risker är det av vikt att borgensåtagandet hålls så lågt som möjligt, särskilt då kommunen står inför stora investeringar de närmsta åren.

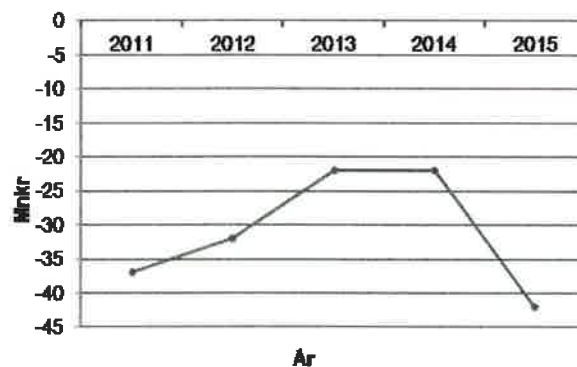
Diagram: Borgensåtagande

Låneskuld

Den totala låneskulden har ökat med 20 mnkr i jämförelse med föregående år. Kommunens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 42 mnkr. Under den senaste femårsperioden har kommunens låneskuld ökat med 5 mnkr.

Diagram: Låneskuld

Investeringsverksamheten

Kommunens nettoinvesteringar uppgår under året till 19,1 mnkr. Budgeterat var 30,6 mnkr. Några projekt har senarelagts. De enskilt största projekten är om- och tillbyggnad av Kvarnbäckens förskola i Mölltorp samt ombyggnad av hamnen i Granvik.

RAK

Försäljningar under året

Försäljning av fastigheten Strömmen 1 har skett till bokfört värde.

Avsättningar

Avsättningarna har minskat från 16,0 mnkr till 13,5 mnkr för året. Nedlagda kostnader vid den pågående sluttäckningen av deponin i Norra Skogen är huvudsakliga orsaken. Deponin beräknas vara sluttäckt senast år 2020.

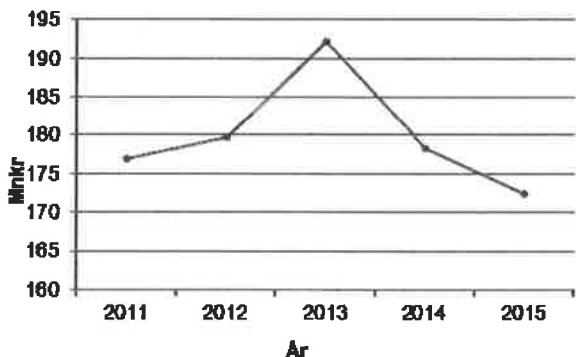
Pensionsmedel

Kommunen redovisar från och med 1998 dels avsättningar för pensioner, som är intjänade från och med 1998 i balansräkningen, dels pensionsförpliktelser, som intjänats före 1998 som upplysningspost utanför balansräkningen. Summan av dessa åtaganden, 172,4 mnkr, är kommunens totala pensionsåtagande. I detta åtagande ingår även löneskatt (24,26 %).

Pensionskostnader

De totala pensionskostnaderna uppgick för året till 21,6 mnkr (18,6 mnkr) inklusive löneskatt. I takt med att allt fler anställda går i pension ökar kommunens kostnader för pensionsutbetalningar. Kostnaderna kommer att öka de närmaste åren för att år 2020-2025 plana ut.

Diagram: Pensionsförpliktelser

Tabell: Pensionsförpliktelser (inkl löneskatt, tkr)

	2013	2014	2015
Pensionsförpliktelser i balansräkning	4 608	4 374	4 896
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelse	187 574	178 312	172 352
Summa pensionsförpliktelser	192 182	182 686	177 248
Återlånade medel (ej finansierade pensionsförpliktelser)	192 182	182 686	177 248
Följande åtgärder har gjorts för att försäkra bort del av pensionsskulden (inkl löneskatt, ackumulerade belopp, tkr)			
	2013	2014	2015
Partiell inlösen	7 179	7 179	7 179
Pensionsförsäkring	18 412	20 221	21 736
Totalt	25 591	27 400	28 915

Balanskravsutredning

Balanskravet ska förhindra en försvagning av kommunernas eller landstingens ekonomi och ge förutsättningar för en långsiktigt stabil finansiell utveckling. Grundtanken är att varje generation ska bära kostnaderna för den service, som generationen själv beslutat om och själv konsumerar. Kravet på en ekonomi i balans innebär, att de årliga intäkterna skall täcka de årliga kostnaderna.

Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

För att uppfylla kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning räcker det normalt sett inte med att intäkterna precis täcker kostnaderna. Ett önskvärt resultatkrav enligt förarbetena till propositionen om balanskravet är, att reinvesteringar på sikt kan göras utan finansiering med nya lån. Utöver detta bör god ekonomisk hushållning inte bara definieras utifrån ett ekonomiskt perspektiv utan även från ett verksamhetsperspektiv. Det handlar främst om att använda kommunens samlade resurser, så att de på bästa sätt tillgodoser kommuninvånarnas behov.

I januari 2013 ändrades lagstiftningen så att kommuner har möjlighet att avsätta resultatöverskott i en resultatutjämningsreserv som ska användas till utjämning över åren. Karlsborgs kommun använder sig inte av resultatutjämningsreserv.

Kommunen uppfyller balanskravet.

Tabell: Balanskravsutredning

	2013	2014	2015
Årets resultat	6 880	14 404	9 918
Samtliga realisationsvinster	-672	0	0
Realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	6 208	14 404	9 918
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	6 208	14 404	9 918

Handwritten signature

Utvärdering kommunens ekonomiska ställning

Karlsborgs kommun redovisar 2015-12-31 totala tillgångar om 338 004 tkr. Dessa tillgångar har finansierats till 56 % (188 975 tkr) av eget kapital. Andelen eget kapital som haft en stadig tillväxt de föregående åren sjunker nu år 2015. Anledningen är att totala tillgångar ökar förhållandevis mer än vad det egna kapitalet gjort under året, trots ett starkt resultat.

Fodringar på Migrationsverket som ökar kraftigt samt utbetalade tillfälliga statsbidrag har starkt bidragit till att kommunens balansräkning ökat med 48 mnkr jämfört med år 2014.

Att det egna kapitalet ökar i kronor samtidigt som ansvarsförbindelsen för pensioner som ligger utanför balansräkningen minskar innebär att Karlsborgs kommun nu klart uppvisar en positiv soliditet med pensionsförpliktelsen inräknad. Nivån på 4,9 % får ändå anses som förhållandevis låg men har förbättrats sedan förra året då kommunen bröt en viktig principiell gräns. Kommunen redovisade då en positiv soliditet med ansvarsförbindelsen inräknad för första gången sedan 1998.

Borgensåtagandet ökar kraftigt då främst AB Karlsborgsbostäder expanderar delvis genom lånade medel. Den totala risknivån kan komma att hamna på kritiska värden då även kommunen står inför stora investeringar. Det blir viktigt att prioritera noggrant inför dessa investeringsbeslut. Betalningsberedskapen är tillfredställande på kort sikt. Rörelsekapitalet är svagt negativt.

På längre sikt kommer det stora investeringsbehovet medföra ett ökat upplåningsbehov som då också har en negativ påverkan på skuldsättningsgraden.

Slutsatser och framåtblick

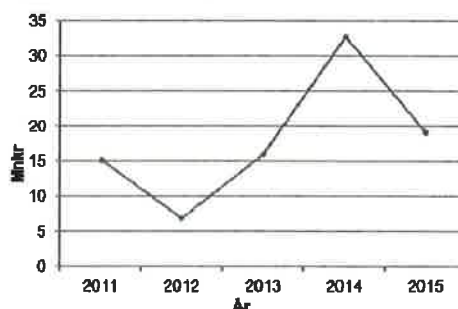
Kommunens resultat är även i år över budgeterat resultat. Det positiva resultatet har dock inte helt uppkommit av egen kraft utan består av flera poster av engångskaraktär. Att verksamheten totalt detta år uppvisar ett positivt resultat är en klar förbättring. Endast en nämnd redovisar ett negativt resultat.

Trots det goda resultatet finns några orosmoln. Kommunens stora investeringsbehov och därtill finansiering kommer att medföra påfrestningar på ekonomin. Utrymme måste skapas för att inrymma dessa kostnader i framtida ramar.

Om den nya trenden fortsätter med en ökande befolkning kommer kommunen att stå inför nya utmaningar när verksamhet och lokaler måste anpassas inför nya behov.

Kan Karlsborgs kommun behålla ett tillfredställande resultat, minimera framtida lånebehov, skapa en effektiv integrationsprocess och dessutom skapa en positiv befolkningstillväxt, ser framtiden ljus ut trots flera osäkerhetsfaktorer.

Diagram: Nettoinvesteringar

Handskrift

Kommunens styrmodell

Karlsborgs kommun arbetar med mål- och resultatstyrning utgående från styrkort. Styrkortet är ett flerdimensionellt styrverktyg som ska utgå från kommunens Vision och innehålla, långsiktiga mål, strategier, och styrtalet för verksamheterna.

Styrkortet utarbetas på två nivåer i kommunen; fullmäktige och kommunstyrelse/nämnd. Nämnderna kan sedan, om det är lämpligt använda en tredje nivå och bryta ned styrkortet på enhetsnivå.

För att nå en helhetsbild av verksamheten i Karlsborgs kommun ska styrkortet utformas utifrån följande fyra perspektiv:

- Medborgare
- Medarbetare
- Samhällsutveckling
- Ekonomi

Medborgare

Medborgarundersökning genomförs i samarbete med SCB. Dessa undersökningar utgör grunden för hur kommunen ska utforma åtgärder och strategier för att åstadkomma nöjdare medborgare och kunder i framtiden. Via enklare enkäter ställs frågor medborgarna för att ta reda på deras nöjdhet med kommunen service och handläggning.

Medarbetare

För att uppnå det önskade läget om en "attraktiv arbetsplats" är strategin att samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan. Arbetet med utvecklingsplanerna är ett led i det strategiska arbetet att trygga kommunens långsiktiga personalförsörjning. Även en medarbetarenkät ska genomföras.

Samhällsutveckling

Den stora utmaningen ligger i målet om en positiv befolkningsutveckling. Strategin är att utveckla kommunens kvaliteter som boendeort. Målsättningarna för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling konkretiseras i kommunstyrelsens och övriga nämnders styrkort. Utvecklingsarbetet förutsätts ske i enlighet med målen i Vision 2020. Prioriterade insatsområden är boende, kommunikationer, upplevelser och centrumutveckling. För att invånarna ska nå det långsiktiga målet med bäst hälsa i Skaraborg är strategin att öka delaktigheten med fokus på barn och ungdomar.

Ekonomi

Nämnderna och kommunstyrelsens uppgift är att upprätta mål och riktlinjer i enlighet med regeringens proposition om god ekonomisk hushållning (2003/04:105) samt att inarbeta dessa i sina styrkort för Budget- och verksamhetsplan 2016.

Enligt förarbetena till lagen om "God ekonomisk hushållning" är en resultatnivå om minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag en långsiktigt hållbar nivå. Denna nivå sammanfaller med fullmäktiges mål.

Sammanfattande bedömning måluppfyllelse

Av de i fullmäktige och nämnder/styrelser styrkorts uppsatta mål var utfallet för styrtalen 2015: Uppfyllda var 57 % (68,5 %), 5 % (18,5 %) delvis uppfyllda och 38 % (13,0 %) ej uppfyllda. Utfallet försämrades relativt kraftigt jämfört med föregående år. Ett antal vakanta tjänster, särskilt på chefssidan, under året har bidragit till att flera styrtal ej uppfylldes. Detta har starkt bidragit till att 8 av barn- och utbildningsnämndens 10 styrtal ej uppfylldes, den mest markanta försämringen. Sammantaget är det en ej önskvärd nivå som uppnåtts för kommunens verksamheters måluppfyllelse år 2015.

Av fullmäktiges styrkorts övergripande mål är två styrtal inte uppfyllda. Av medarbetarna är 72 % nöjda eller mycket nöjda enligt genomförd medarbetarenkät, att jämföras med målet 80 %. Tyvärr har också målet om en positiv befolkningsstatistik ej uppnåtts utan befolkningen har minskat med 22 personer. Angående medarbetarenkäter har handlingsplaner utarbetats för att förbättra medarbetarnas nöjdhet. Att befolkningstillväxten ej har uppnåtts är oroväckande och orsaken bör analyseras.

KOMMUNFULLMÄKTIGES STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Kommunens medborgare ska känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete.	Inhämta och förstå medborgarnas behov av kommunal service.	Medborgarundersökning SCB-NII samt enkäter.	↑	Samtliga index (NII, NMI, NRI) visar totalt på ett bättre resultat än tidigare genomförd medborgarundersökning.
			Medborgarundersökningen genomförd 2015 ska ge ett bättre resultat än den tidigare genomförda. Medborgare som har haft kontakt/ärenden med kommunen ska via en enkel enkät tillfrågas om kommunens service och handläggning. I enkäten ska frågan ställas om medborgaren är nöjd/missnöjd med kommunens service och handläggning.	↑	En enkät om hur eleverna i grundskolan är nöjda med skolmaten har genomförts. Utvärdering har gjorts på årskurserna 3,6 och 9. Årskurs 6 var generellt sett mest nöjd.
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram gemensamt av arbetsgivaren och den anställda för att öka inflytande och delaktighet.	80 % av medarbetarna ska ha en individuell utvecklingsplan.	↑	81 % av kommunens medarbetare har en individuell utvecklingsplan.
			Minst 90 % av medarbetarna ska tillfrågas i en enkät där minst 80 % ska vara nöjda eller mycket nöjda.	↓	Alla medarbetare har tillfrågats i en enkät där 72 % var nöjda eller mycket nöjda.
SAMHÄLLSUTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Kommunen ska utvecklas ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart.	Vi ska arbeta för att minska miljöpåverkande utsläpp från kommunens produktion, transporter och energianvändning.	Kartläggning av nuläget samt redovisning av förbättringar/positiv utveckling.	↑	Nya effektivare värmepumpar har installerats på Haganäset.
	En positiv befolkningsutveckling.	Vi ska utveckla kommunens kvaliteter som attraktiv boendeort.	Antal invånare.	↓	Folkmängden har minskat med 22 invånare till 6 764 invånare enligt helårsstatistik 2015-12-31 från SCB.
	Invånarna i kommunen ska ha bäst hälsa i Skaraborg år 2020.	Ökad delaktighet med fokus på barn och ungdomar.	I folkhälsoplanen angivna utmaningar.		Ej mätbart. Nästa uppföljning sker 2018.
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Minst 2 % i resultatet av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bättre budgetdisciplin.	Fastställt resultatmål budget 2015.	↑	Resultatet för kommunen uppgick till 9 918 mnkr vilket är 3 218 mnkr bättre än budgeterat. Resultatet motsvarar 3,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

H. W. S.

Personalredovisning

Karlsborgs kommuns strategi när det gäller personalfrågor är framförallt att skapa förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla kompetent personal.

Lönestrategi

Kommunens lönestrategi bygger på intentionerna i de centrala löneavtalen, som innebär att lönen ska vara individuell och differentierad och ha sin utgångspunkt i medarbetarens arbetsprestation, d.v.s. hur uppsatta mål har uppnåtts. Löneökningarna för 2015 innebar en höjning av lönenivån med totalt 2,6 %.

Personalförsörjning

Att vara en attraktiv arbetsgivare med god personalpolitik krävs för att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Under 2015 har totalt 48 medarbetare slutat sin anställning i kommunen. De största avgångsorsakerna var avslut av anställning med egen begäran, 25 medarbetare, och pensionsavgångar, 16 medarbetare.

Under 2015 har totalt 45 medarbetare nyrekryterats till kommunen.

Tabell: Avslutade anställningar 2013-2015

	2013	2014	2015
Pension	20	18	16
Egen begäran	12	27	25
Arbetsbrist	2	0	1
Övergång av verksamhet	0	0	5
Övrigt	1	4	1
Totalt	35	49	48

Antalet tillsvidareanställda som är 60 år eller äldre uppgår till 66 personer, vilket motsvarar 13,8 % av totalt antal tillsvidareanställda. Det är i stort sätt samma procent som 2014 då 14 % var 60 år eller äldre.

Andelen som är 39 år eller yngre uppgår till 23 % av totalt antal tillsvidareanställda, vilket är en ökning med en procent jämfört med 2014.

Under den kommande femårsperioden fyller 67 tillsvidareanställda medarbetare 65 år, vilket idag motsvarar 14 % av totalt antal tillsvidareanställda. Detta innebär att det kommande rekryteringsbehovet är stort.

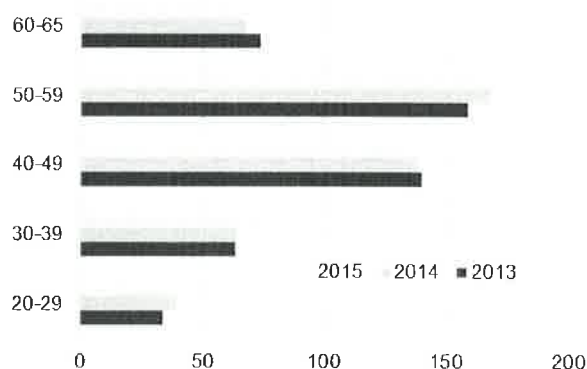
Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 48 år vilket är samma som 2014.

Tabell: Åldersfördelning 2013-2015 (antal)

Ålder	2013	2014	2015
20-29	34	39	34
30-39	64	64	74
40-49	140	138	133
50-59	159	168	172
60-65	74	68	66

*Antalet baseras på totalt antal tillsvidareanställda, d.v.s. ej omräknat till årsarbetare

Diagram: Åldersfördelning 2013-2015

Ledarskap och personalutveckling

Hälften av kommunens chefer har under hösten 2015 genomfört ett ledarutvecklingsprogram genom Ledarsupport AB. Resterande chefer kommer att genomgå detta under våren 2016. Programmet är en del i kommunens strategiska arbete att stärka våra ledare så att de kan utveckla både sitt personliga och formella ledarskap. Alla nyanställda chefer har erbjudits en utbildning i lönesamtal och vilka lönekriterier som gäller. Det har även genomförts en utbildning för alla chefer i personalsystemet WinLas.

Informationsträffar har genomförts en gång per kvartal för kommunens 30-tal chefer.

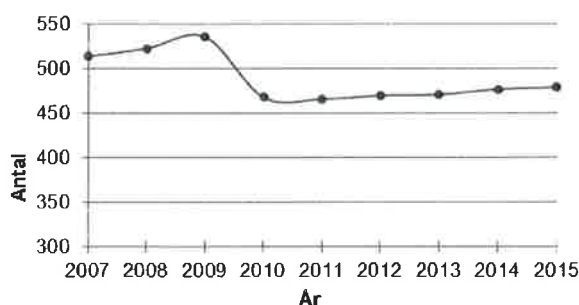
Syftet med informationsträffarna är att samtliga chefer gemensamt erhåller information och nyheter inom HR-området såsom arbetsrätt, nyheter i kollektivavtal, genomgång av rutiner och riktlinjer osv.

Personalstatistik

Uppgifterna i personalstatistiken hämtas till största del från kommunens personal- och lönesystem Personec P. Uppgifterna som redovisas avser huvudsakligen tillsvidareanställd personal och mätdatum är 31 december 2015.

Antalet tillsvidareanställda uppgår till 479 personer, vilket motsvarar 431 helårsarbetare. Jämfört med 2014 är antalet tillsvidareanställda något högre.

Diagram: Antal tillsvidareanställda 2007-2015

Könsfördelning personal

Av kommunens tillsvidareanställda är 398 kvinnor, vilket motsvarar 83 % av totalt antal tillsvidareanställda. Andelen tillsvidareanställda män är 17 %. Den procentuella skillnaden i andelen tillsvidareanställda mellan kvinnor och män har inte förändrats från 2014.

Tabell: Antal tillsvidareanställda 2013-2015

	2013	2014	2015
Kvinnor	392	394	398
Män	79	83	81
Totalt	471	477	479

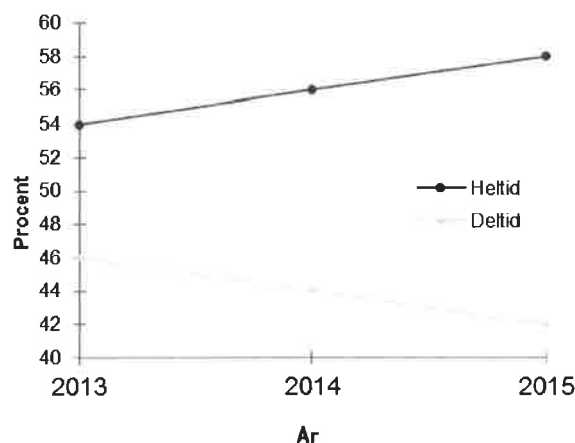
Tabell: Andel tillsvidareanställda 2013-2015 (%)

	2013	2014	2015
Kvinnor	83	83	83
Män	17	17	17

Sysselsättningsgrad

Kommunen strävar efter att öka antalet heltidsanställda. Av kommunens tillsvidareanställda arbetar 276 personer heltid, vilket motsvarar 58 %. Anställningar under 100 % definieras som deltid. Andelen heltider ökade med två procent jämfört med 2014.

Diagram: Arbetstidsvillkor heltid-deltid

Av kommunens 398 tillsvidareanställda kvinnor arbetar 205 kvinnor heltid. Andelen kvinnor som arbetar heltid har ökat med 2 % jämfört med 2014.

I kommunen är totalt 83 män tillsvidareanställda och av dessa arbetar 71 heltid, vilket är en procentuell förändring med 4 % jämfört med 2013.

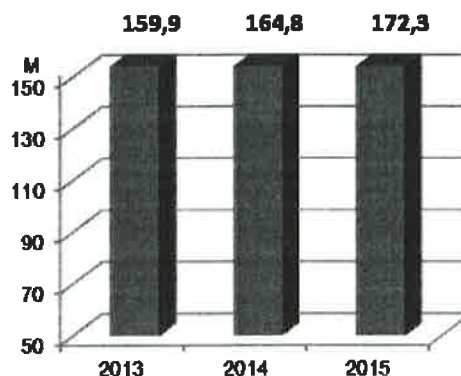
Tabell: Andel heltid och deltid 2012-2014 (%)

	2013	2014	2015
Heltid totalt	54%	56%	58%
Kvinnor	49%	50%	52%
Män	82%	82%	86%
Deltid totalt			
Kvinnor	46%	44%	42%
Män	51%	50%	48%

Lönekostnader

I den totala siffran för lönekostnaderna ingår förutom lön även övertid och OB-ersättningar mm. Arbetsgivaravgifterna tillkommer.

Diagram: Utveckling lönekostnader 2013-2015

Handskriftlig signatur

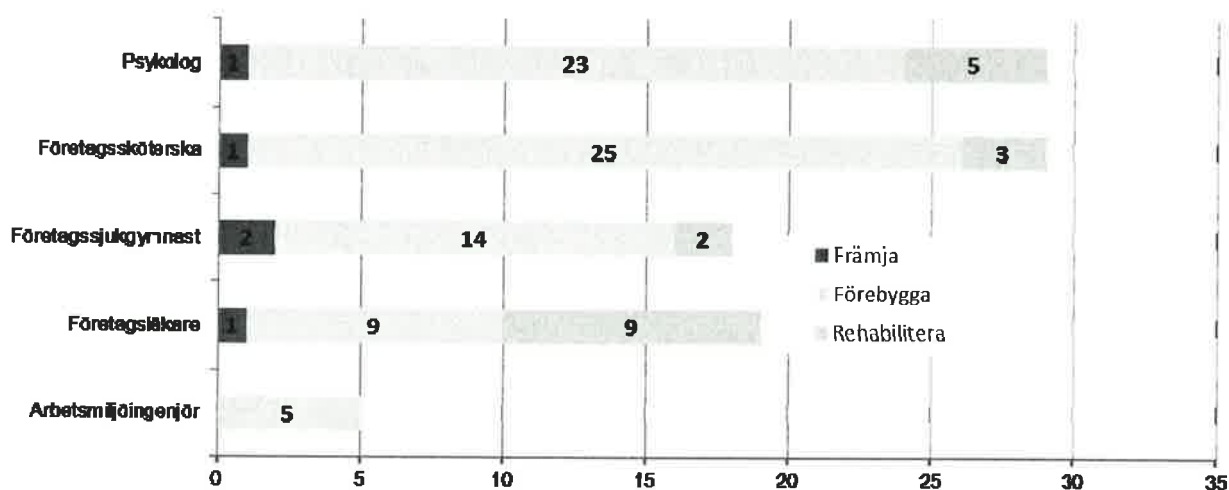
Företagshälsovård

Av de funktioner som företagshälsovården erbjuder har psykolog och företagssköterska anlitats mest. Det hälsofrämjande arbetet är en viktig faktor för att aktivt arbeta med att förhindra ohälsa på arbetsplatsen. Under året har Karlsborgshälsan genomfört utbildning för chefer i rehabilitering med utgångspunkt från Karlsborgs kommuns rehabiliteringsriktlinjer. Försäkringskassan har också haft information för cheferna om vikten av tidiga arbetsgivarinsatser för att minska sjukfrånvaron.

Sköterska, läkare och psykolog har anlitats bl.a. vid rehabiliteringssamtal med långtidssjuka medarbetare, hälsoundersökningar m.m.

Det förebyggande företagshälsovårdsarbetet har ökat från 51 % år 2014 till 76 % 2015. Den rehabiliterande företagshälsovården har minskat från 44 % till 18 %. I den här statistiken bör nämnas att statistik från januari-februari saknas då leverantör av företagshälsovården var Previa.

Diagram: Företagshälsan, nyttjad personalkategori och tjänsteområde (%)

Arbetsmiljö

Totalt har 48 tillbud och olyckor anmälts under 2015, vilket är en minskning jämfört med 2014. Av samtliga rapporterade händelser var 26 tillbud och 22 olyckor.

Tabell: Antal anmälda tillbud och olyckor 2013-2015

	2013	2014	2015
Antal anmälda tillbud	22	48	26
Antal anmälda olyckor	17	16	22
Totalt anmälda tillbud/olyckor	39	64	48

Sjukfrånvaro

Under 2015 har den totala sjukfrånvaron ökat från 5,3 % till 5,7 % jämfört med 2014. Liksom tidigare är det en skillnad mellan könen när det gäller sjukfrånvaron. Kvinnorna är sjukskrivna i större utsträckning än männen.

Sjukfrånvaron har ökat i åldersgrupperna -29 år och 50- och är oförändrad i gruppen 30-49. Långtidssjukfrånvaron har ökat något jämfört med 2014, från 37 % till 37,4 %.

Tabell: Sjukfrånvaro 2013-2015 (%)

	2013	2014	2015
Total sjukfrånvaro	5,4	5,3	5,7
Kvinnor	6,1	6,1	6,4
Män	2,3	2,1	3,2
Åldersgrupper			
- 29 år	2,6	3,4	3,5
30-49 år	5,6	5,3	5,3
50 -	6,0	5,7	6,6
Långtidssjukfrånvarande > 60 dagar (% av total sjukfrånvaro)			
Kvinnor	37	39	38,4
Män	20	19	29,6

Omräknat till helårsarbetare är sjukfrånvaron oförändrad jämfört med 2014.

Omräknat till helårsarbetare har sjukfrånvaron ökat jämfört med 2014.

Tabell: Sjukfrånvarotimmar omräknade till årsarbetare enligt SCB:s definition (antal timmar per månad/165)

	2013	2014	2015
	27	27	30

Handwritten signature

Sjuklönekostnad

Sjuklönekostnaden har ökat jämfört med 2014 och uppgick totalt till 2 592 tkr 2015. Sjuklönekostnaden uppgick till 1,1 % av den totala lönekostnaden inklusive PO-tillägg.

Tabell: Kostnader för sjukfrånvaron (tkr)

Sjuklön (avser 80 % för dag 2 - 14 och 10 % för dag 15 - 90, inklusive PO-tillägg)

2013	2014	2015
2 571	2 482	2 592

Utöver de direkta kostnaderna för sjuklön tillkommer indirekta kostnader i form av:

- Vikariekostnader
- Övertid
- Överutnyttjande av befintlig personal
- Extra administration
- Försämrad kvalitet för servicemottagaren/medborgaren

De indirekta kostnaderna är svåra att beräkna men motsvarar stora belopp och kan ge störningar i verksamheten.

Friskvård

Enligt kommunens hälso- och friskvårdspolicy har alla heltidsanställda möjlighet att använda en timma i veckan för friskvård. Friskvårdstimman kan användas för fysisk träning men också till andra aktiviteter, som anordnas inom förvaltningen/kommunen. Målet med kommunens satsningar på friskvård är att det bl.a. ska leda till minskad sjukfrånvaro och färre arbetsskador. 2015 ökade sjukfrånvaron parallellt med att andelen nyttjade friskvårdstimmar har minskat. Detta gör att det bör ses över vilken satsning på friskvård som ska erbjudas.

Under 2015 har andelen nyttjade friskvårdstimmar minskat från 4,9 % till 3,4 % jämfört med 2014.

Tabell: Andel* nyttjade friskvårdstimmar 2015 (%)

Förvaltning	Andel
Barn- och utbildningsförvaltningen	1,6
Socialförvaltningen	3,2
Kultur- och fritidsförvaltningen	2,3
Kommunledningsförvaltningen	8,4
Totalt	3,4

*Andel nyttjade friskvårdstimmar = antal uttagna friskvårdstimmar/antal möjliga friskvårdstimmar.
 Antal möjliga friskvårdstimmar = 40 veckor per år x antal helårsarbetare.

PC AD SK

FOLKHÄLSA:

Välfärdsnyckeltal i Karlsborg

Folkhälsoperspektivet återkommer i flera kommunala styrdokument och konkretiseras i den årliga folkhälso- planen. Välfärdsnyckeltalen tar sin utgångspunkt från det nationella folkhälsomålet med sina 11 målområden.

En kommun har stora möjligheter att påverka förutsättningarna för god folkhälsa genom att förbättra människors livsvillkor (faktorer i miljön runt individen som utbildning, arbete, bostad och lagstiftning), och livsmiljö (den fysiska och psykosociala miljön). Levnadsvanor (exempelvis kost och fysisk aktivitet) handlar i första hand om individens egna val.

Vision 2020 för Karlsborgs kommun handlar till stor del om framtiden för barnen och ungdomarna. Alla barn har rätt till en bra start i livet för att kunna göra sunda val vid utveckling av livsstil och levnadsvanor.

Här presenteras valda delar av välfärdsnyckeltalen. Dessa ger en bild av barn och ungas uppväxtvillkor och levnadsvanor, vilket ger signaler om behovet av hälsofrämjande och förebyggande insatser i kommunen.

Målområde 1: Delaktighet och inflytande i samhället

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de grundläggande förutsättningarna för hälsa. Människor behöver möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och samhället de lever i. Brist på makt och möjligheter att påverka har ett samband med ohälsa. Skolenkät 2015 visar att 61 % av eleverna i årskurs 9 upplevde att de var med och påverkade skolmiljön (Skolinspektionen).

Målområde 2: Ekonomiska och sociala förutsättningar

Ekonomiska och sociala förutsättningar är en av de mest grundläggande samhällseliga förutsättningar för folkhälsan. Det finns samband mellan en god folkhälsa och ett samhälle präglat av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa.

Arbetslöshet

Individer med svag anknytning till arbetslivet har oftare livsvillkor och levnadsvanor som påverkar hälsan negativt. Arbetslösa skattar sin hälsa som sämre och har en ökad psykisk ohälsa i jämförelse med personer som har ett arbete. December 2015 hade Karlsborg 43 arbetslösa ungdomar (18-24 år), i jämförelse med 56 i december 2014 (Arbetsförmedlingen).

Att fundera över:

Det finns en överrisk för både hjärt-kärlsjukdom och psykisk ohälsa bland arbetslösa. Arbetslöshet och utanförskap i unga år riskerar att få långvariga konsekvenser för hälsa och arbete.

Trygghet

Att känna sig trygg och säker hör till de mest centrala mänskliga behoven och är avgörande för vår upplevda hälsa. Känsla av trygghet i sin närmiljö ger förutsättningar att själv kunna välja var man vistas och vad man vill göra. Rädda barnens undersökning (Ung Röst 2014) visar att en stor andel av elever i årskurs 6 och 8 i Karlsborgs kommun upplevde sig trygga i kommunen. Över 75 % svarade att de kände sig trygga alltid eller ofta.

Målområde 3: Barns och ungas uppväxtvillkor

Uppväxtvillkoren för barn och unga har stor betydelse för den psykiska och fysiska hälsan både som barn och senare i livet. De viktigaste faktorerna för barn och ungas hälsa är familjeförhållanden, skola och fritid. Barn och ungas välfärd är en investering för framtiden.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer Inväntar svar från IFO

I Karlsborg var det 46 hushåll med barn, 0-18 år, som någon gång under 2015 erhöll ekonomiskt bistånd. Detta är en ökning sedan 2014 då 39 hushåll med barn, 0-18 år erhöll ekonomiskt bistånd. (Individ- och familjeomsorgen, Karlsborg). En låg andel, 4 %, av elever i årskurs 6 och årskurs 8 i Karlsborgs kommun uppgav att de inte haft råd med någon fritidsaktivitet under det senaste året. Jämförande siffra för riket var 8 % (Ung Röst 2014, Rädda barnen).

Att fundera över:

Barn och unga som lever med små socioekonomiska resurser löper större risk för att lämna grundskolan utan godkända betyg, har sämre förutsättningar för en aktiv fritid, ett rikt kulturutbud och för goda levnadsvanor.

Psykisk hälsa

Mer än hälften (54 %) av elever i årskurs 6 uppgav att de inte känt sig nedstämd eller ledsen en längre tid (under innevarande termin eller föregående). Motsvarande siffra för elever i årskurs 8 var 48 %. När det gäller frågor kring kränkningar och mobbning svarade 78 % av eleverna i årskurs 6 respektive 81 % i årskurs 8 att de inte upplevt detta det senaste året (Ung Röst 2014, Rädda Barnen).

Trygghet i skolan

Skolan skall erbjuda eleverna en miljö präglad av stabilitet, trygghet och studiero. Den som känner trygghet kan lättare tillgodogöra sig kunskap och utvecklas som människa. Barn som känner sig trygga når bättre skolresultat, lär sig ta eget ansvar och framföra sina åsikter. Vårterminen 2015 uppgav 91 % av eleverna i åk 5 och 85 % av eleverna i åk 8 att de kände sig trygga i skolan. Jämförande siffra från höstterminen 2013 var 85 % respektive 91 % (Skolinspektionen).

Behörighet till gymnasieskolan

En av de viktigaste förutsättningar för ungdomars framtida möjlighet är utbildning. Att klara grundskolan är avgörande för att gå vidare till gymnasiet, vilket idag oftast är en grundförutsättning för att få arbete. Utbildning och arbete är skyddsfaktorer mot sociala problem, arbetslöshet och ohälsa. Personer med lång utbildning har oftare bättre hälsa än personer med kort utbildning. Satsningar på skolan och barns utbildning, ur ett folkhälsoperspektiv, är en investering och en viktig del av tidiga insatser för att förebygga ohälsa. Höstterminen 2015 hade 96,5 % behörighet till gymnasiets nationella yrkesprogram, 2014 var andelen 95,1 %. De två föregående åren har andelen behöriga i Karlsborg legat på ca 98 %. Motsvarande siffra för riket 2015 var 85,6 %. (Skolverket).

Fullföljda studier

Även om gymnasieskolan är frivillig är det viktigt att kommunerna hjälper eleverna att fullfölja sin utbildning, eftersom det handlar om individens möjligheter till arbete, vidareutbildning och delaktighet i samhället. I Karlsborg hade 70 % fullföljt sina gymnasiestudier (inom 3 år) under 2015, jämförande siffra för 2014 var 75 %. Motsvarande siffra för riket var 65 % 2015 och 63 % 2014 (Skolverket).

Att fundera över: Sambandet mellan utbildning och hälsa är särskilt tydlig på gymnasienivå. Att ha gymnasieutbildning är viktigt för ungdomar för att ta sig in på arbetsmarknaden samt en av de viktigaste förutsättningarna för att motverka utanförskap.

Målområde 10: Matvanor och livsmedel

Goda matvanor och säkra livsmedel är förutsättningar för en god hälsa vilket har stor betydelse för vårt välbefinnande. Övervikt och fetma håller på att utvecklas till det dominerande hälsoproblemet och följs av betydande överrisk för hjärt-kärlsjukdomar, diabetes, ledsjukdomar och en del cancer former. Fetma utvecklas genom en kombination av levnadsvanor, miljöfaktorer och arv. Vanor och beteenden grundläggs i tidig ålder, därför är det viktigt att förskola och skola stödjer främjandet av goda matvanor.

Övervikt och fetma

Fetma ökar bland barn och ungdomar i Sverige. Cirka 20-25 % av svenska barn är överviktiga och ca 3 % lider av sjukdomen fetma. Risken att fetma hos barn kvarstår i vuxen ålder är hög och leder till en förkortad genomsnittlig medellivslängd. Det är därför angeläget att förebygga barnfetma och sätta in behandling tidigt. Av de 4-åringar (barn födda 2011) som 2015 var inskrivna vid Barnavårdscentralen (BVC) i Karlsborg, hade 8,8 % övervikt och 3,5 % fetma (Centrala barnhälsovården, Skaraborg). Hälsoundersökningen läsåret 2014/2015 visar att 19,2 % av barnen i årskurs 4 (födda 2004) hade övervikt och 5 % fetma. Siffrorna för eleverna i årskurs 8 (barn födda 2000) visar att 10,7 % hade övervikt och 7,1 % fetma (Elevhälsan, Karlsborg).

Att fundera över: Då vanor och beteenden grundläggs i tidig ålder har barnavårdscentralen och familjecentralen en viktig roll i arbetet att främja goda matvanor genom föräldrastöd. Förskolans och skolans arbete för att främja sunda matvanor är särskilt viktigt då skolan når alla barn och ungdomar.

Målområde 11: Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

Att begränsa alkoholens negativa effekter, minska tobaksbruket och arbeta för ett narkotika- och dopningsfritt samhälle har länge varit viktiga folkhälsofrågor. Att förebygga och skjuta upp ungdomars tobak- och alkoholdebut är ett prioriterat område för det hälsofrämjande arbetet.

Antirök- och snuskort erbjuds alla elever i årskurs 6-9. 97 % av eleverna i årskurs 6-9 hade ett antirök- och snuskort vid höstterminens slut 2015. Detta är en ökning sedan höstterminen 2014 då 94 % av eleverna hade tecknat avtal om att vara tobaksfri (Fritidsgården Kabyssen).

Under 2013 genomförde Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) en enkät till elever i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet, om drogvanor i VGR. I undersökningen uppgav ca 7 % av eleverna från Karlsborg sig vara dagligrökare, vilket är högre än i VGR (5 %) (CAN, 2013). Bland eleverna i årskurs 9 uppgav 45 % att de druckit alkohol någon gång de senaste tolv månaderna, vilket är lägre i jämförelse med VGR (47 %). Berusningsdebut vid 13 år eller yngre uppgav ca 15 % av 15-åringarna från Karlsborg, vilket är betydligt högre än för VGR (7 %) och riket (8 %). Andelen elever i årskurs 9 som intensivt konsumerar alkohol var 13 %, jämförande siffra för VGR var 11 %. Intensivkonsumtion var vanligare bland ungdomar som bjudits hemma. Av 15-åringar från Karlsborg var det 35 % som blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar (CAN, 2013). Ny CAN-enkät genomförs 2016.

Drift- och investeringsredovisning

Nedan redovisas intäkter och kostnader per nämnd samt nettokostnadernas avvikelse jämfört med av kommunfullmäktige beslutad budget för år 2015. En detaljerad redovisning återfinns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Vidare redovisas faktiska investeringar 2015 jämfört med budget 2015. I budget ingår under året beslutade justeringar. Redovisningen är inkl. interna poster.

För året visar verksamheterna ett plusresultat jämfört med budget om drygt en miljon kronor. Endast barn- och utbildningsnämnden redovisar underskott om än ett betydande sådant.

Barn- och utbildningsnämndens negativa utfall härrör till stor del av högre kostnader än beräknat för köp av verksamhet, insatser för barn med särskilda behov och elevhälsan.

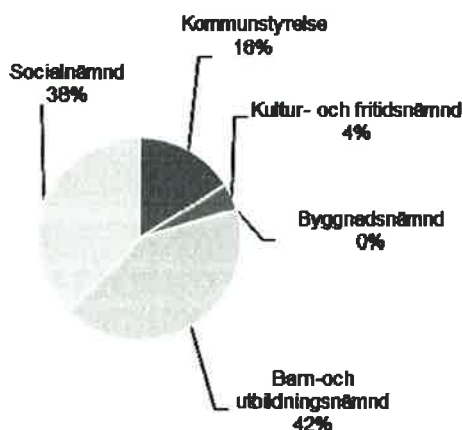
Socialnämnden har glädjande nog vänt de senaste årens underskott till ett positivt resultat om 1,4 mnkr. Dock är främsta orsaken till det positiva resultatet överbeläggningar på flyktningmottagandet för ensamkommande barn.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. I resultatet ingår obudgeterade personalavvecklingskostnader om 2,1 mnkr. Att resultatet blivit så förhållandevis högt beror främst på låga driftkostnader på fastighetssidan, oförbrukade förfogandeanslag samt lägre färdtjänstkostnader än budgeterat.

Tabell: Driftredovisning (tkr)

	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Budget- avvikelse
Kommunstyrelse	93 215	144 905	51 690	53 836	2 146
Kultur- och fritidsnämnd	3 662	17 307	13 645	13 902	257
Byggnadsnämnd	0	222	222	258	36
Barn- och utbildningsnämnd	30 403	165 915	135 512	132 697	-2 815
Socialnämnd	77 916	199 118	121 202	122 610	1 408
Totalt	205 196	527 467	322 271	323 303	1 032
Finansförvaltning	360 156	27 967	-332 189	-330 003	2 185
Totalt inkl. finansförvaltning	565 352	555 434	-9 918	-6 700	3 218

Diagram: Nämnds andel av Karlsborgs kommuns nettokostnader

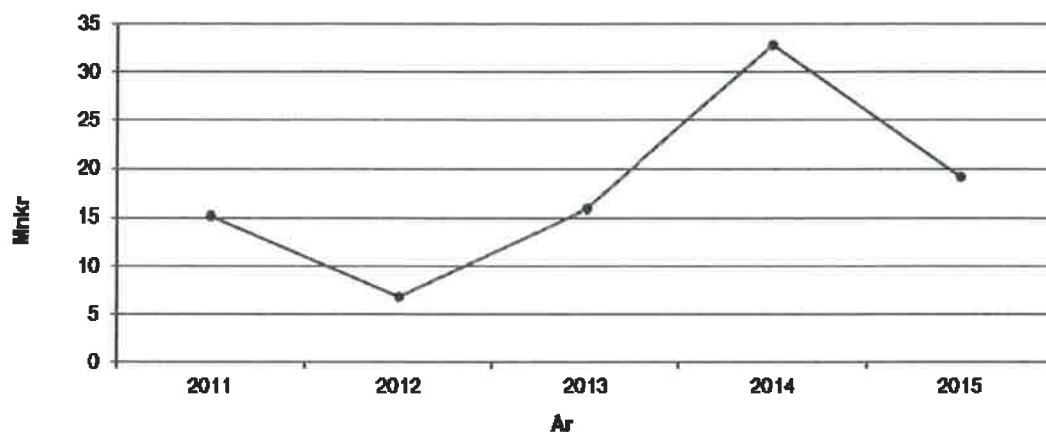
Tabell: 100-lappen

100 kr i inbetald kommunalskatt fördelas på följande verksamheter:

	2014	2015
Politisk verksamhet	1,64 kr	1,76 kr
Bygg o Miljö	0,86 kr	0,79 kr
Förskola, pedagogisk omsorg	9,93 kr	9,97 kr
Grundskola, förskoleklass, fritids	25,75 kr	25,23 kr
Gymnasiet o vuxnas lärande	9,88 kr	9,41 kr
Näringsliv o Turism	2,14 kr	1,67 kr
Räddningstjänst o skydd	2,10 kr	2,08 kr
Kollektivtrafik o resor	0,75 kr	0,78 kr
Arbetsmarknadsåtgärder	0,51 kr	0,48 kr
Kultur o fritid	4,86 kr	4,76 kr
Gata/park	0,70 kr	2,98 kr
ÄO	28,88 kr	27,90 kr
IFO	5,70 kr	5,73 kr
Verksamhet för funktionshindrade	6,30 kr	6,46 kr
Summa	100,00 kr	100,00 kr

Handwritten signature in blue ink.

Diagram: Nettoinvesteringar i kommunen

Tabell: Investeringsredovisning (tkr)

	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Budget- avvikelse
Kommunbank	0	0	0	5 331	5 331
Kommunstyrelse	99	17 402	17 303	22 958	5 655
Kultur- och fritidsnämnd	0	555	555	662	107
Byggnadsnämnd	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	0	756	756	864	108
Socialnämnd	0	521	521	775	254
Totalt	99	19 234	19 135	30 590	11 455

I budget ingår även ombudgetering från föregående år med 5 590 tkr.

I avvikelsen ingår ej avslutade projekt med 5 835 tkr.

Handwritten signature

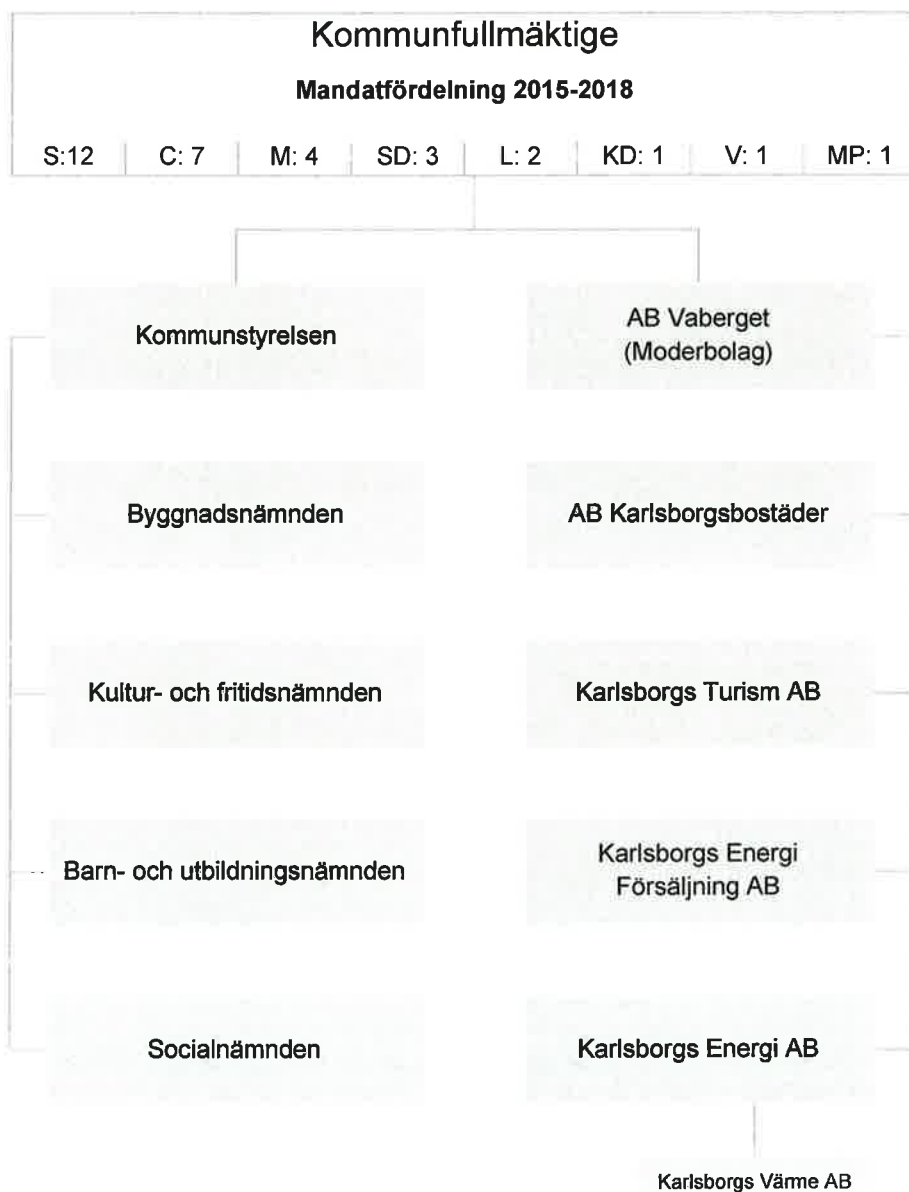
Tabell: Specifierad redovisning (tkr)

	Budget	Netto- investering	Avvikelse
Kommunbanken	5 331	0	5 331
Verksamhetsfastigheter			
Norra Kanalgatan 1	400	400	0
Ombyggnation sophantering/trafik Carl Johansklan	275	275	0
Kvarnbäcken om/tillbygg del 2	4 000	4 006	-6
Haganäset ny parkering	600	452	148
Mölltorpskolan ombyggnation ventilation	108	107	1
Moliden ombyggnation reningsanläggning	350	279	71
Haganäset utbyte hiss	650	421	229
Mölltorps skola brandlarm	150	222	-72
Carl-Johanskolan asfaltsbeläggning	100	99	1
Ombyggnad Kabyssen	133	141	-8
Förskolan Kompassen	256	256	0
Summa	7 022	6 658	364
Publika fastigheter (tkr)			
Ombyggnad Mellangatan	150	150	0
Svanvik 3:2 (Åspenäset)	9	9	0
Rödesund lekplats	300	300	0
Asfaltsbeläggning 2015	800	800	0
Åsen ombyggnad gator	800	395	405
Rödesund parkområde del 2	350	350	0
Ny hamn i Granvik	2 660	2 660	0
Summa	5 069	4 664	405
Affärsverksamhet			
Reningsverk utbyte centrifug	700	0	700
Pumpstation byte styrsystem	500	59	441
Va ledningsnät	1 500	1 568	-68
Ny Va-ledning Strömbron	250	193	57
Renovering vattentornet	3 500	0	3 500
Avloppsrel Granvik Sågdammsv	300	312	-12
Summa	6 750	2 132	4 618

Tabell: Specifierad redovisning (tkr)

	Budget	Netto- investering	Avvikelse
Inventarier och maskiner			
Data/telefoni	2 037	2 048	-11
Kontorsmöbler Infocenter	290	285	5
Möbler personalrum Haganäset	150	140	10
Läsplattor	80	86	-6
Stratsys kval.ledn.system	455	455	0
Uppgradering extern webb	100	0	100
Ny grafisk profil	200	2	198
IT-system bemanning	375	381	-6
Digitala trygghetslarm	250	0	250
Kartprogram	125	142	-17
Konstinköp	25	23	2
RFID system bibliotek	180	199	-19
Aktivt landskap	157	97	60
Friluftsliv	75	13	62
Ventilation/kyla biblioteket	75	77	-2
Inventarier Kabyssen	150	146	4
Inventarier Kopparsjön	22	0	22
Inventarier Kvarnbäcken	124	126	-2
Inventarier Myran	138	85	53
Inventarier Vätternskolan	120	117	3
Inventarier Strandskolan	210	177	33
Inventarier Mölltorps skola	90	90	0
Inventarier Carl Johanskolan	70	82	-12
Inventarier Kompassen	90	80	10
Summa	5 588	4 851	737
Bilar och andra transportmedel			
Personbil	80	80	0
Buskröjare	500	500	0
Lastbilsplög	250	250	0
Summa	830	830	0
Summa samtliga investeringar (tkr)	30 590	19 135	11 455

Koncernöversikt

Samtliga bolag i kommunkoncernen ägs till 100 % av Karlsborgs kommun.

Handwritten signature

Sammanställd redovisning

För att kunna göra en samlad bedömning av kommunens totala engagemang, oavsett i vilken juridisk form verksamheterna bedrivs, finns ett lagstadgat krav på upprättande av sammanställd redovisning (koncernredovisning). Se balans- och resultaträkning samt kassaflödesanalys.

Karlsborgs kommunkoncern omfattar, förutom kommunen, ett moderbolag, fyra dotterbolag samt ett dotterdotterbolag. De kommunala bolagens omsättning är i förhållande till kommunens övriga verksamheter lägre. Dock finns det ett betydande innehav av anläggningstillgångar i bolagen. Till största delen består dessa av bostadsfastigheter, elnät, fjärrvärme, fibernät och telenät.

Årets resultat

Sammantaget visar årets resultat för kommunkoncernen, ett överskott med 17,3 mnkr (15,3 mnkr 2014), att bolagen påverkar koncernresultatet positivt med 7,4 mnkr (0,9 mnkr). Återförda nedskrivningar i fastighet och mark hos AB Karlsborgsbostäder har påverkat bolagets resultat positivt med 6,3 mnkr före skatt. Kommunkoncernens balansomslutning ökade med 97 mnkr till 599 mnkr. På tillgångssidan ökar materiella anläggningstillgångar (fastigheter), kortfristiga fodringar (Migrationsverket) och likvida medel (statsbidrag).

*) Bolagens redovisade resultat nedan är preliminära resultat efter finansiella poster före bokslutsdispositioner och skatt.

Finansiell ställning

Av kommunkoncernens totala tillgångar på ca 599 mnkr är 62 % (58 % 2014) finansierade med lån, avsättningar och andra kortfristiga skulder. Den samlade långfristiga låneskulden uppgår till 235 mnkr (172 mnkr).

Investeringar

Den samlade investeringsvolymen har uppgått till 65 mnkr (76 mnkr 2014). Större investeringar har varit fiberinstallationer, Granviks hamn samt ny- och ombyggnation av fastigheter och anläggningar (kommunen och AB Karlsborgsbostäder).

Regler och finanspolicy

I syfte att begränsa och minimera valuta-, ränte- och kreditriskerna samt samordna koncernens finansförvaltning, är kommunens och de helägda bolagens finansiella verksamhet reglerad av kommunens finanspolicy, fastställt

av kommunfullmäktige och i tillämpliga delar av bolagsstyrelserna.

Ägardirektiv

För att utveckla ägarrollen och nå en bra samordning och samverkan mellan kommunen och de helägda bolagen styrs bolagen genom av kommunfullmäktige fastställda ägardirektiv. Under 2012 antog fullmäktige generella ägardirektiv för samtliga bolag och individuella ägardirektiv för AB Vaberget. Under 2014 antog fullmäktige nya individuella ägardirektiv för dotter- och dotterdotterbolag. I direktiven anges de ekonomiska styrmedlen och bolagens syfte, verksamhetsmål och avkastningskrav. Vaberget har under 2015 fastställt individuella ägardirektiv gällande dotterbolagen och år 2016 och fullmäktige har fastställt individuellt ägardirektiv för AB Vaberget för samma tidsperiod.

Verksamhet

AB Vaberget

Ordförande:	Peter Lindroth (S)
VD:	Anders Johansson
Resultat*):	-0,2 mnkr
Omsättning:	0 mnkr
Eget kapital:	7,6 mnkr
Balansomslutning:	11,5 mnkr
Soliditet:	66 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Förvalta ägandet i dotterbolagen

AB Vaberget äger och förvaltar aktierna i de av kommunen förvärvade helägda dotterbolagen. I koncernen ingår moderbolaget AB Vaberget och dotterbolagen AB Karlsborgsbostäder, Karlsborgs Energi AB, Karlsborgs Energi Försäljning AB, Karlsborgs Turism AB samt dotterdotterbolaget Karlsborgs Värme AB.

AB Karlsborgsbostäder

Ordförande:	Rolf Andersson (M)
VD:	Mikael Håkansson
Resultat*):	7,5 mnkr
Omsättning:	26,3 mnkr
Eget kapital:	19,8 mnkr
Balansomslutning:	148,9 mnkr
Soliditet:	13,3 %
Antal anställda:	7
Verksamhet:	Fastighetsförvaltning

AB Karlsborgsbostäder ska i samarbete med kommunen medverka till goda livsmiljöer och utveckla

Karlsborg till en attraktiv bostadsort genom att erbjuda ett varierat utbud av hyresbostäder med god kvalitet och service.

Bolaget svarar för fastighetsskötsel, drift och underhåll av det förvaltade fastighetsbeståndet. Underhållet av bostäderna har under de senare åren stadigt förbättrats. Efterfrågan på bolagets lägenheter har under året haft en fortsatt positiv utveckling och vakansgraden var låg som. Bolaget har nyproducerat lägenheter och påbörjat uppförandet av två sjuvåningshus i centrala Karlsborg. Samtidigt planeras för ytterligare nyproduktion. Bolagen har även förvärvat en industrifastighet.

Karlsborgs Energi AB

Ordförande:	Rolf Andersson (M)
VD:	Mikael Håkansson
Resultat*):	0,4 mnkr
Omsättning:	42,2 mnkr
Eget kapital:	19,3 mnkr
Balansomslutning:	89,3 mnkr
Soliditet:	18 %
Antal anställda:	23
Verksamhet:	Distribution av el- och teletjänster

Karlsborgs Energi AB svarar för distribution av el, telekommunikationstjänster, administrativa tjänster, elinstallationer och försäljning av elmateriel, drift och underhåll av gatubelysning samt Bredband Östra Skaraborgs nät.

Bolaget visar en ökad omsättning, främst beroende på fiberutbyggnad och därmed ökad försäljning telekom. Flera projekt har samordnats med elnäts- och gatubelysningsinvesteringar.

Karlsborgs Energi Försäljning AB

Ordförande:	Rolf Andersson (M)
VD:	Mikael Håkansson
Resultat*):	1,0 mnkr
Omsättning:	15,6 mnkr
Eget kapital:	2,0 mnkr
Balansomslutning:	12,6 mnkr
Soliditet:	16 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Försäljning av el

Bolagets verksamhet är handel med el. Bolagets marknad och fokus ligger på privatkunder och mindre företagskunder inom Karlsborgs kommun. Dock finns en viss efterfrågan utanför kommunen. Någon medveten marknadsföring utanför kommunen sker inte. Bolaget har omsatt handel av el motsvarande 40 GWh. Antal kunder har ökat med 19 st. till 3 231 år 2015

Karlsborgs Värme AB

Ordförande:	Rolf Andersson (M)
VD:	Mikael Håkansson
Resultat*):	0,9 mnkr
Omsättning:	9,2 mnkr
Eget kapital:	11,2 mnkr
Balansomslutning:	23,1 mnkr
Soliditet:	44 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Produktion och distribution av fjärrvärme i Karlsborgs tätort

Bolaget producerar och distribuerar värme baserat på biobränsle till 111 kunder, varav de flesta är fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar eller andra företag. Enskilda villor representerar en liten andel av volymen. Årets distribution av värme var 14,6 GWh.

Karlsborgs Turism AB

Ordförande:	Peter Lindroth (S)
VD:	Maria Svensson
Resultat*):	0,0 mnkr
Omsättning:	2,7 mnkr
Eget kapital:	1,1 mnkr
Balansomslutning:	3,2 mnkr
Soliditet:	33 %
Antal anställda:	6
Verksamhet:	Turism och marknadsföring

Bolaget ska verka för att utveckla och marknadsföra Karlsborg som en turistdestination, skapa en hög attraktionskraft som bidrar till en långsiktig och konkurrenskraftig turistnäring samt att i det lokala utvecklingsarbetet samverka med näringen och den offentliga verksamheten.

Bolagets största verksamhetsgrenar har varit Äventyrsturerna på Karlsborgs Fästning, Överlevnadsutbildning och Äventyrsbana. Under hösten har Överlevnadsutbildning och Äventyrsbana avknoppats till privat arrangör för att koncentrera bolagets verksamhet till Äventyrsturerna på Karlsborgs Fästning

Övriga engagemang utanför koncernen

Förutom den egna koncernen har kommunen aktier eller andelar i följande verksamheter:

- Delägare i Karlsborgs Utvecklings AB (aktiekapital 61 tkr).
- Delägarskap i Kommuninvest AB (aktiekapital 4 335 tkr).
- Delägarskap i HjoTiBorg Energi AB genom Karlsborg Energi Försäljning AB (aktiekapital 300 tkr)
- Delägarskap i Bredband Östra Skaraborg AB genom Karlsborgs Energi AB (aktiekapital 1 500 tkr).
- Delägarskap i SKL Kommentus AB (aktiekapital 1 tkr)
- Delägarskap i Coompanion (andelskapital 10 tkr)
- Delägarskap i Tolkförmedling Väst (andelskapital 7 tkr)

- Medlemskap i kommunalförbundet RÖS (Räddningstjänsten Östra Skaraborg) bestående av sju medlemskommuner.
- Medlemskap i kommunalförbundet AÖS (Avfallshantering Östra Skaraborg) bestående av sju medlemskommuner.
- Medlemskap i kommunalförbundet MÖS (Miljösamverkan Östra Skaraborg) bestående av fem medlemskommuner.
- Medlemskap i Skaraborgs kommunalförbund.
- Medlemskap i Samordningsförbundet SkövdeHjoTiBorg (Finsam).

Förutom engagemang i form av aktier och andelar finns det sedan 2006 en gemensam kollektivtrafiknämnd med Tibro och Hjo kommuner. Från år 2011 ingår Karlsborgs kommun även i en gemensam lönenämnd med Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner.

5 år i sammandrag

Nyckeltal ger signaler om utvecklingen och utgör därmed ett viktigt hjälpmedel i den ekonomiska planeringen. De redovisade nyckeltalen grundas på bokslutsunderlag för respektive år.

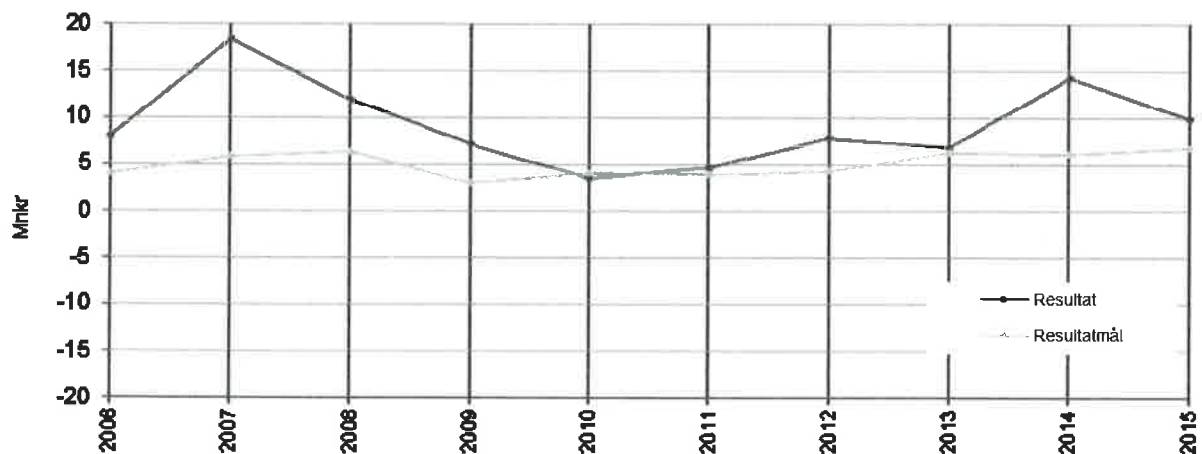
Nyckeltal

	2015	2014	2013	2012	2011
Invånare, antal 31/12	6 764	6 786	6 757	6 699	6 722
Kommunen					
Tillsvidareanställda, antal	479	477	471	470	466
Balansomslutning, tkr	338 004	290 249	265 828	269 721	259 792
Likvida medel, tkr	35 014	13 208	21 598	27 050	13 982
Rörelsekapital, tkr	-6 649	-23 847	3 170	9 343	-16 562
Soliditet, %	56	62	62	58	58
Långfristig låneskuld, tkr	42 000	22 000	22 000	32 000	37 000
Avsättningar för pensioner, tkr	4 896	4 374	4 608	4 422	3 316
Borgensåtagande, tkr	211 675	164 495	143 096	150 196	155 323
Finansnetto, tkr	34	228	-219	-706	-1 106
Årets resultat, tkr	9 918	14 404	6 880	7 892	4 728
Eget kapital, tkr	188 975	179 057	164 652	157 773	149 881
Skattesats, kr	21:32	21:32	21:07	21:07	21:50
Nettokostnadsandel, %	97	95	98	97	99
Investeringar, tkr	19 135	32 768	15 949	6 805	15 116
Kommunkoncernen					
Anställda, antal	515	513	508	506	503
Balansomslutning, tkr	598 516	502 292	456 395	457 616	446 802
Likvida medel, tkr	57 814	22 950	33 356	36 377	19 042
Rörelsekapital, tkr	-1 183	-32 741	5 025	8 176	-30 086
Eget kapital, tkr	226 936	209 654	191 199	180 993	169 585
Soliditet, %	38	42	42	40	38
Långfristig låneskuld, tkr	235 402	172 023	154 412	161 503	144 593
Finansnetto, tkr	-1 927	-2 874	-3 719	-4 823	-5 534
Årets resultat, tkr	17 331	15 345	10 375	11 327	6 786

Resultaträkning (tkr)

	Not	2014		2015	
		Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
Verksamhetens intäkter	1	93 473	171 471	107 081	182 050
Verksamhetens kostnader	2	-393 038	-449 970	-421 004	-479 299
Jämförelsestörande verksamhetsposter	3	5 200	5 200	2 936	2 936
Avskrivningar	4	-11 270	-28 084	-12 358	-17 455
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-305 635	-301 383	-323 345	-311 768
Skatteintäkter	5	270 043	270 043	281 984	281 984
Generella statsbidrag och utjämning	6	49 768	49 768	51 245	51 245
Finansiella intäkter	7	853	484	603	466
Finansiella kostnader	8	-625	-3 358	-569	-2 393
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		14 404	15 554	9 918	19 534
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Skattekostnader		0	-209	0	-2 203
ÅRETS RESULTAT	9	14 404	15 345	9 918	17 331

Resultat och resultatmål

Kommentar: Ovanstående diagram visar kommunens resultat i förhållande till resultatmålet. I resultatet ingår realisationsvinster/förluster.

Handwritten signature: H. O. R.

Kassaflödesanalys (tkr)

		2014		2015	
	Not	Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	9	14 404	15 345	9 918	17 331
Justering för av- och nedskrivningar	4	11 270	28 084	12 358	17 455
Justering för avsättningar	17	-5 597	-5 864	-2 507	-5 236
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	10	-14 331	-9 588	-194	6 273
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		5 746	27 977	19 575	35 823
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	14	1 852	2 703	-15 898	-19 643
Ökning/minskning förråd, lager, exploateringsfast.	13	9 138	9 917	-32	205
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19	7 414	15 695	20 538	20 799
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		24 150	56 292	24 183	37 184
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-33 288	-76 673	-19 234	-63 777
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar		520	520	99	99
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4	4	784	2 704
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	-4 076	-3 863
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	50	50
Återbetalning av aktieägartillskott		0	0	0	0
INVESTERING I MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		-32 764	-76 149	-22 377	-64 787
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0	11 500	20 000	63 800
Amortering av skuld		0	-2 090	0	-1 090
Ökning av långfristiga fordringar		0	41	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	-243
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		0	9 451	20 000	62 467
ÅRETS KASSAFLÖDE		-8 614	-10 406	21 806	34 864
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN		21 822	33 356	13 208	22 950
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		13 208	22 950	35 014	57 814

Balansräkning (tkr)

		2014		2015	
	Not	Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar - Goodwill		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	11	241 718	424 720	247 711	468 850
Finansiella anläggningstillgångar	12	7 387	9 214	11 413	8 951
Summa anläggningstillgångar		249 105	433 934	259 124	477 801
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	13	2 528	5 497	2 560	5 292
Kortfristiga fordringar	14	25 408	37 966	41 306	57 609
Kortfristiga placeringar		0	1 945	0	0
Kassa och bank		13 208	22 950	35 014	57 814
Summa omsättningstillgångar		41 144	68 358	78 880	120 715
SUMMA TILLGÅNGAR		290 249	502 292	338 004	598 516
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital, ingående balans	15	164 653	194 309	179 057	209 605
Årets resultat		14 404	15 345	9 918	17 331
Eget kapital, utgående balans	16	179 057	209 654	188 975	226 936
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		0	0	0	0
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	17	4 374	4 374	4 896	4 896
Avsättning deponi	17	7 810	7 810	4 853	4 853
Avsättning bidrag till statlig infrastruktur	17	3 817	3 817	3 745	3 745
Andra avsättningar	17	0	3 515	0	786
Summa avsättningar		16 001	19 516	13 494	14 280
Skulder					
Långfristiga skulder	18	30 200	172 023	50 006	235 402
Kortfristiga skulder	19	64 991	101 099	85 529	121 898
Summa skulder		95 191	273 122	135 535	357 300
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		290 249	502 292	338 004	598 516
POSTER INOM LINJEN					
Pensionsförpliktelser	20	178 312	178 312	172 352	172 352
Borgensåtaganden	21	164 495	22 082	211 675	42 052
Limit checkräkningskredit		50 000	50 000	50 000	50 000
Ansvarsförbindelse Fastigo		0	49	0	42
SUMMA POSTER INOM LINJEN		392 807	250 443	434 027	264 446

Notförteckning

Not RESULTATRÄKNING

		2014		2015
	Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	7 014		7 281	
Taxor och avgifter	19 357		20 506	
Hyror och arrenden	12 069		12 154	
Bidrag	37 263		58 029	
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	17 753		9 111	
Försäljning av exploateringsfastigheter	17		0	
Realisationsvinster	0		0	
Koncernens intäkter		188 954		199 073
avgår interna eliminerings inom koncernen		-17 483		-17 023
Summa	93 473	171 471	107 081	182 050
2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader inkl sociala avgifter	-215 097		-225 607	
Pensionskostnader inkl löneskatt	-18 641		-21 633	
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-1 934		-2 238	
Lämnade bidrag	-18 114		-20 028	
Bidrag till statlig infrastruktur	-3 000		0	
Köp av huvudverksamhet	-75 596		-79 306	
Lokal- och markhyror	-3 536		-4 495	
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-12 884		-16 117	
Bränsle, energi och vatten	-7 420		-6 792	
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-1 252		-843	
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-13 746		-15 224	
Kontorsmaterial och trycksaker	-306		-446	
Reparation och underhåll	-1 809		-1 917	
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	-1 901		-1 608	
Kostnader för transportmedel	-1 993		-2 121	
Transporter och resor	-6 559		-6 800	
Representation	-218		-236	
Annonser, reklam, information	-736		-947	
Försäkringspremier och riskkostnader	-1 720		-1 568	
Övriga tjänster	-12 086		-13 085	
Diverse kostnader	-2 345		-2 677	
Realisationsförluster	0		0	
Förändring av avsättning	6 101		69	
Poster mellan drift o investering	1 754		2 615	
Koncernens kostnader		-467 453		-496 322
avgår interna eliminerings inom koncernen		17 483		17 023
Summa	-393 038	-449 970	-421 004	-479 299

Not RESULTATRÄKNING

Not	RESULTATRÄKNING	2014		2015	
		Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
3	Jämförelsestörande verksamhetsposter				
	Återbetalning av premier från AFA	0	0	2 936	2 936
	Övertagande området Åspenäset	5 200	5 200	0	0
	Summa	5 200	5 200	2 936	2 936
4	Avskrivningar				
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-8 972	-18 604	-9 675	-9 376
	Maskiner och inventarier	-2 298	-9 480	-2 683	-8 079
	Summa	-11 270	-28 084	-12 358	-17 455
5	Skatteintäkter				
	Preliminär kommunalskatt	270 728	270 728	282 217	282 217
	Prognos slutavräkning	47	47	292	292
	Justering slutavräkning föregående år	-732	-732	-525	-525
	Summa	270 043	270 043	281 984	281 984
6	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämningsbidrag	48 723	48 723	51 824	51 824
	Regleringsbidrag	1 560	1 560	0	0
	Kommunal fastighetsavgift	12 543	12 543	13 572	13 572
	Strukturbidrag	699	699	706	706
	Kostnadsutjämningsavgift	-3 147	-3 147	-5 428	-5 428
	Regleringsavgift	0	0	-263	-263
	Utjämningsavgift LSS	-10 610	-10 610	-11 169	-11 169
	Generella bidrag från staten *	0	0	2 003	2 003
	* Tillfälligt bidrag avseende flyktingsituationen 19 385 180 kr. Bidraget har tidsmatchats perioden 201512 - 201612. Årets del 1 491 167 kr ingår i denna rad.				
	Summa	49 768	49 768	51 245	51 245
7	Finansiella intäkter				
	Ränteintäkter	255	391	110	458
	Borgensavgift	333	0	480	0
	Utdelning aktier och andelar	260	0	0	0
	Övriga finansiella intäkter	5	93	13	8
	Summa	853	484	603	466
8	Finansiella kostnader				
	Räntekostnader lån	-473	-3 226	-371	-2 195
	Ränta pensionsavsättning	-83	-83	-64	-64
	Övriga räntekostnader	-4	-4	-2	-2
	Bokfört värde finansiell anläggningstillgång	0	0	-50	-50
	Övriga finansiella kostnader	-65	-45	-82	-82
	Summa	-625	-3 358	-569	-2 393
9	Årets resultat				
	Årets resultat	14 404	15 345	9 918	17 331
	Realisationsvinster	0	0	0	0
	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
	Summa justerat resultat	14 404	15 345	9 918	17 331

Not KASSAFLÖDESANALYS

	2014		2015	
	Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
10 Justeringspost ej rörelsekapitalpåverkande poster				
Realisationsvinst exkl omsättningstillgångar	0	0	0	0
Realisationsförlust exkl omsättningstillgångar	0	1 681	0	303
Kortfristig del av långfristig skuld	0	0	0	0
Gatakostnadsersättning	0	0	-60	-60
Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter	0	0	-134	-134
Justeringspost eget kapital	0	3 110	0	-49
Övertagande området Åspenåset	-5 200	-5 200	0	0
Omklassificering från omsättningstillgång till anläggningstillgång	-9 131	-9 131	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	6 300
Övrigt	0	-48	0	-87
Summa	-14 331	-9 588	-194	6 273

Not BALANSRÄKNING

11 Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ingående anskaffningsvärden	342 383	602 493	394 502	673 959
Inköp	30 436	41 163	13 254	47 692
Övertagande av området Åspenåset	13 400	13 400	0	0
Investeringsbidrag	-520	-520	-99	-99
Försäljningar och utrangeringar	-328	-6 131	-784	-3 966
Nedskrivning	0	0	0	0
Omklassificeringar	9 131	24 191	0	11 515
Balanslänepost	0	0	0	0
Justeringspost	0	-637	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	394 502	673 959	406 873	729 101
Ingående avskrivningar	-158 040	-254 552	-166 688	-267 826
Försäljningar och utrangeringar	324	5 138	0	1 440
Upplösning av förvärvat övervärde	0	-268	0	-268
Avskrivningar	-8 972	-18 144	-9 675	-20 107
Justeringspost	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-166 688	-267 826	-176 363	-286 761
Ingående nedskrivningar	0	-14 400	0	-14 592
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	59
Under året återförda nedskrivningar	0	0	0	6 300
Årets nedskrivningar	0	-192	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-14 592	0	-8 233
Utgående restvärde enligt plan	227 814	391 541	230 510	434 107

Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärden	60 955	84 673	63 807	88 000
Inköp	2 852	3 382	5 980	7 675
Investeringsbidrag	0	0	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	-55	0	-1 431
Nedskrivning	0	0	0	0
Omklassificering	0	0	0	0
Justeringspost	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	63 807	88 000	69 787	94 244
Ingående avskrivningar	-47 605	-62 267	-49 903	-71 692
Försäljningar och utrangeringar	0	55	0	950

	Avskrivningar	-2 298	-9 480	-2 683	-3 381
	Justeringspost	0	0	0	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-49 903	-71 692	-52 586	-74 123
	Utgående restvärde enligt plan	13 904	16 308	17 201	20 121
	Pågående investeringar				
	Ingående anskaffningsvärden	0	5 226	0	16 871
	Inköp	0	32 128	0	39 142
	Investeringsbidrag	0	0	0	0
	Omklassificeringar	0	-20 483	0	-41 383
	Justeringspost	0	0	0	-8
	Utgående bokfört värde	0	16 871	0	14 622
	Utgående restvärde enligt plan	0	16 871	0	14 622
	Summa materiella anläggningstillgångar	241 718	424 720	247 711	468 850
12	Finansiella anläggningstillgångar				
	Aktier och andelar	7 387	4 500	11 413	8 888
	Specifikation (tkr) över kommunens aktier och andelar:				
	Kommunaktiebolaget: 1				
	Karlsborgs Utvecklingsbolag AB: 61				
	AB Vaberget: 5 800				
	Kommuninvest: 4 334				
	Förlagslån Kommuninvest: 1 200				
	Companion: 10				
	Tolkförmedling Väst: 7				
	Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital.				
	Karlsborgs kommuns totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2015-12-31 till 6 107 400 kr.				
	Uppskjuten skattefordran	0	4 408	0	0
	Långfristiga fordringar	0	306	0	63
	Summa	7 387	9 214	11 413	8 951
13	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Förråd och lager	379	3 348	411	3 143
	Exploateringsfastigheter	2 149	2 149	2 149	2 149
	Summa	2 528	5 497	2 560	5 292
14	Kortfristiga fordringar				
	Kundfordringar	2 994	11 369	3 069	16 054
	Fordringar på staten	12 673	12 673	28 989	28 989
	Interimsfordringar leverantörsreskontra	4 057	4 057	5 233	5 233
	Interimsfordringar kundreskontra	2 505	2 505	860	860
	Interimsfordringar övrigt	1 501	3 063	908	908
	Övriga kortfristiga fordringar	1 678	4 299	2 247	5 565
	Summa	25 408	37 966	41 306	57 609
15	Ingående eget kapital				
	Ingående eget kapital	164 653	191 199	179 057	209 654
	Justeringspost - fastställt bokslut	0	3 110	0	-49
	Justerat ingående eget kapital	164 653	194 309	179 057	209 605
16	Eget kapital				
	Anläggningskapital	202 904	242 395	195 624	228 119
	Rörelsekapital	-23 847	-32 741	-6 649	-1 183
	Summa	179 057	209 654	188 975	226 936

17 Avsättningar

Pensioner

Ingående avsättning	4 608	4 608	4 374	4 374
Ränteuppräknig	19	19	18	18
Basbeloppsuppräknig	-3	-3	2	2
Nya utbetalningar	-77	-77	-79	-79
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Intjänad PA-KL	0	0	20	20
Utbetalning ÖK-SAP	0	0	0	0
Övrig post	-61	-61	0	0
Löneskatt	-30	-30	-9	-9
Förtroendevalda	-66	-66	459	459
Löneskatt förtroendevalda	-16	-16	111	111
Pensioner och liknande förpliktelser	0	0	0	0
Utgående avsättning	4 374	4 374	4 896	4 896

Avsättningen minskad genom försäkringslösning avseende förmånsbestämd ålderspension med 21 736 tkr inkl. löneskatt. Storlek av överskottsfond 942 tkr. Senast avlästa aktualiseringsgrad 96,0 %. Inga personer med särskilda pensionsavtal finns i kommunen.

Deponi

Ingående avsättning	14 656	14 656	7 810	7 810
lanspråktaget under året	0	0	-2 959	-2 959
Årets avsättning	0	0	0	0
Årets indexuppräknig	0	0	2	2
Ny kostnadsbedömning	-6 846	-6 846	0	0
Utgående avsättning	7 810	7 810	4 853	4 853

Bidrag till statlig infrastruktur**Gång- och cykelväg utmed väg 49 mellan Karlsborg och Mölltorp:**

Ingående avsättning	2 334	2 334	72	72
Årets avsättning	0	0	0	0
lanspråktaget under året	-2 262	-2 262	-72	-72
Utgående avsättning	72	72	0	0

Bidrag till statlig infrastruktur**E 20:**

Ingående avsättning	0	0	3 745	3 745
Årets avsättning	3 000	3 000	0	0
lanspråktaget under året	0	0	0	0
Årets indexuppräknig	745	745	0	0
Utgående avsättning	3 745	3 745	3 745	3 745

Andra avsättningar

	0	3 515	0	786
Summa	16 001	19 516	13 494	14 280

18 Långfristiga skulder**Svenska banker/kreditinstitut****22 000****172 023****42 000****219 390****Kommunens lån förfaller enligt följande:**

Löper på obestämd tid: 10 mnkr

Inom 5 år: 20 mnkr

Inom 1 år: 12 mnkr (refinansieras)

Kostnadsersättningar

Gatukostnadsersättning

1 500

0

1 440

1 440

Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter

6 700

0

6 566

6 566

8 200**0****8 006****8 006****Summa****30 200****172 023****50 006****235 402****19 Kortfristiga skulder**

Leverantörsskulder

10 340

18 412

8 113

13 043

Skulder till staten

13 253

13 805

36 504

36 579

Upplupna pensionskostnader (ind.del) inkl löneskatt

8 945

8 945

10 009

10 009

Upplupna lönekostnader inkl sociala avgifter

17 424

17 424

16 960

16 960

Interimsskulder leverantörsreskontra

8 498

8 498

7 222

7 222

Interimsskulder kundreskontra

1 335

1 335

1 366

1 366

Interimsskulder övrigt

79

7 282

0

0

Skuld till VA-kollektivet

907

907

1 090

1 090

Övriga kortfristiga skulder

4 210

24 491

4 265

35 629

Summa**64 991****101 099****85 529****121 898**

Not BALANSRÄKNING - POSTER INOM LINJEN

	2014		2015	
	Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
20 Pensionsförpliktelser ansvarsförbindelse				
Ingående förpliktelse	187 574	187 574	178 312	178 312
Ränteuppräknig	1 357	1 357	1 408	1 408
Basbeloppsuppräknig	149	149	1 182	1 182
Gamla utbetalningar	-6 671	-6 671	-6 705	-6 705
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Aktualisering	0	0	-286	-286
Bromsen	-854	-854	0	0
Övrig post	-233	-233	-413	-413
Löneskatt	-1 517	-1 517	-1 167	-1 167
Förtroendevalda	-1 201	-1 201	18	18
Löneskatt förtroendevalda	-292	-292	3	3
Utgående förpliktelse	178 312	178 312	172 352	172 352
<i>Förpliktelsen minskad genom partiell inlösen med 7 179 tkr inkl. löneskatt.</i>				
<i>Senast avlästa aktualiseringsgrad 96,0 %.</i>				
Summa	178 312	178 312	172 352	172 352
21 Borgensåtaganden				
Kommuninvest 1)	22 000	22 000	42 000	42 000
Kommunala bolag 2)	142 413	0	169 623	0
Egnahem	82	82	52	52
Summa	164 495	22 082	211 675	42 052

1) Karlsborgs kommun har i juni 2002 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Karlsborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelsema uppgick till 280 644 558 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 275 131 145 kronor.

2) Avser nyttjad borgen 2015-12-31. Dessutom finns beviljad men ej nyttjad borgen om 98 577 tkr.

Tillämpade redovisningsprinciper

Karlsborgs kommun följer Lagen om kommunal redovisning. Kommunen följer i huvudsak också de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Inga redovisningsprinciper har ändrats jämfört med föregående år förutom att gata/parkenheten har infört komponentavskrivning.

Skatteintäkter

I enlighet med rekommendation nr 4.2 från Rådet för kommunal redovisning har kommunalskatten periodiserats. Detta innebär att kommunen i bokslutet för innevarande år bokför den definitiva slutavräkningen för föregående år och en preliminär slutavräkning för innevarande år.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen.

Kommunen har använt sig av KPA:s prognos för att redovisa pensionsförpliktelserna inom linjen per den 31/12.

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgång räknas en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt basbelopp och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år. Anläggningstillgångar tas upp i bokföringen till värdet vid anskaffningstillfället efter avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivningar påbörjas när investeringen tas i bruk.

Kommunen har påbörjat sitt arbete med att tillämpa komponentavskrivning. En genomgång av gata/parkenhetens objekt är gjord och har verkställts 2015. Arbetet med övriga objekt är klart och verkställs 2016. Kommunen följer inte RKR 11 fullt ut.

Avskrivningstider

Maskiner	10-20 år
Inventarier	3-10 år
Bilar och transportmedel	5-10 år
Byggnader	20-33 år
Markanläggningar	20-50 år
Vatten- och reningsverk samt pumpstationer	20-33 år

Avskrivningstider komponenter

Gator och vägar	
Väggkropp	0 år
Slitlager	15-30 år
Hamnar	
Bryggkropp	50 år
Brygga	25 år

Värderings- och omräkningsprinciper

Värdering av tillgångar, avsättningar och skulder har gjorts enligt försiktighetsprincipen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den Kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. I koncernbokslutet ingår Karlsborgs kommun och moderbolaget (koncernbolag) AB Vaberget 100 %.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag elimineras, varefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i koncernredovisningen. Bokslutet baseras på Karlsborgs kommuns värderings- och avskrivningsprinciper. Om principerna väsentligt avviker från varandra i kommun och kommunala bolag justeras bolagens räkenskaper före sammanställningen. Alla transaktioner mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital.

Den sammanställda redovisningen bygger på de kommunala bolagens preliminära bokslut.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Peter Lindroth (S) | Tf Kommunchef: Anders Johansson | Antal årsarbetare: 65

Uppdrag

Kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen ska genom styrning, planering och samordning av kommunens angelägenheter skapa en god hushållning av tillgängliga resurser och därmed en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Målsättningen är att samhällsservicen ska vara effektiv och bedrivas med hög kvalitet samt att attraktionskraften som boende- och besökskommun ska förbättras. Här ingår mark- och bostadspolitik, miljö- och energiplanering, informationsverksamhet, personalpolitik samt sysselsättnings- och näringslivsfrågor.

Kommunstyrelsen ska även ha uppsikt över övriga nämnder, förvaltningar och bolag. Styrelsen ansvarar för ärendeberedning till kommunfullmäktige.

På kommunstyrelsen vilar även det operativa ansvaret för teknisk verksamhet såsom vatten- och avlopp, fastighetsförvaltning, lokalförsörjning, byggnadsverksamhet, vägar, gator, parker lokalvård och kostproduktion.

Den främsta uppgiften för kommunledningsförvaltningen (KLF) är att, med hög kompetens och service, bistå kommunstyrelsen, kommunstyrelsens utskott och råd, byggnadsnämnden samt AB Vaberget i ärendehantering. I förvaltningens uppgifter ingår även att bistå övriga förvaltningar, och i viss mån kommunens bolag, med vissa specialistfunktioner. Förvaltningen ska fortlöpande arbeta med att förbättra arbetsrutiner och utarbeta förslag som genererar en positiv och långsiktigt hållbar utveckling.

Årets resultat

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budget-avvikelse
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	94 837	93 215	90 042	3 173
Summa intäkter	94 837	93 215	90 042	3 173
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	134 514	144 905	143 878	-1 027
varav				
personalkostnader	35 908	38 835	38 139	-696
Verksamhetens nettokostnad	39 677	51 690	53 836	2 146
Kommunbidrag	50 704	53 836	53 836	0
Resultat	11 027	2 146	0	2 146
Jämförelsetal:				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	5 847	7 642	7 977	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	13,0	16,0	16,7	

I budget ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. I resultatet ingår ej budgeterade personalavvecklingskostnader om 2,1 mnkr. Att resultatet blivit så förhållandevis högt beror främst på låga driftkostnader på fastighetssidan, oförbrukade förfogandeanslag samt lägre färdtjänstkostnader än budgeterat.

Specificering av verksamhetens nettokostnad

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015*	Budget 2015
Netto per verksamhetsområde:			
KF förfogandeanslag	0	0	721
KS förfogandeanslag	0	0	655
Politisk verksamhet	3 865	4 211	4 088
Näringsliv inklusive turism	5 530	4 514	4 767
Projekt Forsvik	599	512	0
Miljö och hälsa	778	938	1 026
Räddningstjänst och skydd	5 881	6 110	6 147
Trafiksamordning	1 430	1 565	2 020
Arbetsmarknadsåtgärder	1 425	1 390	1 396
Vatten och avlopp	0	0	0
Fastighetsverksamhet	-837	548	2 613
Kostverksamhet	-92	331	315
Gatu- och parkverksamhet, deponi	7 220	9 135	9 023
Åspenäst	-5 200	0	0
Plan- och byggenhet	1 843	1 595	1 881
Stab	4 967	8 109	6 055
Ekonomienhet	3 277	3 437	3 588
Personalenhet	3 134	3 521	3 749
IT och reception	5 877	5 767	5 792
Försäljning/utrangering anl.tillg.	-20	7	0
Summa	39 677	51 690	53 836

* Plan- och byggenhetens kostnader och intäkter redovisas även i byggnadsnämndens verksamhetsberättelse under rubriken "Specifisering av verksamhetens nettokostnad".

Årets verksamhet

Medborgare

För att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning pågår en förnyad inventering av kommunens fastigheter. Relevanta uppgifter om tillgängligheten registreras samtidigt i den regionala tillgänglighetsdatabasen.

Ett förslag till reviderat kostprogram har antagits av kommunfullmäktige. Kostprogrammet gäller 2016-01-01 till 2018-12-31. Kostenheten har genomfört en skolmatsenkät. Resultatet kommer att redovisas i februari 2016. Eleverna på skolan och brukare av äldreomsorg erbjuds nu en vegetarisk rätt som alternativ. På förskolan Kompassen har det under året varit på försök med eget tillagningskök.

Medarbetare

Handlingsplaner till förbättringar har tagits fram baserat på resultatet av den genomförda medarbetarenkäten och kommer att genomföras under 2016.

Under året har det tagits fram en ledarskapspolicy, pensionspolicy, riktlinjer för rehabilitering samt en rutin för bisyssla.

Ett nytt samverkansavtal har arbetats fram tillsammans med de fackliga organisationerna, som gäller från och med 2016-01-01. En gemensam utbildning med chefer och fack kommer att genomföras som avstamp för detta samverkansavtal.

Under 2015 har Karlsborgs kommun bytt företagshälsovård och vi har nu avtal med Karlsborgshälsan.

Samhällsutveckling

Utvecklingsarbetet i Rödesund har fortsatt med anläggande av en ny lekplats. I samarbete med Mölltorps gjuteri har området även smyckats med diverse gjutgods från Mölltorps gjuteri.

En ny parkering för boende och besökande har anlagts vid huvudentrén till Haganäset. Parkeringen vid förskolan Kompassen har asfalterats. I korsning Parkvägen/Duvstigen har fartdämpare anlagts med bidrag från Trafikverket. Belägningsarbeten har skett på Parkvägen utmed Haganäset samt på VA-sanerade delar av Tegelslagaregatan, Västra vägen, Duvstigen och Bokstigen.

Stora bryggan i Granviks hamn har försetts med en ny bärighetskonstruktion samt nytt bryggdäck. Kajen är spontad med järnspons och försedd med ny krönvalk i betong. Badplatsen i Mölltorp har kompletterats med en hopptornsflotte.

Om- och tillbyggnaden (200 kvm) av förskolan Kvarnbäcken i Mölltorp är färdigställd. Tillagningsköket i Mölltorps skola har försetts med ny ventilationsanläggning. En ny lokal "Kabyssen" för fritidsverksamhet har färdigställts i Carl-Johanskolan.

Beslut har fattats om att Karlsborgs kommun ska medverka i projektet "Samverkan och samordning av besöksmålet Göta Kanal 2015-2017. Projektet ska bidra till ökad tillväxt inom besöksnäringen genom samordnad marknadsföring, hinderröjning med mera.

Vid den påbörjade sluttäckningen av deponin i Norra skogen är tätskikt nu klart, och arbetet med skyddsskiktet har startat. Den före detta krutvaktarbostaden i Norra Skogen har rivits.

Näringslivsklimatet i kommunen har, enligt Svenskt Näringslivs mätning, försämrats från plats 105 till 138.

Inledande etapper i förstudien inom ramen för den IT-strategiska planen ska genomföras i samverkan med Skövde kommun. Förstudien har inte påbörjats under året. Förstudien kommer att påbörjas under första kvartalet 2016.

Arbetet med att etablera samverkan med Hjo och Tibro kommuner om gemensamma verksamhetssystem pågår, även förutsättningar för samverkan inom det personal-administrativa området har diskuterats under året med Hjo kommun. Fortsatta diskussioner kommer att föras under 2016.

Ekonomi

Fastighetsunderhåll och arbetet med energieffektivisering har skett i samråd med verksamheterna. Under året har bland andra följande projekt genomförts:

- Ombyggnad godsmottagning Carl-Johanskolan
- Byte reningsanläggning Moliden
- Ny ventilation vid tillagningsköket i Mölltorps skola
- Modernisering av diverse värmesystem

Kostnaderna för planerat fastighetsunderhåll uppgick till 71,84 kr/m², jämfört med budgeterat 70,00 kr/m². Fastighetsdriften har under året genererat ett stort överskott främst på grund av ett lågt rörligt elpris, men även för att det varit ovanligt varmt samt utförda energi-effektiviseringar. Sammantaget har det inneburit att kostnaderna för uppvärmning har blivit låga.

Underhållet av vägar och gator har fortsatt enligt plan. Duvstigen, Blomstergatan och Linnégatan har fått ny asfaltsbeläggning. Asfaltering har även skett på ett antal gång- och cykelvägar exempelvis Blåbärsstigen/Duvstigen och vid Kyrkparken i Mölltorp.

Vatten- och avloppsnätet har underhållits i planerad omfattning. Investering har bland annat skett i nya galvserviser och relining av vattenledningar.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen har varit god trots att alla styrtalen inte nåtts fullt ut. Se bilagt styrkort.

KOMMUNSTYRELSENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtal 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Kommunens medborgare skall känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete.	Kontinuerligt utveckla verksamheten med medborgarna i fokus. Modern informationsteknik ska användas för att underlätta kommunikation och informationsutbyte.	Alla grundskolebarn ska i en enkät få tillfälle att lämna synpunkter på både kvaliteten och utbudet av den kost som serveras på kommunens grundskolor.	↑	Enkät har skickats ut till grundskole-barnen under veckorna 39 och 40. Utvärdering har skett. Sammanställningen skall redovisas för kommunstyrelsen i slutet av januari..
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen skall erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Skapa förutsättningar för att medarbetarna känner stolthet över sin insats, sitt yrke och den verksamhet man arbetar inom. Utgångspunkten är att alla medarbetare är kunniga, vill vara delaktiga och är engagerade i sitt arbete.	80% av medarbetarna ska ha en individuell utvecklingsplan.	↓	Av medarbetarna under kommunstyrelsen har 54 % haft ett medarbetarsamtal där utvecklingsplanen skall ingå.
			Minst 90% av medarbetarna ska tillfrågas i en enkät där minst 80% ska vara nöjda eller mycket nöjda.	↑	Enkäten genomfördes 2014. Resultatet har presenterats för KS 2015. 100% av alla tillsvidareanställda har tillfrågats i en enkät där 81% (KS) var nöjda eller mycket nöjda.
		Säkerställa att alla anställda har tillgång till den information som berör och påverkar hennes/hans arbete. Den anställda är också skyldig att själv söka information som denne anser sig behöva i sitt arbete.	Fortsatt utveckling av intranät. Anpassa intranätet till mobila enheter.	↑	Anpassningen av intranätet till mobila enheter har genomförts.

Handwritten signature

KOMMUNSTYRELSENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
SAMHÄLLSUTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Karlsborg ska vara en fossilbränslefri kommun.	Fasa ut fossila bränslen och ersätta dem med klimatneutrala.	Miljöpåverkan från fastighetsdrift, transporter och matproduktion ska minska jämfört med föregående år.	↑	Nya effektivare värmepumpar har installerats på Haganäset. Styrfunktioner anpassas och effektiviseras. Oljan används bara som spetslast i extrema fall.
	Kommunen ska ha ett näringslivsklimat som rankas bland de 50 främsta i landet.	Utveckla samverkan med föreningar, näringslivet och andra lokala aktörer i samhället.	Näringslivsklimatet ska förbättras.	↓	I Svenskt Näringslivs årliga undersökning om det lokala företagsklimatet placerade sig Karlsborg kommun på plats 138, vilket är en försämring med 33 platser jämfört med 2014.
	Karlsborgs centrum ska utvecklas till en plats där människor möter god arkitektur och andra kulturuttryck. Här ska finnas serviceställen, ett rikt handels- och tjänsteutbud i en attraktiv miljö med god tillgänglighet. En trygg mötesplats.	Genomförande av översiktsplanen.	Påbörja gestaltningen av södra infarten till Karlsborg.	↑	Trädplanteringen är påbörjad men har inte slutförts under 2015.
			Investeringar i gator samt lek- och badplatser genomförs i planerad omfattning.	↑	Genomförts enligt plan där investeringen som avser ombyggnad av gator i Åsen slutförs under år 2016.
	Planberedskap ska finnas för bostäder i sådan utsträckning att efterfrågan på bostäder och olika bostadsformer kan tillgodoses. Kommunen ska särskilt sträva efter att tillgodose efterfrågan på bostäder med vattenkontakt.	Attraktivt boende.	Påbörja exploateringen av Parken-området.	↓	Exploatering har ej påbörjats under 2015. Eventuell exploatering har skjutits på framtiden.
	Invånarna i kommunen ska ha bäst folkhälsa i Skaraborg år 2020.	Bra kost inverkar positivt på hälsotillståndet. Kvaliteten på mat och måltider ska därför följas upp regelbundet, via matråd och kostombudsutval.	Andelen livsmedel med så låg miljöpåverkan som möjligt ska öka jämfört med föregående år.	↑	I förhållande till år 2014 har det ekologiska värdet på livsmedel ökat med 4,8 % (12,7 %). Det ekologiska kvantiteten har också ökat med 3,9 % (10,3%). Det etiska värdet är samma som år 2014 (0,5%).
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Antagna styrdokument är aktuella.	Leda och styra verksamheten utifrån en helhetssyn och med tydliga mål och riktlinjer.	Styrdokument utarbetas och uppdateras fortlöpande.	↑	Pensionspolicy, ledarskapspolicy och riktlinjer för rehabilitering har upprättats under året.
	80 kr/m ² budgeteras för planerat underhåll.	Förvalta anläggnings-tillgångarna så att funktionalitet och värde bibehålls.	För år 2015 budgeteras 70 kr/m ² för planerat underhåll.	↑	Utfallet för det planerade underhållet blev 71,84 kr/m ²
	Minst 2% i resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag i kommunen som helhet.	Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bra budgetdisciplin.	Budget i balans.	↑	Utfall positivt 2 146 tkr.

Utvecklingstendenser

Medborgare

Utvecklingen av e-samhället går allt snabbare och kommunen behöver fortsätta att utveckla sin IT-miljö för att möta medborgarnas krav på information och inflytande.

Generellt gäller, enligt Sveriges kommuner och Landsting (SKL), att människor i allt högre grad snabbt, enkelt och säkert vill kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar. Det innebär att kommunen behöver fortsätta att utveckla sin IT-miljö för automatiserat informationsflöde och e-tjänster.

E-samhället erbjuder stora möjligheter för att uppfylla dessa förväntningar och även klara samhällsutmaningar, såsom åldrande befolkning, välfärdens finansiering, globalisering och klimatpåverkan.

Medarbetare

Varje rekrytering är en stor och långsiktig investering och en lyckad rekrytering innebär att rätt person rekryteras, i tid och på ett kostnadseffektivt och icke diskriminerande sätt. Som ett stöd till rekryteringsprocesserna har ett arbete påbörjats med att ta fram riktlinjer för rekrytering. Det har även påbörjats ett arbete med att ta fram riktlinjer för resor i tjänsten.

Medarbetarpolicy ska arbetas fram för att ge kommunens medarbetare en tydlig bild över förväntningar på medarbetarskap och medarbetaransvar. Kommunen kommer också att påbörja ett mångfalds-jämställdhetsarbete genom en jämställdhetsplan som ska arbetas fram och implementeras.

Den långsiktiga personalförsörjningen är en strategisk fråga för kommunen. Många av kommunens anställda går i pension den närmaste tiden. Situationen är likartad i angränsande kommuner, vilket bedöms medföra att konkurrensen om arbetskraft kommer att öka.

Samhällsutveckling

Kommunen har upphandlat och kommer under 2016 att sätta upp två digitala informationsskyltar vid norra och södra infarten till centralorten.

Inriktningen att stärka kommunens profil som boendeort och besöksmål fortsätter med utgångspunkt i Vision 2020 och den nyligen antagna översiktsplanen. Planen innehåller flera så kallade delprojekt som vid genomförandet kräver resurser.

Handlingar har tagits fram för att starta renoveringen av vattentornet i Norra skogen.

Installation av ny plattform för internetsäkerhet sker under 2016. Detta ger bättre möjligheter att skydda kommunens IT-miljö samt övervaka och filtrera trafiken till och från kommunens IT-miljö. Dessutom ger plattformen ökade möjligheter att förfina säkerheten mellan kommunens interna nätverk.

Livskvalitet i vardagsmiljön ses som en allt mer betydelsefull faktor för bosättning och en drivkraft för utveckling. Kommunen bör därför fortsätta att skapa förutsättningar för attraktivt boende i sjönära lägen. Landsbygdsutvecklingen fortsätter inom ramen för EU:s nya jordbruksprogram och kommunen medfinansierar Leader Vättern och Leader Nordvästra Skaraborg.

Ekonomi

I enlighet med rekommendationerna i God redovisningssed har kommunen beslutat att övergå till komponentavskrivning vid redovisning av investeringar. Under 2015 infördes komponentavskrivning inom gata- och parkenheten och från och med år 2016 är samtliga delar klara då även vatten och avlopp samt fastighets-verksamheten är införda.

Verksamheten kommer att ha fortsatt fokus på kostnadseffektivitet genom samordning och samarbete. Ett kvalitetsledningssystem ska implementeras för att bättre kunna följa upp att beslutade åtgärder verkställs och får avsedd verkan på kvalitet och kostnadseffektivitet.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Parkenheten			
Grönyta, antal m2 (ca)	300 000	300 000	300 000
Bruttokostnad/m2 (kr)	6,56	6,20	
*justering investering fordon			6,59
Fastighetsenheten *) exkl. Forsviks Industriminne			
EI (kWh/m2)	75	79,13	60,5
Uppvärmning (kWh/m2)	110,05	101,68	114,5
Totalt (kWh/m2)	182,5	180,81	175,0
Jfr övriga riket (kWh/m2)	187,0	188,0	199,0
VA-enheten			
Antal anläggningar [K1](st)	2 160	2 173	2 150
Producerad vattenmängd (m3)	612 133	594 618	600 000
Kostenheten			
Antal lunchportioner till kommunens skolor (st)	90 273	98 007	87 200
Antal dagportioner till socialnämndens verksamhet (st)	29 369	29 798	30 000
Medborgardialog/kommunikation			
Antal frågeställare på allmänhetens frågestund	6	2	10
Antal medborgarförslag	8	27	15

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Stig Carlsson (S) | Kultur- och fritidschef: Johan Tranquist | Antal årsarbetare: 15

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten samt stöder och samordnar övrig kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Nämnden verkar för samarbete inom verksamhetsområdet med andra kommuner och regionala instanser såsom Västra Götalandsregionen, Skaraborgs kommunalförbund. Inom nämndens ansvarsområde ligger också att bidra till att skapa ett gott liv för kommuninvånarna och därmed en attraktiv kommun.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är att bedriva biblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen, vara huvudman för kulturskolan och fritidsgårdsverksamheten och erbjuda programverksamhet för alla åldrar, vara sammankallande i skolkulturgruppen. Vidare ska nämnden ansvara för konstnärlig utsmyckning i kommunens fastigheter och vara rådgivande när det gäller offentlig miljö. Nämnden ska ansvara för att tillgängliggöra kulturarvet i samarbete med lokala aktörer. Nämnden ska även tillse att viktiga kulturmiljöer och byggnader tas tillvara enligt gällande rekommendationer.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag innebär att fördela och hyra ut kommunens lokaler och anläggningar till idrottsföreningar och allmänheten. Nämnden ansvarar för att upplåta lokaler för skolans gymnastik- och idrottsundervisning samt bedriva simundervisning och erbjuda allmänt bad. Vidare ska nämnden ansvara för stöd och samarbete med föreningslivet och studieförbunden vilket även inbegriper att administrera ekonomiska bidrag enligt gällande regler samt upprätthålla ett föreningsregister och en bokningsfunktion på kommunens webbplats. Nämnden ansvarar även för utvecklingen av friluftslivet och har också i uppdrag att, tillsammans med andra verksamheter, främja besöksnäringen i kommunen.

Årets resultat

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	3 412	3 662	3 626	36
Summa intäkter	3 412	3 662	3 626	36
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	17 051	17 307	17 528	221
varav personalkostnader	6 529	6 941	7 104	163
Verksamhetens nettokostnad	13 639	13 645	13 902	257
Kommunbidrag	13 822	13 902	13 902	0
Resultat	183	257	0	257
Jämförelsetal:				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	2 009	2 017	2 047	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	4,5	4,2	4,3	

Specificering av verksamhetens nettokostnad

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Politisk verksamhet	104	145	146
Lotteriverksamhet	- 3	- 8	0
Stöd till studieorganisationer	200	200	200
Allmän kulturverksamhet, övrigt	983	518	567
Bibliotek	3 712	3 704	3 751
Kulturskola	405	400	400
Allmän fritidsverksamhet	718	835	832
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 887	4 964	5 006
Fritidsgården Kabyssen	731	818	845
Gemensam administration	1 902	2 069	2 155
Summa	13 639	13 645	13 902

Årets verksamhet

Medborgare

Kultur- och fritidsnämnden har tillsammans med förvaltningen, föreningslivet och andra samverkansparter erbjudit kommuninnevånare och besökare ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Kommunfullmäktige har antagit den nya biblioteksplanen som nämnden har arbetat fram. Under våren har ny teknik installerats på huvudbiblioteket med möjligheter till självutlåning och återlämning. Besöken och utlåningen ligger kvar på en hög nivå. Kommunens asylsökande nyttjar biblioteken flitigt. Biblioteken har under året erbjudit ett spännande och varierat kulturprogram för alla åldrar.

Molidens sim- och idrottsanläggning har haft en ökad beläggning med 13 % i simhallen jämfört med 2014. 435 barn och ungdomar i åldrarna 5-16 har deltagit i simskola varav 129 st. i sommarsimskolan. Babysim, vattengympa och spinning lockar också många deltagare. Uthyrningen av Molidens idrottshall och övriga motionslokaler har också ökat med sammanlagt 200 timmar jämfört med föregående år. 13 läger har förlagts till Karlsborg under året varav förvaltningen har varit medarrangör vid 8 av dessa läger.

Kommunens idrottsföreningar anordnar fler och fler tävlingar, mästerskap och motionslopp. Under året har förvaltningen deltagit i planeringen och genomförandet av orienteringstävlingen Ungdomens 10-mila med närmare 3 000 starter i olika klasser.

Många evenemang har i år fått ekonomiskt och praktiskt stöd via en samordnad evenemangsbudget och organisation. Exempel på sådana evenemang är Sköna Maj i Undenäs, Barnens dag och Musik i Forsvik, Kör- och visdag och Allsången vid Kanalscenen, Bölets ångar 100 år samt Kolarveckan i Flugebyn.

Årets nationaldagsfirande blev återigen en stor succé med ett uppskattat program med delvis nya inslag med över 40 deltagande föreningar och ca 8 000 -10 000 besökare.

Kulturskolan har haft 65 elever i undervisning under vårterminen och 71 elever under höstterminen. I år har kulturskolan startat en pop- & rockgrupp och en teatergrupp samt under våren genomfört en skoltournée. Kulturskolan har varit med i Radio Skaraborg, haft sina traditionella terminsavslutningar och deltagit i sommarens Allsång vid kanalen.

Fritidsgården Kabysen har som vanligt haft en bra verksamhet med särskilda program under sportlov, påsklov, skolavslutning och sommarlov. Personalens uppfattning är

att antalet besökande ungdomar under rastverksamheten fördubblats i och med flytten till nya lokaler. Kabysen har tilldelats ett diplom från det s.k. IQ-projektet för sin insats för att erbjuda ungdomar ett alkoholfritt valborgsfirande. Fritidsgårdarna i Karlsborg-Hjo-Tibro samarbetar under namnet Ungdomsgruppen. Samarbetet består i gemensamma aktiviteter och resor med gemensam ekonomi samt Anti rök- och snuskortet.

Två nya utegym har installerats i Karlsborg och Forsvik. Vandringsleder och motionsspår har tillsammans med Hankens isbana fått en upprustning. Flera ungdomsarrangemang har initierats av kommunens nya kultursamordnare såsom LAN-kväll på Moliden, fotokurs och pysselkvällar samt filmfestival för barn och ungdomar.

Medarbetare

Från och med årsskiftet har vi ökat tjänstgöringsgraden för föreningskonsulenten till 100 %. Första maj anställdes en kultursamordnare med 50 % tjänstgöringsgrad. Förvaltningen har under hösten rekryterat ny verksamhetsansvarig för biblioteken och en ny barn- och ungdomsbibliotekarie.

Omorganisationen och samgåendet mellan fritidsgården Kabysen och Molidens sim- och idrottsanläggning har genomförts. Platsansvariga medarbetare har utsett och merparten av övriga medarbetare delar nu sin tjänstgöringstid mellan de olika arbetsplatserna. Extern konsult hjälp har dock anlåtats för att tillgodose efterfrågan på stöd i samband med sammanslagningen av enheterna. Under våren har ledningsgruppen haft regelbundna planeringsmöten och enheterna har haft arbetsplatsträffar. Sjukfrånvaron har varit låg och resultatet av medarbetarenkäten från 2014 är övervägande positiv och andelen nöjda och mycket nöjda medarbetare hög.

Samhällsutveckling

Förvaltningschefen och flera medarbetare på förvaltningen har deltagit i olika lokala såväl som regionala planeringsgrupper och nätverk under våren.

I den interna visionsgruppen diskuteras olika insatser och aktiviteter i enlighet med kommunens styrdokument och program. Förvaltningen har erhållit ett bidrag på 65 000 kr från Länsstyrelsen (LONA-bidrag) för att ta fram en kommunal friluftspan.

SISU idrottsutvecklarna har initierat ett projekt ”Win Win West” där en särskild grupp föreningsrepresentanter har bildats för att utveckla Karlsborg till en ”guldplats för lägerverksamhet”.

Ekonomi

Vid årsboks slutet visar verksamheten ett positivt resultat på 257 000 kr. Förvaltningens lönekostnader ligger på ett utfall på 98 % av årsbudget.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen har varit god trots att alla styrtalet inte nåtts fullt ut. Se styrkortet.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Medborgare ska ha inflytande över utbudet av idrottsaktiviteter.	Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva den idrott man är intresserad av.	Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än den tidigare genomförda.	↑	Enligt SCB betygsindexet 2015 är fritids- och motionsanläggningarna i kommunen högre jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass. Nöjdindex för fritid, idrotts- och motionsanläggningar har ökat med 3 enheter sedan 2013.
	Medborgare ska ha inflytande över utbudet av kulturaktiviteter.	Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva eller delta i de kulturaktiviteter man är intresserad av.	Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än den tidigare genomförda.	↑	Enligt SCB betygsindexet 2015 får kulturen i kommunen ett högre nöjdindex jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass. Nöjdindex för kulturen har ökat med 6 enheter sedan 2013.
	Medborgare ska ha inflytande över bibliotekens verksamhet.	Undersöka medborgarnas syn på bibliotekens verksamhet.	Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än den tidigare genomförda.	↓	Har inte genomförts under 2015 då flera personalkryteringar skett under året.
	Ungdomar som trivs, mår bra och utvecklas i de verksamheter som förvaltningen erbjuder.	Bra dialog med ungdomar i våra verksamheter.	Dokumentation från gårdsråd och fokusgrupper.	↻	Gårdsrådet har haft sex möten under året varav tre är protokollförda. Därutöver har ett arrangörsmöte och tre planeringsmöten inför arrangemang genomförts.
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram gemensamt av arbetsgivaren och den anställda för att öka inflytande och delaktighet.	100 % av medarbetare som har en individuell utvecklingsplan. 80 % ska vara nöjda eller mycket nöjda med sitt arbete.	↑	Samtlig personal har erbjudits medarbetarsamtal med sin närmaste chef och individuella utvecklingsplaner har upprättats. Medarbetarenkäten visar på 96 % nöjda eller mycket nöjda medarbetare. Samtlig personal har erbjudits fortbildning.

Handwritten signature

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
SAMHÄLLS-UTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolknings-utveckling	Vara en resurs i det livslånga lärandet.	Vi ska förbättra våra rutiner för att utveckla service till gagn för medborgarnas behov av kunskap och kreativitet.	Öka antal fjärrlån/grupplån.		709 fjärrlån/grupplån har registrerats under året vilket är 18 % lägre än 2014. Antalet fjärrlån påverkas till stor del av antalet kommun-medborgare som studerar på universitet och högskola, något som vi inte styr över.
	Medborgare ska ha inflytande över utbudet av kulturaktiviteter.	Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva eller delta i de kulturaktiviteter man är intresserad av.	Öka utlåningen till barn och unga.		14 321 lån av barn och ungdomslitteratur har registrerat under 2015 vilket är något mindre jämfört med år 2014. Utfallet 2015 är en bra siffra med tanke på att vi under del av året haft en vakant tjänst som barn- och ungdomsbibliotekarie.
	Invånarna i kommunen ska ha bäst hälsa i Skaraborg år 2020.	Utveckla kultur- och fritidsevenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.	Öka antalet aktiviteter/evenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.		Antalet arrangemang i kommunen har växt under året. Förutom de traditionella arrangemangen som lockar stor publik har flera nya och eller tillfälliga arrangemang anordnats. Barnens Forsvik, Ungdomens 10 mila, Husbilsträff, Fallskärmsjägardagen, Bölets ångar 100 år. Förvaltningen har tagit ett stort ansvar i planering och genomförande av evenemanget.
	Öka barns och ungas välbefinnande och utveckling genom deltagande i olika föreningsaktiviteter.	Utveckla samarbete med olika aktörer, på regionalt och lokalt plan.	Öka antal barn och unga som deltar i aktiviteter i föreningar som erhåller aktivitetsbidrag.		Förvaltningen har genomfört eller bistått flera nya aktiviteter med stort deltagande. LAN-Moliden, Föreläsning Må Bra veckan med 100 deltagare, Badrock med rekorddeltagande, Halloween, Höstlov, Filmfestival och en fullbokad kulturskola. Antalet sammankomster -aktivitetsbidrag -har minskat med 3,75 % men noteras ska att den bidragsberättigade åldern har ändrats varför siffrorna ej är jämförbara.
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Genom strategiska allianser åstadkomma större möjligheter att utveckla verksamheten.	Utveckla relationer med Västra Götalandsregionen, kommunalförbund och andra aktörer.	Ökat antal upprättade avtal eller överenskommelser.		Nytt uppdaterat avtal med Studieförbundet och SISU har tecknats. Ansökan om LONA bidrag har beviljats. Bidrag har beviljats till förstudie om ungas delaktighet i kulturen.
		Utveckla relationer med SISU, föreningarna i kommunen och skolan.			SISU har initierat projektet Win Win West där åtta föreningar deltar i ett gemensamt utvecklingsarbete för mer lägerverksamhet. Utbildningsinsatser och föreläsningar har genomförts i samarbete.
	Minst 2 % i resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag i kommunen som helhet	Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bra budgetdisciplin.	Budget i balans.		Resultatet visar ett överskott på 257 tkr. Personalkostnaderna uppgår till 98 % av de budgeterade kostnaderna.

Utvecklingstendenser

Medborgare

Ny teknik för in- och utlåning tas i bruk i vårt huvudbibliotek och i filialen i Undernäs, en ny biblioteksplan sätter nya mål för verksamheten. Med en kultursamordnare ges mer stöd och fokus på kulturutbud och skapande verksamhet för barn- och ungdomar. Genom en idrottsallians under ledning av föreningskonsulenten skapas nya idrottsevenemang, tävlingar och träningsläger i kommunen. En ny friluftsplan ger råd och vägledning till prioriteringar för det rörliga friluftslivet. Verksamheten på Kabyssen fortsätter utvecklas och breddas. Renoveringarna i Moliden fortgår som planerat, närmast med nytt kakel runt bassängen och nya omklädningsrum. Vi prövar mer anpassade öppettider och ökar utbudet av simskolor. Nya möjligheter för motion och träning med tillgängliga utegym, motionsspår och mountainbikeleder i hela kommunen.

Medarbetare

Nämndens ambition är att inom ramen för nästa års budget ytterligare öka antalet årsarbetare per verksamhet. Konkret innebär det att permanenta tjänsten som kultursamordnare samt öka tjänstgöringsgraden på bibliotek och på Kabyssen/Moliden. Detta kommer leda till bättre stöd till kulturföreningarna med fokus på barn- och ungdomsverksamhet, mer läsfrämjande insatser, större flexibilitet och ökad tillgänglighet till våra övriga verksamheter.

Samhällsutveckling

Det finns en stor utvecklingspotential när det gäller att utveckla kultur- och fritidsutbudet i hela kommunen. Det ökade antalet asylsökande och nya medborgare i kommunen ställer andra och nya krav på fritidsutbudet. Med ett nytt kultur- och fritidspolitiskt program kommer verksamheten bidra till att göra vår kommun ännu mer attraktiv som boendeort och besöksmål. Förvaltningen rustar sig för framtiden med ny teknik, ökade personella resurser med hög kompetens och ändamålsenliga lokaler.

Ekonomi

Inför framtiden behöver mer utrymme skapas och mer resurser tillföras för att vi ska kunna nå de politiska målen för verksamheten. Förvaltningen ska fortsatt vara offensiv och söka externa medel för nya utvecklingsprojekt.

Verksamhetsmätt

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget 2013
Bibliotek inkl. filialer			
Besök/år	44 074	48 093	44 721
Utlån/år	38 819	45 694*	44 600
Molidens sim- och idrottsanläggning			
Antal elever i simskola	435	316	309
Antal badande/år	20 476	18 152	21 169
Antal elever i kulturskolan			
Antal elever vårterminen	65	68	72
Antal elever höstterminen	71	50	56

* Dubblering av vissa kostnader gav felaktig sammanställning 2014, rätt utlåningssiffra 2014 ska vara 41 098

Byggnadsnämnden

Ordförande: Jonas Davidsson (S) | Tf Plan- och byggschef: Anders Johansson

Uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för tillsyn och myndighetsutövning gällande plan- och bygglovsverksamhet och strandskydd. Verksamheten styrs i hög grad av gällande lagstiftning. Nämnden har ansvar för kommunens MBK-verksamhet (mätning, beräkning och kartframställning). Fastställande och registrering av namn på gator, kvarter, lägesadresser på fastigheter ligger på nämndens ansvar. Utöver det ansvarar nämnden för kommunens tomtkö och har även funktionen som kommunens trafikinämnd, vilket bland annat innefattar att besluta om lokala trafikföreskrifter och parkeringstillstånd. Plan- och bygghetens personal, som ingår i kommunstyrelsen, finns till nämndens förfogande.

Årets resultat

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	199	222	258	36
varav personalkostnader	191	203	237	34
Verksamhetens nettokostnad	199	222	258	36
Kommunbidrag	248	258	258	0
Resultat	49	36	0	36
Jämförelsetal:				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	29	33	38	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	0,07	0,07	0,08	

Driftredovisningen hanterar endast den politiska verksamheten. Se kommentar för tabellen "Specifisering av verksamhetens nettokostnad" nedan.

Kommentar årets resultat:

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott med 36 tkr som främst avser lägre personalkostnader än beräknat.

Specifisering av verksamhetens nettokostnad

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Netto per verksamhetsområde			
Byggnadsnämnd	199	222	258
Bygg/Fysisk planering/MBK	1 843	1 596	1 881
Trafik	-3	-2	7
Summa	2 039	1 816	2 146

Plan- och byggheten, som ingår i kommunstyrelsen, finns till nämndens förfogande och redovisas både i kommunstyrelsens och byggnadsnämnden under rubriken "Specifisering av verksamhetens nettokostnad".

Årets verksamhet

Medborgare

Nämnden bedömer att servicen till allmänhet och företag har varit generellt god trots underbemanning. Översyn och effektivisering av rutiner för att uppnå en så rationell handläggning som möjligt fortgår hela tiden. Arbetet med att uppdatera information på hemsidan görs kontinuerligt.

Medarbetare

Se kommunstyrelsen.

Samhällsutveckling

Större delen av arbetet med det nya kartprogrammet har gjorts och ett tittskåp kommer att finnas tillgängligt under första kvartalet av 2016.

Översynen av fritidshusområdena har fortgått under året och kommer att fortsätta under 2016. Planberedskap för 16 nya bostäder har tillkommit och bygglov för fem enbostadshus och ett flerbostadshus med 52 bostäder har beviljats.

Ekonomi

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott som avser främst lägre personalkostnader än beräknat.

Måluppfyllelse

Flera av målen har inte uppfyllt. Se ytterligare information i styrkortet.

BYGGNADSNÄMNDENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Kommunens medborgare ska känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete.	Snabb och korrekt ärendehantering. Hög tillgänglighet till information via hemsida och personalkontakt.	De personer som fått beslut om slutbesked ska via en enkel enkät tillfrågas om kommunens service och handläggning.		Frågeformuläret har inte genomförts p.g.a. vakant tjänst.
	Medborgarna ska känna sig nöjda med nämndens service och handläggning.	Kompetent personal.	Beslut om bygglov inom den handläggningstid som gäller enligt lagstiftning (PBL).		Målet uppfylls inte i år p.g.a. vakant bygglovshandläggartjänst.
			Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade inom den handläggningstid som angivits i servicedeklarationen för kommunen.		Målet har uppfyllts.
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Se kommunstyrelsen				
SAMHÄLLS-UTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Skapa attraktiva områden för boendemiljö och verksamheter (detaljplaner). 10% av listan för aktuella detaljplaner klar.	Detaljplaner.	Andel av aktuell lista med detaljplaner som är klara.		Målet är inte uppfyllt pga. underbemanning på enheten.
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Uthållig organisation som kostnadseffektivt följer budget.	Effektivisera med rutiner och bra IT-stöd.	Faställd budget 2015		Utfallet blev 36 tkr bättre än budget.

Utvecklingstendenser

Medborgare

Ambitionen är att framöver minska handläggningstiderna och ge god service till allmänhet och företagare. För att få veta hur medborgarna upplever bygglovsprocessen ska plan- och byggenheten skicka ut en enkät till alla som har fått slutbesked.

E-tjänster har diskuterats för att förenkla och effektivisera ansökning för allmänhet och företag och handläggning för tjänstemän.

Medarbetare

Se kommunstyrelsen.

Samhällsutveckling

Arbetet med översiktsplanens genomförande pågår kontinuerligt och arbetet med detaljplaner kommer att fortgå. Byggnadsnämnden ska följa utvecklingen i de frågor som ryms inom nämndens ansvarsområden.

Byggnadsnämnden ska ta initiativ till olika åtgärder som kan generera en positiv befolkningsutveckling i kommunen och genom att planera bra områden att röra sig i även främja hälsan för invånarna i kommunen.

Ekonomi

Som ett led i arbetet med att uppnå god ekonomisk hushållning ska verksamheten effektiviseras så långt det går inom givna ramar. Det är viktigt att ärendehantering har bra och effektiva flöden.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Antal beviljade bygglov och rivningslov	83	104	110

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Staffan Myrsell (M) | Tf Barn- och utbildningschef: Caroline Swarén | Antal årsarbetare: 143

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för styrning och uppföljning av kommunens barn- och utbildningsverksamhet. Verksamheten skall bedrivas i enlighet med lagar, nationella styrdokument samt mål och reglementen som fastställts av kommunfullmäktige. Nämndens arbete skall dessutom ske i enlighet med riktlinjerna i kommunallagen om god ekonomisk hushållning.

Förutom ansvaret för förskola, fritidshem och utbildningsverksamhet ansvarar nämnden för öppna förskolan vid familjecentralen Björken. Nämnden ansvarar även för kommunens uppföljning av ungdomar som är 16-20 år och som inte omfattas av gymnasieskolan eller är i annan sysselsättning.

Årets resultat

Netto per verksamhetsområde:	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Nämnd- och styrelse	235	344	315
Fritidsgården Kabyssen	413	423	423
Öppen förskola	216	144	226
Förskoleverksamhet	24 148	26 032	27 312
Fritidshem	6 127	6 811	6 714
Förskoleklass	2 762	3 280	2 930
Grundskola	45 522	47 221	45 616
Grundskola IK	-206	-101	452
Obligatorisk sarskola	3 840	4 084	3 664
Gymnasieskola	25 008	25 067	24 269
Gymnasieskola, IM	113	305	407
Gymnasiesarskola	1 740	941	1 421
Barn i behov av stöd	12 587	11 737	9 657
Komvux	313	1 201	1 106
Barn- och utbildningskontor	4 039	3 156	2 990
Skolledning FSK och DBV	1 010	1 084	1 019
Skolledning Fritids, åk 1-6	1 208	1 192	1 262
Skolledning 7-9, gymn o vux	1 401	1 306	1 712
IKT-samordning	289	518	440
Verksamhetsvaktmästare	429	489	560
Kompetensutveckling	136	278	202
Summa	131 330	135 512	132 697

Specificering av verksamhetens nettokostnad

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	26 935	30 403	26 038	4 365
Summa intäkter	26 935	30 403	26 038	4 365
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	158 265	165 915	158 735	-7 180
varav personalkostnader	67 635	70 650	66 797	-3 853
Verksamhetens nettokostnad	131 330	135 512	132 697	-2 815
Kommunbidrag	126 623	132 697	132 697	0
Resultat	-4 707	-2 815	0	-2 815
Jämförelsetal:				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	19 353	20 034	19 543	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	43,0	42,0	41,0	
I budget ingår under året beslutade justeringar.				

Kommentar årets resultat:

Underskottet är till stor del orsakat av högre kostnader för elevhälsan, köp av verksamhet och insatser för barn med särskilda behov. Åtgärder för att få ned kostnaden per barn inom förskolan har under 2015 lett till ett positivt resultat för förskolan och arbetet med att effektivisera resurserna för tidiga insatser kommer fortsätta under 2016.

Årets verksamhet

Medborgare

Under 2015 kom många nyanlända barn och ungdomar till Karlsborg. I och med att de flesta klasserna i Karlsborg var relativt små har de nyanlända eleverna fördelats ut på alla skolor där de ofta integreras tidigt. Även Forsviks Friskola i Karlsborg har tagit emot elever. Alla elever har dock inte gått att placera ut i befintliga skolor. För dessa elever har en tillfällig lokal hyrts. Dessutom påbörjades i slutet av året en upphandling av uthyringsmoduler för två nya klassrum till Strandskolan. Även förskolans lokaler kommer att utvidgas genom att göra övervåningen tillgänglig på en hyrd lokal. Skolinspektionen genomförde 2014 sin regelbundna tillsyn i Karlsborgs kommun. Kommunen fick då kritik och anmärkning för att det saknades ett systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Under 2015 har förvaltningen arbetat med att ta fram rutiner och nyckeltal kring uppföljningen.

Under 2015 gjordes en skolmåltidsenkät för årskurserna 3, 6 och 9. Resultatet av denna visar på behov av utveckling inom flera områden.

Nationella resultatmål

Utgångspunkten för allt arbete inom barn- och utbildningsförvaltningen är de nationella styrdokumentet, där barnet och eleven är i centrum. Nämnden ska uppfylla de nationella målen där alla elever skall ha uppnått minst godkänt i alla ämnen.

Andel elever i åk 9 med godkända slutbetyg samt genomsnittligt meritvärde:

	Godkända	Meritvärde
Karlsborg:	95,0 %	223,0
Västra Götaland:	76,0 %	222,1
Riket som helhet:	77,0 %	224,7

Målet ej uppfyllt.

Medarbetare

En fördjupad kartläggning av den psykosociala arbetsmiljön genomfördes på kommunens högstadieskola under året. Kartläggningen visade på ett behov av fortsatt arbete för att åtgärda bristerna. Under hösten har kontakt tagits med företagshälsovården som kommer att arbeta med personalen under 2016.

Förskolorna i Karlsborgs kommun blev under 2015 granskade av Arbetsmiljöverket. Inspektionen gällde främst den psykosociala arbetsmiljön. Det som framgick var avsaknad av dokumentation gällande åtgärdsplaner. I förskolornas arbete med att arbeta fram dessa åtgärdsplaner framkommer återigen brister i den psykosociala

arbetsmiljön. Förskolorna kommer att fortsätta med arbetet kring att förbättra arbetsmiljön.

2014 anmärkte MÖS (Miljösamverkan Östra Skaraborg) på skolornas fysiska arbetsmiljö avseende städning, egenkontroll och viss ventilation. Bristerna skulle sedan åtgärdas under 2015, något som inte helt uppfyllts. Framför allt fanns det även vid årets slut brister avseende städning. Arbetet med att åtgärda detta fortsätter 2016.

Under 2015 skedde en förhållandevis stor omsättning av personal på ledningsnivå, vilket påverkat verksamheterna med bland annat ökad arbetsbelastning.

Samhällsutveckling

Under 2015 tog Karlsborg emot förhållandevis många nyanlända familjer och ensamkommande barn. Från och med höstterminen 2015 ska alla elever i åk 7-9 ha en personlig dator enligt IKT-planen (IKT: Informations- och kommunikationsteknik). I och med inflyttningen av nyanlända har det dock varit svårt att erbjuda även dessa elever datorer. Målsättningen är att det ska åtgärdas under 2016.

Under året har förskolan i Mölltorp byggts ut och de nya lokalerna invigdes i oktober. I och med detta finns nu en förskola i Mölltorp med fyra avdelningar.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens resultat 2015 var - 2,8mnkr. Därmed uppnåddes inte målet med en budget i balans.

Förskoleverksamheten uppvisade ett överskott. Grundskolan genererade däremot ett negativt resultat 2015 som bland annat orsakades av höga kostnader för vikarier, skolskjuts och elevhälsa. Även gymnasieskolans kostnader för köp av verksamhet blev högre än budgeterat.

Kostnaderna för insatser till barn med särskilda behov var 2015 betydligt högre än budgeterat inom både den kommunala och den privata verksamheten. Under hösten 2015 beslutade Barn- och utbildningsnämndens presidium tillsammans med Socialnämndens presidium att tillsätta en utredning för att ta fram underlag och förslag på nya arbetssätt för att förbättra arbetet med tidiga insatser.

Måloppfyllelse

Under 2015 är 8 av 10 styrtalet ej uppfyllda i styrkortet.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDENS STYRKORT 2015 - UTFALL Uppfyllt Delvis uppfyllt Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Alla som ansöker om barnomsorgsplatser ska erbjudas plats inom 3 månader.	Alla som ansöker om barnomsorgsplatser ska erbjudas plats inom 3 månader.	100 % enligt servicedeklarationen.		Målet har uppnåtts.
	Alla måltider som serveras i kommunens förskolor, fritidshem och skolor ska hålla god kvalitet och följa kommunens kostprogram.	Kostchefen träffar elever i grundskola och personal i förskola i planerade matråd för att utvärdera och förbättra kosten.	Kostchefen ska rapportera till nämnden om kostprogrammet följs. 80 % av eleverna skall vara nöjda i skolenkäten.	 	Uppföljningen har under hösten 2015 inte hunnits med. Kostchefen kommer under våren 2016 att bjudas in till nämnden. Under 2015 har en särskild skolmåltidsenkät gjordes. I den enkäten var endast 60 % nöjda med skolmåltiden i sin helhet.
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna skall erbjudas en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö och ges möjlighet till personlig utveckling.	Regelbundna skyddsronder och arbetsmiljöenkäter.	100 % av de prioriterade anmärkningarna är åtgärdade. Minst 90 % av medarbetarna skall tillfrågas i en enkät där minst 80 % skall vara nöjda.	 	Alla anmärkningar är inte åtgärdade. 90 % har tillfrågats men under 80 % uppger sig vara nöjda. Då nämnden har ekonomiska svårigheter finns mycket begränsade resurser för att kunna åtgärda de arbetsmiljöproblem som finns inom verksamheten.
	100 % av nämndens anställda ska ha rätt behörighet i förhållande till respektive uppdrag.	Upprätta individuella utvecklingsplaner för medarbetare. All nyanställd personal ska ha, för de tjänster som så kräver, en lärarlegitimation.	90 % av medarbetarna ska ha en individuell utvecklingsplan Andelen personal med rätt behörighet, för de tjänster som så kräver, ska öka från föregående år.	 	Målet har uppnåtts. Elevantalet har utökats och nya lärare har tillsatts. Då det inte funnits behöriga sökande har tjänsterna tillsatts med icke behöriga lärare på vissa enheter.
SAMHÄLLS-UTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Barn- och ungdomar ska ha kunskap om näringsliv, entreprenörskap och företagande i tidig ålder.	I skolornas arbetsplaner anges aktiviteter i samverkan med lokalt näringsliv.	Antal genomförda aktiviteter per årskurs ska öka från föregående år. Svensk näringslivs ranking för "relationen mellan skola och näringsliv" ska förbättras från föregående år.	 	Personalomsättning har orsakat förseningar i arbetet. År 2014 var Karlsborg på plats 72, år 2015 var kommunen på plats 202, en försämring med 130 placeringar.
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Budget i balans	Effektivisera genom att samordna personal mellan nämndens enheter.	Fastställd budget 2015		2,8 mnkr i underskott. Beror bl.a. på höga kostnader för skoltaxi, elevhälsa, vikariekostnader, extra stöd och köp av verksamhet.

Utvecklingstendenser

Medborgare

Behovet är stort av en samlad grundskola F-9 i tätorten, då befintliga lokaler både är otillräckliga, mycket slitna och omoderna. Den digitala utvecklingen inom förskola och skola kräver stora satsningar av resurser på såväl utrustning som för fortbildning av personal.

Under 2015 föddes 58 barn, vilket var färre än prognosen. Karlsborg har under flera år haft en låg prognos gällande födelsetalen. Till följd av inflyttning och högre andel nyanlända kan emellertid årskullarna komma att bli större.

Medarbetare

Rekrytering av behörig personal kommer att behövas när fler går i pension. Om BUN inte är en tillräckligt attraktiv arbetsgivare kan det uppstå svårigheter att erhålla rätt behörighet till alla tjänster. Konkurrenten ökar också i och med den kommande nationella lärarbristen. Rektorers och förskolechefers stora administrativa arbetsbörda tillsammans med personalgrupper på mellan 29-47 anställda gör att arbetsresultaten riskerar att bli sämre samtidigt som kraven på det pedagogiska ledningsuppdraget ökat.

Växlande storlek på årskullar i kombination med många nyanlända elever påverkar verksamheten i framtiden, vilket kan innebära krav på omorganisation och ändrade arbetsförhållanden.

Samhällsutveckling

Trenden med många nyanlända förväntas fortsätta även under 2016 och barn- och utbildningsnämnden har därmed en stor utmaning i att lösa lokal- och personalbristen.

Samverkan mellan skola och arbetsliv behöver utvecklas så att barn och ungdomar får goda kunskaper om näringsliv, entreprenörskap och företagande inför framtida studie- och yrkesval.

Ekonomi

Det finns flera osäkerhetsfaktorer gällande nämndens ekonomi kommande år. Bland annat beror ovissheten på antalet barn och elever, framförallt inom förskolan och gymnasieskolan. Även inom grundskolan råder emellertid osäkerhet då storleken på årskullarna förändras mycket, vilket bidrar till svårigheter att planera verksamheten kommande år. Till detta bör osäkerheten inför framtida hyreskostnader läggas till.

Det finns inom nämndens verksamhetsområden stora behov gällande IT. Bland annat behöver betydande delar av datorparken uppgredas och bytas ut, vilket genererar höga kostnader kommande år.

Verksamhetsmått

FÖRSKOLA, SKOLBARNOMSORG OCH FÖRSKOLEKLASS

Antal barn	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Förskola	228,5	233,5	237,5
Dagbarnvårdare	24,0	15,0	30,0
Fritidshem	279,5	292,0	285,0
Förskoleklass	60,5	75,5	62,0

Kommentar: I dagbarnvårdare ingår även glesbygdprojektet Solgläntan. Inklusive Forsviks friskola. Exklusive öppen förskola.

Kostnad per barn, kr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Förskola	95 053	104 079	103 891
Dagbarnvårdare	101 043	115 290	87 933
Fritidshem	21 920	23 327	23 558
Förskoleklass	45 658	43 444	47 258

Kommentar: Budgeterad nettokostnad exkl. skolledningskostnad. Inklusive Forsviks friskola.

GRUNDSKOLA OCH OBLIGATORISK SÄRSKOLA

Antal barn	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
År 1-6	397,0	419,0	384,0
År 7-9	188,5	195,0	177,0
Totalt	585,5	614,0	561,0
Kostnad per elev	83 956	83 393	88 649

Kommentar: Inklusive skolskjutsar, friskola, skolhälsovård, SYO-konsulent, vaktmästeri och särskola, men exklusive skolledningskostnad.

Kostnad för vaktmästare ingår inte på grund av att de arbetar för flera verksamheter.

BARN I BEHOV AV STÖD

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Kostnad för barn i behov av stöd, kr	12 586 708	11 737 209	9 657 000

GYMNASIESKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA

Antal barn	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Individuella programmet	4,5	31,0	12,0
Köpta utbildningsplatser	218,0	204,0	202,0
Totalt	222,5	235,0	214,0
Kostnad per elev, kr	120 722	111 968	121 949

Kommentar: Inklusive gymnasiesärskola, inackorderingstillägg och skolskjutskostnad.

Socialnämnden

Ordförande: Leif Andersson (S) | Socialchef: Sandra Peters | Antal årsarbetare: 223

Uppdrag

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd.

Nämnden svarar även för kommunens insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade samt utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården.

Nämnden ansvarar för att verksamheten följer patientsäkerhetslagen samt att erforderliga kvalitetsledningssystem fungerar.

Socialnämnden ansvarar för tillstånds- och tillsynsfrågor enligt alkohollagstiftningen, tillsyn enligt tobakslagen samt tillsyn av försäljningen av receptfria läkemedel. Dessa uppdrag utförs av Skara kommun i kommunsamarbetet KAS (Kommungemensam alkoholhandläggning i Skaraborg).

Socialnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglementet för socialnämnden.

Socialnämnden har också att besluta om egna mål för verksamheten samt att bedriva ett fortlöpande kvalitetsarbete med kommunmedborgaren i centrum.

Socialnämnden och dess verksamheter ska arbeta i en god dialog med kommunmedborgarna, intresseorganisationer samt med andra interna och externa samarbetspartners.

Årets resultat

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budget-avvikelse
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	68 088	77 916	67 093	10 823
Summa intäkter	68 088	77 916	67 093	10 823
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	185 633	199 118	189 703	9 415
varav				
personalkostnader	115 538	120 092	117 255	2 837
Verksamhetens nettokostnad	117 545	121 202	122 610	1 408
Kommunbidrag	113 979	122 610	122 610	0
Resultat	-3 566	1 408	0	1 408
Jämförelsetal:				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	17 321	17 919	18 057	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	38,5	37,6	37,9	

Kommentar årets resultat

Årets resultat för socialnämnden är positivt med ca 1,4 mnkr. IFO, särskilt boende, hälso- och sjukvård och LSS är de verksamheter som redovisar störst underskott jämfört med budget. Underskottet beror på ej budgeterade externa placeringar, för IFO, LSS och särskilt boende Inom IFO och LSS är det placeringar av barn och unga som ökar mest. Orsaken till budgetunderskottet för hälso- och sjukvården är höga lönekostnader, särskilt under sommarperioden då det är svårt att få tag i vikarier. De verksamheter som redovisar överskott är bla ekonomiskt bistånd, hemvården, flyktingmottagande och den gemensamma administrationen. Övriga verksamheter ligger strax över eller under sin budget.

Jämfört med föregående års utfall har nettokostnaden ökat med ca 3,6 mnkr. Löneökningar och kostnader för köp av verksamhet bidrar till öknings på kostnadssidan. Intäkter från Migrationsverket ökar. Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn är helt finansierad av Migrationsverket. Orsaken till överskottet på flyktingmottagandet är överbeläggningar på boendena till följd av den stora volymökningen.

Personalkostnaderna har ökat med ca 5 mnkr jämfört med förra året, vilket är högre än den förväntade löneökningen på ca 3 mnkr. Ökningen ligger främst inom IFO, hälso- och sjukvård och flyktingmottagande.

Specificering av verksamhetens nettokostnad

Netto per verksamhetsområde:	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Nämnd och styrelse	286	378	362
Gemensam personalresurs socialförvaltning	3 655	3 363	4 755
Bemanningspool	1 215	508	576
Medborgarkontor	684	174	530
Gemensam personalresurs ÄO	4 790	4 098	4 568
Sjukvårdsorganisationen	7 829	8 877	8 055
Korttidsboende	9 148	8 559	8 101
Kommunrehab	3 131	3 667	3 372
Dagverksamhet	1 637	1 719	1 724
Träffpunkter	850	1 083	1 486
Hemvård	19 633	19 191	20 915
Särskilt boende	31 550	33 839	32 320
Flyktingmottagande	0	-2 100	0
Individ- och familjeomsorg	15 913	16 270	14 650
Ekonomiskt bistånd	2 589	2 618	3 347
Insatser enligt LASS	4 261	3 948	4 532
Insatser enligt LSS	9 634	14 005	12 413
Verksamhetsresor	720	977	904
Arbetsmarknadsåtgärder	20	28	0
Summa	117 545	121 202	122 610

Årets verksamhet

Medborgare

Socialförvaltningen har sedan många år en antagen värdegrund där orden respekt, bemötande och självbestämmande är grundpelare.

Socialförvaltningens mål är att ha en verksamhet som medborgarna känner sig delaktiga i och har inflytande över. Förvaltningens service ska vara tillgänglig och den ska präglas av den antagna värdegrunden. Socialförvaltningen vill erbjuda alla brukare en individuell genomförandeplan och/eller en hälso- och sjukvårdsplan. Under 2015 har 90 % av brukarna en genomförandeplan. I brukarundersökningen som genomfördes 2015 anger 75 % av de som svarat att de är nöjda eller mycket nöjda med delaktigheten och inflytandet.

Kvaliteten i de tjänster vi utför mäts även med hur bemötandet uppfattas. Förvaltningen strävar alltid efter att bemöta brukare, anhöriga, kollegor och övriga kommunmedborgare med respekt och värdighet. I en brukarundersökning som genomfördes under 2015 är 97 % av de som svarat nöjda eller mycket nöjda med förvaltningens bemötande.

Socialstyrelsens riktlinjer för bemanning på särskilt boende har inte börjat gälla under 2015. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att införa ett nytt arbetssätt för en mer individuellt anpassad vård inom äldreomsorgen samt verksamheten för funktionshinder (IBIC= Individens behov i centrum). Arbetet kommer fortgå under hela 2016 samt delar av 2017.

Under hösten 2015 har en ny samarbetsform mellan IFO och elevhälsan skapats. Med hjälp av bidrag från Östra hälso- och sjukvårdsnämnden ska arbetet med barn och unga effektiviseras och samarbetet mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen ökas. Under första kvartalet 2016 ska en kartläggning och analys genomföras för att klargöra vilka insatser som genomförs i dagsläget samt vilka behov som finns.

Under 2015 har förvaltningen tillsammans med fem andra kommuner i norra Skaraborg arbetat fram en modell för mobil närvård. För patienterna i hemsjukvården innebär de att mer avancerad vård kan bedrivas i hemmet då ett tätare samarbete mellan de olika vårdinstanserna påbörjats.

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats. Socialförvaltningen vill erbjuda alla medarbetare bra förutsättningar för att göra ett bra jobb. Ett led i detta är arbetet med att ta fram ett ledningssystem för systematiskt

kvalitetsarbete. I ledningssystemet ska det bl.a. finnas processer och rutiner för arbetet. Under 2015 har kommunen upphandlat ett system för att åskådliggöra processer och rutiner så att de ska vara tillgängliga för alla medarbetare. Under hösten 2015 påbörjades införandet av systemet. Arbetet fortsätter under 2016.

Medarbetaren ska även få möjlighet till individuell utveckling. Alla medarbetare ska erbjudas ett medarbetarsamtal varje år, där en plan för den individuella utvecklingen ska tas fram. Under 2015 har 84 % av socialförvaltningens medarbetare en sådan plan.

Hösten 2014 fick alla medarbetare tillfälle att svara på en medarbetarenkät. Under 2015 har förvaltningen analyserat resultatet, tagit fram handlingsplaner för förbättringar samt genomfört vissa av åtgärderna. Ny medarbetarenkät ska genomföras hösten 2016.

Samhällsutveckling

Långsiktig samhällsutveckling ska ske på ett hållbart och miljövänligt sätt. Tio hybridbilar är i drift, vilket har minskat förbrukningen av diesel.

Under 2015 har kommunens asylplatser för ensamkommande flyktingbarn utökats från 5 till 7, men antalet asylsökande flyktingbarn i december 2015 var ca 60. Sammanlagt har nu Karlsborg ansvar för ca 80 ensamkommande flyktingbarn. Efter sommaren avslutades samarbetet med Hjo kommun kring de ensamkommande flyktingbarnen. Nytt boende på Alstigen togs i drift i november. Karlsborg har under 2015 även tagit emot 10 personer med uppehållstillstånd, vilka Migrationsverket anvisat till kommunen inom ramen för överenskommelsen om allmänt flyktingmottagande.

Folkhälsan ökar om känslan av utanförskap minskar. Alla medborgare ska ha en plats i samhället, en innehållsrik vardag och en meningsfull sysselsättning. För personer med funktionsnedsättning är det lika viktigt. Socialförvaltningen var under första halvåret 2015 delfinansiärer i det sociala företaget "Hunddagiset 4 ben", där personer som befinner sig längre från arbetsmarknaden får möjlighet till praktik och sysselsättning. Efter sommaren tog socialförvaltningen över driften av hunddagiset.

Beslut om att införa LOV (Lagen om valfrihetssystem) har inte fattats under 2015. Den översyn av hemvården som genomfördes under 2015 har, tillsammans med andra åtgärder, gett en effektivare verksamhet. Privata utförare finns inom områdena personlig assistans och korttidsvistelse enligt LSS samt HVB- och familjehemsplaceringar inom IFO och integration.

Ekonomi

Socialförvaltningen ska bidra till att kommunens skattemedel hanteras enligt principerna för god ekonomisk hushållning. Enligt analys gjord av Sveriges kommun och landsting (SKL) har socialförvaltningen en kostnadseffektiv verksamhet. Budgeten är inte i balans p.g.a. oförutsedda kostnader inom olika verksamheter.

Socialförvaltningens organisation ska vara flexibel och speglas av samarbete och helhetssyn i det dagliga arbetet. Från och med 1 januari 2015 är förvaltningen organiserad på ett nytt sätt. Ett chefsled har tagits bort, vilket innebär en plattare organisation och kortare beslutsvägar. Arbetet med så kallade leankartläggningar har varit vilande, då arbetet med processkartläggningar enligt SOSFS 2011:9 varit prioriterat.

Måluppfyllelse

Se styrkortet på nästa sida.

SOCIALNÄMNDENS STYRKORT 2015 - UTFALL

Socialtjänsten i Karlsborg - en trygghet för alla

Vi är en lärande organisation som utvecklas för att ständigt förbättras, med trygghet som ledord.

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfylldes inte

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2015	Måluppfyllnad	Kommentar
MEDBORGARE: Nöjda medborgare	Socialförvaltningen ska öka brukarnas delaktighet och inflytande vid ärendehandläggning och vid upprättandet av genomförande- och omvårdnadsplaner.	Syfte och vikt av bra genomförande- och hälso- och sjukvårdsplaner diskuteras regelbundet, tex på APT.	Alla brukare ska ha minst en aktuell genomförande- eller hälso- och sjukvårdsplan. Antalet planer mäts kvartalsvis.		Arbetet med genomförandeplaner fortskrider. Under december hade 90 % av alla brukare en genomförandeplan (föregående år 85 %).
	Bemötande inom förvaltningen ska präglas av värdighet och respekt.	Värdegrunden ska förankras och värdighetsgarantierna ska göras kända bland medborgare och medarbetare.	Brukarundersökning där delaktighet och inflytande mäts ska genomföras, minst 75 % nöjdhet. Brukarundersökning där bemötande mäts ska genomföras, minst 90 % nöjdhet.	 	Brukarundersökning visar på 75 % är nöjda med delaktighet och inflytande. Brukarundersökning visar på att 97 % är nöjd med bemötandet.
MEDARBETARE: Attraktiv arbetsplats	Socialförvaltningen ska erbjuda ändamålsenliga arbetsförhållanden samt främja och kartlägga behovet av medarbetarnas personliga utveckling.	Alla medarbetare ska erbjudas en individuell utvecklingsplan.	100 % av personalen ska ha en individuell utvecklingsplan.		84 % av medarbetarna har individuella utvecklingsplaner.
SAMHÄLLSUTVECKLING: Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Socialförvaltningen ska utvecklas miljövänligt för en ekologiskt hållbar verksamhet.	Minska utsläpp från resandet i tjänstefordon inom kommunen.	Byta ut en dieselbil mot en elbil samt köpa in två el-cyklar.		Tio hybridbilar (bensin/el) är i drift och en elcykel är inköpt.
	För att bidra till ökad befolkning ska socialförvaltningen utveckla verksamheten för ensamkommande flyktingbarn.	Skapa rutiner och ha beredskap för mottagande av nyanlända, ensamkommande flyktingbarn och deras anhöriga.	De familjer som önskar bo i Karlsborg ska tas väl omhand och ges möjlighet att skapa sitt nya liv här. Har kvoten (10 ensamkommande och 10 kommunplacerade) enligt överenskommelsen fyllts. Ja/nej?		Kvoten för ensamkommande och kommunplacerade är fylld.
	Folkhälsan ökar om känslan av utanförskap minskar, därför ska socialförvaltningen öka aktivitets- och sysselsättningsnivån hos unga vuxna.	Utveckla verksamheten för daglig verksamhet LSS och kunna erbjuda varierat utbud av sysselsättning för målgruppen.	Placera minst 2 deltagare på socialt företag.		Styrtalet är uppfyllt. Placeringar har genomförts.
EKONOMI: God ekonomisk hushållning	Budget i balans.	Anpassa verksamhetens nettokostnad till den tilldelade ramen.	Positivt resultat.		Socialförvaltningen visar ett positivt resultat. Markant ökning av ensamkommande barn under kv 4 är den bidragande orsaken.
	Helhetssyn inom organisationen för att främja att förvaltningens resurser används på ett ändamålsenligt sätt.	Fortsätta utveckla arbetet med processkartläggningar enligt Lean-metodiken.	Minst en process ska vara kartlagd och effektiviserad		Inga processer planeras kartläggas i år enligt Lean.

Utvecklingstendenser

Medborgare

De närmaste åren kommer verksamheten inom socialtjänstens område att förändras i grunden. Allt mer avancerad vård i hemmen och på boendena krävs, då Karlsborg har en åldrande befolkning. Arbetet med mobil närvård kommer utvecklas. Individen ska stå i centrum och där alla insatser och beslut ska vara utifrån individens behov. IBIC (Individens Behov I Centrum) är en arbetsmetod som säkrar detta, från beslut om insats till utförande och uppföljning. Alla på särskilt boende ska få ett individuellt beslut, precis som i hemvården. Bemanningen på särskilda boende ska, enligt Socialstyrelsen, vara tillräckligt god för att säkra god vård.

Regerings satsning på äldreomsorgen ger Karlsborg ett tillfälligt bidrag på ca 2 mnkr under 2016. Pengarna ska användas till personalförstärkning, verksamhetsutveckling samt till oförutsedda händelser.

I socialförvaltningens ambition om ett preventivt arbetssätt ska arbetet med olika kvalitetsregister tas upp igen. Syftet är att identifiera potentiella risker för vårdtagaren, men även att höja kvaliteten för t.ex. palliativ vård.

Inom LSS-verksamheten kommer det att ske förändringar och utökning av verksamheten. Boende, daglig verksamhet, korttidsvistelse för barn m.m. kommer att ses över. Vid nybyggnationen av hyreslägenheter på Strömmen har förvaltningen varit delaktig i att utforma bottenvåningen så att sex lägenheter är anpassade till särskilt boende enligt LSS.

Integrationsverksamheten ökar under 2016 och framåt. Behov av nya boenden och familjehem är stort.

Inom individ- och familjeomsorgen är behovet fortsatt högt, framförallt inom området barn och familj. Kommunens asylboende bidrar till ökat antal ärende.

Medarbetare

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste 5-10 åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Inom de närmsta 5 åren kommer ca 60 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav flertalet är omvårdnadspersonal. Behovet av att rekrytera socialsekreterare samt boendepersonal inom integrationsverksamheten är fortsatt stort. Kommunen och socialförvaltningen måste vara en attraktiv arbetsgivare. En god arbetsmiljö i kombination med stimulerande arbetsuppgifter och en bra löneutveckling samt möjlighet till utbildning och fortbildning är avgörande för framtida rekrytering. En individuell utvecklingsplan ska erbjudas alla anställda.

Socialförvaltningen vill fortsätta satsa på förbättrad utbildning och möjligheter till att höja kompetensen inom vissa områden. Vård- och omsorgscollege är en plattform där vi kan vara med att påverka utbildningars utformning. Socialförvaltningen har tagit emot elever på Lärlingsutbildningen, via Vuxenutbildningen i Skövde, som förlägger stor del av sin utbildning på Haganäsets avdelningar.

Samhällsutveckling

Karlsborgs kommun står inför en utmaning när befolkningen blir allt äldre. På Haganäset finns möjligheter till bra boende, rehabilitering och en god fysisk arbetsmiljö. Målet är att hitta den optimala balansen mellan insatser i ordinärt boende, särskilt boende respektive korttidsinsatser utifrån den biståndsbedömning som görs. Behovet av fler demensplatser är stort och en eventuell utbyggnad måste ses över.

En annan utmaning kommunen står inför är det fortsatta integrationsarbetet för de personer som kommit hit från andra länder. Integrationsverksamheten i samtliga förvaltningar måste intensifieras för att våra nya medborgare ska kunna etablera sig på arbets- och bostadsmarknaden.

Arbetet med e-hälsa fortgår och inom området kommer utvecklingen ske fort. Digitala trygghetslarm, nattillsyn via webbkamera m.m. är exempel på hur tekniken kan ta steget in i vården och omsorgen.

Svårigheter för vissa personer att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår. Dessa personer har olika behov och förutsättningar, varför socialtjänsten måste möta dem där de står och vara innovativa när det gäller att hitta framgångsrika sätt att arbeta på.

Förebyggande verksamhet är något som socialtjänsten vill satsa på. Några exempel på förebyggande verksamhet är familjecentralen, dagverksamheter, träffpunkter och anhörigverksamhet där fortsatt utveckling av arbetet sker ständigt.

Ekonomi

Förvaltningen jobbar ständigt med effektivisering av verksamheten. Förebyggande verksamhet inom individ- och familjeomsorgen kommer vara helt avgörande för placeringskostnaderna framöver. Helhetssyn och förebyggande arbete ska genomsyra förvaltningens beslut på alla nivåer. För att klara kommande behov, inom framförallt äldreomsorgen, behövs nytänkande där en optimal balans mellan hemvård, särskilt boende, dagverksamhet och öppen verksamhet måste finnas. Samarbete med kringliggande kommuner och övriga aktörer kan komma att bli nödvändigt för att få ekonomin att gå ihop.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2015	Bokslut 2014		Bokslut 2015	Bokslut 2014
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG			ÄLDREOMSORG		
Ekonomiskt bistånd			Särskilt boende inkl korttid		
Nettokostnad, kr	2 617 912	2 589 013	Nettokostnad, kr	45 364 693	43 592 010
Antal personer	91	84	Antal platser	87	87
Nettokostnad/person, kr	28 768	30 822	Nettokostnad/plats, kr	521 433	501 058
Institutionsvård, vuxna			Hemvård		
Nettokostnad, kr	431 738	1 695 850	Nettokostnad, kr	22 173 587	21 891 786
Antal vård dygn	215	580	Vårdtagare/år	289	258
Nettokostnad/vård dygn, kr	2 008	2 924	Nettokostnad/vård-tagare, kr	76 725	84 851
Institutionsvård, barn och ungdom			Betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade		
Nettokostnad, kr	3 428 259	3 027 303	Antal vård dygn, kr	0	2
Antal vård dygn	976	721	Kostnad/vård dygn, kr	0	7656
Nettokostnad/vård dygn, kr	3 513	4 199			
Familjehemsvård			Avgiftstäckning i % av nettokostnaden		
Nettokostnad, kr	1 359 199	839 000	Hemvård, %	12,47	13,23
Antal vård dygn	1500	1650	Särskilt boende (inkl korttid)	9,59	9,58
Nettokostnad/vård dygn, kr	906	508			
Ensamkommande flyktingbarn, Karlsborg			Befolkning Karlsborg		
Nettokostnad, exkl bidrag från MIV, kr	25 055 766	14 662 216	31/12-15	31/12-14	
Antal mottagna barn	83	28	65 år och äldre	1966	1942
Nettokostnad/barn, kr	301 877	523 651	Varav 65-79 år	1481	1445
			80 år och äldre	485	497
Verksamheten för funktionshindrade, LASS					
Nettokostnad, kr	3 948 241	4 261 225			
Antal ärenden	16	13			
Nettokostnad/ärende, kr	246 765	327 787			

Kollektivtrafiknämnden

Ordförande: Rolf Eriksson (S) | Administrativ chef: Frida Blomqvist | Antal årsarbetare: 3

Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från respektive kommun. Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker framförallt med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämnden består av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun som är värdkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanteras också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Årets resultat

Driftredovisning (tkr)	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Kostnader, totalt (tkr)			
Hjo kommun	1 207	1 800	1 339
Tibro kommun	1 247	1 575	1 260
Karlsborgs kommun	1 430	2 020	1 565
Kostnader, uppdelat (tkr)			
Trafik Hjo	700	1 220	848
Trafik Tibro	740	995	769
Trafik Karlsborg	923	1 440	1 074
Administration Hjo	507	580	491
Administration Tibro	507	580	491
Administration Karlsborg	507	580	491

Kommentar årets resultat

Nämndens administrationskostnader är något lägre än budgeterat. Detta beror framförallt på lägre kostnader för löner och sociala avgifter till följd av delvis outnyttjad tjänst under delar av året.

För den kollektivtrafik som finansieras genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik är årets kostnader i stort sett i nivå med budget för alla tre kommuner. För färdtjänst och riksfärdtjänst redovisas ett bättre resultat än budgeterat,

vilket också prognoserna under året visat. Resandet har under senare år minskat i de tre kommunerna och trots årliga nedräkningar av budgeten för färdtjänsten är kostnaden även för 2015 lägre än förväntat.

Årets verksamhet

Kommunerna har en samverkansroll i arbetet med kollektivtrafikens strategiska utveckling. Under året har en revidering av regionens trafikförsörjningsprogram påbörjats. Nämnden har under året gjort en stor satsning på att marknadsföra konceptet Flextrafik i de tre kommunhuvudorterna. Under oktober månad genomfördes, med bra resultat, en prova-på-period med avgiftsfritt resande.

Målpuppfyllelse

Kollektivtrafiknämnden har ett prioriterat mål under 2015. Nedan framgår målpuppfyllelse samt en beskrivning av de åtgärder som enligt verksamhetsplanen genomförs för att uppnå målet.

Mål: Ökad kunskap om kollektiva resmöjligheter

Förväntat resultat är ökad kunskap hos utpekade målgrupper samt ökat resande med Flextrafik och 75 + (seniorkort). Individuellt anpassad information har getts vid hembesök och telefonsamtal i samband med ansökan om färdtjänst. Kunskapen om alternativ till färdtjänst har ökat under året, vilket konstateras genom att under året mätta andelen tillfrågade personer som vid hembesök säger sig ha kunskap. Tillsammans med Västtrafik genomfördes en prova-på-period med Flextrafik under oktober månad. Informationsinsatsen var lyckad och resultatet visade på att många resor utförts av nya resenärer. Resandet med Flextrafiken har ökat under året och för 2015 är det totala resande inom Hjo, Tibro och Karlsborg ca 550 resor jämfört med 200 resor 2014. Även resandet med seniorkort har ökat i de tre kommunerna under året, från ca 6 600 resor till 7 500 resor. Bedömningen är att målet är uppnått.

Utvecklingstendenser

Under 2016 ska arbetet med revideringen av regionens trafikförsörjningsprogram slutföras. Programmet styr den strategiska inriktningen och vägleder Västtrafik i arbetet med att utveckla kollektivtrafiken. För såväl politiker som tjänstemän handlar det om att bevaka och föra fram intressen. En annan viktig samverkansfråga är det fortsatta

arbetet med en ny pris- och sortimentstrategi för Västtrafik, där bland annat en ny geografimodell ska tas fram. Inriktningen är en modell för färdbevis som bygger på resenärers personliga zoner istället för dagens kommunzoner. För Kollektivtrafiknämnden finns behov av att prioritera det interna arbetet med rutiner och arbetssätt, vilket i förlängningen gagnar kommuninvånare och uppdragsgivare i form av förbättrad service.

Lönenämnden

Ordförande: Bengt Sjöberg (M) | Lönechef: Arvo Niiholm | Antal årsarbetare: 14

Uppdrag

Lönenämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Mariestad, Töreboda, Gullspång och Karlsborg.

Lönenämnden består av Lönekontoret MTGK som är ett gemensamt lönekontor för nämnda kommuner samt Tolkförmedlingen Väst.

Lönekontoret utför löneadministrativa arbetsuppgifter, systemförvaltning och driftsplanering. I arbetsuppgifterna ingår även support, pensions- och försäkringsfrågor, utbildning och information. Lönekontoret utför och ansvarar för pensionsadministrationen för samtliga samverkande kommuner. Lönekontoret sluter avtal med leverantörer av personal- och lönesystem, schemasystem och avtal för drift.

Årets resultat

	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015
Intäkter	-11449	-11449	0
Kostnader			
Personalkostnader	6810	7461	651
Övriga kostnader	2794	3123	329
Kapitalkostnader	865	865	0
Kostnader	10469	11449	980
Summa nettokostnad	0	0	0

Kommentar årets resultat

Överskottet per 2015-12-31 beror på lägre projekt- och personalkostnader och en minskad semesterlöneskuld.

Fördelning av överskott

	Tkr
Överskottet för 2014 fördelas enligt nedan:	
Mariestad	520 000
Töreboda	205 000
Gullspång	124 000
Karlsborg	131 000

Årets verksamhet

Efter en genomförd upphandling av pensionsadministration och försäkring har under året ett avtal överenskommit med KPA för de samverkande kommunerna och Tolkförmedling Väst.

Pensionsinformation har genomförts för samtliga anställda i MTGK-kommunerna. Pensionsinformation har även utförts till politikerna.

En genomgång och uppföljning av avtalet med Tolkförmedling Väst har gjorts under hösten med anledning av att avtalet kommer att förlängas.

Under årets första kvartal genomfördes ett projekt för att införa Aditro Window för de samverkande kommunerna och Tolkförmedling Väst.

En större uppgradering av personal- och lönesystem har genomförts under hösten.

Måluppfyllelse

1. Hög kostnadseffektivitet genom att större arbetsvolymen hanteras.

Det sker en kontinuerlig genomgång och översyn av verksamheten när det gäller kostnader och effektivitet.

2. Utveckling av personal- och lönesystemet till en nivå som motsvarar de behov som finns ute i verksamheterna.

Det skall ske via en hög kvalitet i systemet och hög kompetens hos personalen. En kontinuerlig utveckling sker av personal- och lönesystemet.

3. Hög driftsäkerhet genom att driften centraliseras.

Driften av personal- och lönesystemet sker genom IT MTG. Nuvarande avtal har förlängts och gäller till och med 2018. Driftsäkerheten säkerställs genom kontinuerliga uppföljningar och minst fyra inplanerade driftmöten per år.

4. Strukturerat arbetssätt genom rationell standardisering.

Denna del fortsätter med att skapa gemensamma rutiner och system för kommunerna inom MTGK och Tolkförmedling Väst.

5. Hög kvalitet i löneadministrationen genom ett strukturerat kvalitetsarbete.

Förbättringsarbetet med tydliggörande av kvalitetsmål för verksamheten har fortsatt under 2015.

6. Hög nivå på arbetsprocesser, metoder och redskap.

En översyn av arbetsprocesser genomförs varje år. Arbetet med utdata har intensifierats under året. Detta genom att säkerställa utdatarapporternas kvalitet och genom utbildningsinsatser.

7. Professionellt stöd till verksamheterna.

En god service till verksamheterna, ett exempel på detta är målen att ha en hög kompetens och korta svarstider vid frågor från verksamheterna. Supporten har under året setts över, förbättrats och ytterligare anpassats till verksamheternas behov.

8. Lägre driftskostnader än tidigare, till gagn för samtliga samverkande kommuner.

Driftskostnaderna har kontinuerligt kunnat minskas sedan verksamhetsstarten 2007. Lönekontoret har genom detta kunnat lämna ett överskott för åren 2007 - 2014 som återgår till de samverkande kommunerna. Även för 2015 kommer ett överskott att lämnas, överskottet uppgår till 980 000 kronor. Överskottet för 2015 kan hänföras till lägre projekt- och personalkostnader.

9. En god arbetsmiljö som präglas av tillit, förtroende, ansvar och trivsel.

Utgångspunkten är att en god kvalitet på arbetsmiljön lägger en grund för att skapa en effektiv verksamhet för att därmed uppnå verksamhetsmålen. Som en del i detta är målet att arbeta förebyggande för att kunna behålla en så hög frisknärvaro som möjligt.

10. En god internkontroll som säkerställer en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.

Under 2015 har en genomgång av beslutade internkontrollpunkter genomförts.

Utvecklingstendenser

Framöver gäller att arbetet med att säkerställa kvaliteten på löneutbetalningarna fortsätter. För 2016 har en interkontrollplan med kontrollpunkter fastställts för Lönekontorets verksamhet. För 2016 fortsätter arbetet med att säkerställa en god internkontroll av Lönekontorets verksamhet.

Arbetet med att standardisera och utveckla utdata har genomförts, dvs. att nyckeltal skall finnas tillgängliga för chefer och verksamhetsansvariga. Fortsatt utbildning och genomgång för chefer i de samverkande kommunerna kommer att genomföras under 2016. De kommer därmed att

kunna följa upp sina verksamheter på ett bättre sätt än tidigare. Lönekontoret har sedan tidigare inrättat en tjänst med inriktning mot utdata.

En avvikelserapportering kommer att påbörjas under 2016. Syftet med avvikelserapporteringen är att få en bra kvalitet på de underlag som rapporteras in till lönekontoret och att underlagen kommer in i tid. Avvikelserapporteringen kommer att följas upp varje månad. Avvikelse-rapporteringen kommer att ske via Nilex.

Införandet av självservice fortsätter för ett genomförande på de arbetsplatser där det i dagsläget inte används. En översyn av de system som inte är integrerade med personal- och lönesystemet genomförs och målsättningen är att under 2016 skall samtliga av dessa system vara integrerade med personal- och lönesystemet, det handlar framförallt om schema- och bemanningssystem.

Det nuvarande avtalet med Visma för personal- och lönesystemet gäller till och med 31 december 2017. En översyn av det nuvarande avtalet kommer att genomföras under det första halvåret 2016.

En översyn av kostnaden per lönespecifikation för MTGK-kommunerna kommer att göras under det första halvåret 2016.

Under 2015-2016 slutar fyra medarbetare vid lönekontoret, två av dessa i samband med att de går i pension. Ersättare har rekryterats för dessa avgångar.

En översyn av arbetsfördelningen och behov av kompetens inom lönekontoret görs under 2016.

Det kan innebära att kompetensen för hantering av schemasystem för kommunerna behöver stärkas upp.

För att behålla och utveckla en god kompetens hos löneadministratörerna kommer utbildningar att genomföras under 2016 i personal- och lönesystemet..

Verksamhetsmätt

	Mariestad	Töreboda	Gullspång	Karlsborg
Antal lönespecifikationer	38 452 (37 787)	15 075 (14 628)	9474 (9025)	9824 (9483)
Kostnad per lönespecifikation	127,30 (127,35)	163,58(166,18)	154,53 (159,88)	148,71 (151,42)
Justering för pensionsadministration	122,91 (124,20)	159,19 (160,93)	150,14 (153,88)	144,32 (145,42)
Justerat för överskott 2015	109,39 (117,49)	145,19 (147,55)	136,99 (140,93)	130,90 (132,46)

Särredovisning - Vatten och avlopp

Förord

Enligt Lagen om vattentjänster särredovisas VA-verksamheten.

Årets resultat

Driftbudget (mnkr)	13,6
Investeringar (mnkr)	2,1

Va-verksamheten är en taxefinansierad verksamhet. Redovisning av överuttag och underskott regleras via balansräkningen. Ytterligare information återfinns i den ekonomiska redovisningen.

Årets verksamhet

VA-verken

Förutom löpande drift och underhåll kan nämnas:

- Renovering av tak samt delar av byggnad vid gamla vattenverket Vanäs.
- Renovering av personallokaler vid reningsverket.
- Genomgång av renoveringsbehoven på vattentornet samt framtagande av förfrågningsunderlag för reparationsentreprenad.

Ledningsnätet

Gata/parkenheten har under året utfört akut och planerat underhåll på ledningsnätet, varav kan nämnas:

- Reparation av vattenläckor.
- Byte galvserviser vatten.
- Utbyte av sju huvudkranar.
- Utfört nya anslutningsledningar till kvarteret Strömmen.

Övrigt

I VA-enhetens beredskap har även ingått A-larm från kommunens fastigheter.

Investeringar

- Relinat ca 300 meter spillvattenledning i Algatan.
- Relinat ca 260 meter vattenledningar i området Åsen.
- Anlagt ny vattenledning för parallellmatning vid Strömbron.
- Arbetet med utbyte av styrsystem vid pumpstation Rödesund har påbörjats.
- Utbyte av cirka 45 galvserviser på vattenledningsnätet, Linnégatan, Blomstergatan, Såggatan, Industrigatan, Axtorpsvägen samt Majorsgatan.

Måluppfyllelse

VA-verksamheten har under året fungerat utan större störningar. Vi har levererat dricksvatten med god kvalitet samt behandlat avloppsvattnet på ett miljömässigt sätt.

Verksamhetsmål

	2015	2014	2013
Antal anställda	4	3	3
Antal årsarbetare	4	3	3
Personalkostnader, tkr	2 115	2 184	1 873
Antal anläggningar	2 173	2 160	2 152
Producerad vattenmängd, m ³	594 618	612 133	604 766

Nyckeltal

Taxa

VA-taxan består av en anläggningstaxa samt en förbrukningstaxa. Anläggningstaxan för ett typhus (villa, 800 m² tomt) är 76 250 kr. Brukningstaxan medför en årskostnad av 5 775 kr för ett typhus (villa 150 m³/år).

Vattenverk

Ytvattenverk	2 st
Grundvattenverk	3 st
Högreservoarer	4 st
Tryckstegringsstationer	3 st

Producerad mängd år 2015 i kubik:

Karlsborg	492 539
Mölltorp	62 484
Undenäs	34 105
Granvik	3 890
Brevik	1 600

Reningsverk

Reningsverk	3 st
Avloppspumpstationer	23 st

Provtagningar

Analyser utförs av ett ackrediterat laboratorium enligt egenkontrollprogrammet.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2014	2015
Verksamhetens intäkter	1	13 138	13 572
Verksamhetens kostnader	2	-11 700	-11 965
Avskrivningar	3	-1 438	-1 607
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		0	0
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		0	0
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		0	0
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
ÅRETS RESULTAT		0	0

Investeringsredovisning (tkr)

	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Avvikelse mot budget
Reningsverk utbyte centrifug	0	0	0	700	700
Pumpstation byte styrsystem	0	60	60	500	440
Avloppsrel. Granvik Sägdammsv	0	312	312	300	-12
Ny va-ledning Strömbron	0	193	193	250	57
Renovering vattentornet	0	0	0	3 500	3 500
Va-ledningsnätet	0	1 568	1 568	1 500	-68
Total	0	2 133	2 133	6 750	4 617

Balansräkning (tkr)

	Not	2014	2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4	27 425	27 951
Summa anläggningstillgångar		27 425	27 951
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager		96	108
Kortfristiga fordringar	5	1 278	1 240
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		1 374	1 348
SUMMA TILLGÅNGAR		28 799	29 299
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		20 351	20 351
Årets förändring av eget kapital		0	0
Summa eget kapital		20 351	20 351
Avsättningar			
Avsättningar		0	0
Summa avsättningar		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder	6	6 700	6 566
Kortfristiga skulder	7	1 748	2 382
Summa skulder		8 448	8 948
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		28 799	29 299

Notförteckning - Resultaträkning

Not		2014	2015
1	Verksamhetens intäkter		
	Taxor och avgifter	12 994	13 461
	Hyror och arrenden	37	31
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	107	80
	Summa	13 138	13 572
2	Verksamhetens kostnader		
	Personalkostnader	2 184	2 115
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	866	670
	Köp av huvudverksamhet	440	309
	Lokal och markhyror	76	70
	Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	1 178	1 187
	Bränsle, energi och vatten	1 710	1 741
	Hyra/leasing av anläggningstillgångar	23	24
	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	955	966
	Kontorsmaterial och trycksaker	47	15
	Reparation och underhåll	272	278
	Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	101	109
	Kostnader transportmedel	133	100
	Transporter och resor	0	6
	Representation	7	8
	Annonser, reklam, information	11	1
	Försäkringspremier och riskkostnader	56	89
	Övriga tjänster	2 982	3 280
	Diverse kostnader	156	341
	Ränta på investeringar	503	656
	Summa	11 700	11 965
3	Avskrivningar		
	Tekniska anläggningar	1 360	1 556
	Maskiner och inventarier	78	51
	Summa	1 438	1 607

Notförteckning - Balansräkning

Not		2014	2015
4	MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
	Ingående anskaffningsvärden	70 245	78 467
	Inköp	8 222	2 133
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	78 467	80 600
	Ingående avskrivningar	-50 031	-51 391
	Avskrivningar	-1 360	-1 556
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-51 391	-52 947
	Utgående restvärde enligt plan	27 076	27 653
	Maskiner och inventarier		
	Ingående anskaffningsvärden	1 846	1 846
	Inköp	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 846	1 846
	Ingående avskrivningar	-1 419	-1 497
	Avskrivningar	-78	-51
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 497	-1 548
	Utgående restvärde enligt plan	349	298
	SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	27 425	27 951
5	KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
	Kundfordringar	920	1 240
	Avräkning med kommunen	358	0
	SUMMA	1 278	1 240
6	LÅNGFRISTIGA SKULDER		
	Kostnadsersättningar		
	Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter	6 700	6 566
	SUMMA	6 700	6 566
7	KORTFRISTIGA SKULDER		
	Leverantörsskulder	415	665
	Semesterlön/okomp. ötid inkl sociala avgifter	167	134
	Upplupna löner inkl sociala avgifter	73	51
	Skuld till VA-kollektivet	907	1 090
	Skuld mellan kommun/VA	0	442
	Upplupna kostnader	186	0
	SUMMA	1 748	2 382

Till
Kommunfullmäktige
Karlsborgs kommun

Revisionsberättelse för år 2015

xxx

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized letters, likely representing the auditor or the official responsible for the report.

Kort om Karlsborg

KUNG CARLS BORG

Ryssarnas upprepade angrepp mot Finland och östersjökusten efter Karl XII:s död blev upphovet till att regeringen så småningom antog den centralförsvarsplan som ivrigt förespråkades av bl a statsrådet Baltzar von Platen. Den 11 augusti 1819 fattade kung Karl XIV Johan det avgörande beslutet:

"... en fästning skall i Västergötland anläggas vid Vanäs å Vätterns strand."

Fästningen fick till en början namnet Vanäs, som 1832 byttes till Karlsborg, Kung Carls egen borg. I fredstid skulle krigsmateriel förvaras i fästningen. I krigstid skulle man sätta kungafamiljen, regeringen, Riksbankens guldörråd och kronjuvelerna i säkerhet i Karlsborg, Sveriges reservhuvudstad.

KARLSBORG IDAG

Nuvarande Karlsborgs kommun bildades 1971 genom en sammanslagning av dåvarande Karlsborg och delar av Uddenäs och Mölltorps kommuner. I kommunen finns rikligt med sjöar och stora orörda naturområden för rekreation.

FOTON: Per Löfquist

Kommunen erbjuder det mesta ifråga om god boendemiljö, vacker natur, båt- och friluftsliv och en väl utbyggd samhällsservice. Ett gott urval av bostäder och en aktiv näringslivsbefrämjande verksamhet gör kommunen intressant för både inflyttare och näringsliv. Dessutom finns goda kommunikationer via Skövde till både Göteborg och Stockholm.

SAMHÄLLE, ARBETE OCH NÄRINGSLIV

Ungefär 50 % av arbetstillfällena finns inom offentlig verksamhet och de största arbetsgivarna är Karlsborgs kommun och Försvarsmakten med Livregementets husarer (K3). K 3 utbildar en luftburen bataljon och en underrättelsebataljon och ansvarar för flygningar med UAV, obemannade luftfarkoster. Vid K 3 finns också Fallskärmsjägarskolan och Försvarsmaktens överlevnadsskola, därutöver Örebro/Värmlandsgruppen som utbildar en del av Hemvärnet.

I övrigt finns flertalet arbetstillfällen inom handel och tillverkning. Bortsett från den offentliga sektorns framträdande roll är Karlsborg en småföretagarkommun. Flertalet företag har under 10 anställda och bedriver verksamhet inom tillverknings- och tjänstesektorn.

Karlsborg har ett mycket vackert läge invid Göta Kanal och Vätterns strand i den nordöstra delen av Västra Götalands län. En stor del av kommunens landyta är riksintressant för sin natur och kulturbygd.

**Karlsborgs
kommun**

546 82 Karlsborg

0505-170 00

kommun@karlsborg.se

Handwritten signatures in blue ink.

Till
Kommunfullmäktige i
Karlsborgs kommun (212000-1629)

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningsinriktning

Vi har granskat delårsrapport, årsredovisning och årsbokslut. Under året har vi genomfört två fördjupade granskningar vilka avsett resursfördelningen inom barnomsorgen samt utjämning av LSS-kostnader.

I den grundläggande granskningen har vi haft möten med företrädare för kommunstyrelsen och nämnderna. Vid dessa möten har vi behandlat nämndernas mål och måloppfyllelse, den ekonomiska uppföljningen samt den interna kontrollen. Den grundläggande granskningen innefattar också att vi löpande följt nämndernas verksamhet genom protokollsläsning och andra dokumentstudier.

Bedömning

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Karlsborgs kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2015.

Till revisionsberättelsen bifogas revisionsrapport avseende granskning av årsredovisning 2015 samt granskningsrapporter från lekmannarevisorerna för samtliga företag ingående i koncernen AB Vaberget.

Rolf Blom är vald med undantag för barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Karlsborg 2016-03-22

Rolf Blom

Henry Carlsson
Ordförande

Gunnar Hagman
1:e vice ordförande

Åke Karlsson
2:e vice ordförande

Rune Wängsén

Bilagor:

Revisionsrapport avseende granskning av årsredovisning 2015, Deloitte

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AB Vaberget, AB
Karlsborgsbostäder, Karlsborgs Energi AB, Karlsborgs Energi Försäljnings AB,
Karlsborgs Turism AB samt Karlsborgs Värme AB

Till årsstämman i **Karlsborgs Turism
AB**

org. nr. 556390-4944

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Karlsborgs Turism AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Karlsborg, 22/3 2016

Gunnar Hagman
Lekmannarevisor

Till årsstämman i Aktiebolaget
Karlsborgsbostäder

org. nr. 556481-1924

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Aktiebolaget Karlsborgsbostäders verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Karlsborg, 2016-03-22

Åke Karlsson
Lekmannarevisor

Till årsstämman i **Karlsborgs Energi
Aktiebolag**

org. nr. 556495-1415

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Karlsborgs Energi Aktiebolag:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

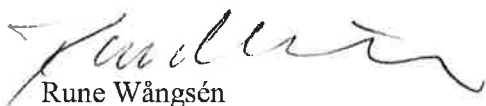
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Karlsborg, 28/3 2016

Rune Wängsén
Lekmannarevisor

Till årsstämman i **Karlsborgs Energi
Försäljnings Aktiebolag**

org. nr. 556499-5164

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Karlsborgs Energi Försäljnings Aktiebolag:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

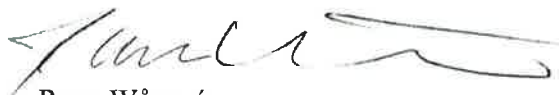
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Karlsborg, 28/3 2016

Rune Wängsén
Lekmannarevisor

Till årsstämman i **Karlsborgs Värme AB**

org. nr. 556555-9746

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Karlsborgs Värme AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Karlsborg, ^{22/}3 2016

Rune Wängsén
Lekmannarevisor

